8
5-c
15

BIBLIOTECA NAZIONALE VITTORIO EMANUELE
6
29 H
23

14. d. 31

14
c
39

8. 7. d. 69.

CVNECIOX·TINA

8-3-c-15

Collegij Romani Societ. Iesu. Catal. Inscr.

ΣΥΝΕΣΙΟΥ

Ὑπὲρ τοῦ δώρου, πρὸς Παιόνιον.
Ὁμιλία δευτέρα.
Κατάστασις.
Ἑτέρα κατάστασις.
Ὕμνοι ἔμμετροι.

SYNESII

De dono, ad Pæonium.
Concio ſecunda.
Conſtitutio.
Conſtitutio altera.
Hymni carmine.

Nunc primùm Græcè ſimul & Latinè edita: Interprete

GVLIELMO CANTERO.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

BASILEAE, PER IO- [redacted]

ΣΥΝΕΣΙΟΣ ΕΝ Τῌ ΠΡΩ-
τῃ τῶν ἐπιστολῶν:

Παῖδας ἐγὼ λόγους ἐγγεννησάμην, τοὺς μὲν ἀπὸ τῆς σεμνοτάτης φιλοσοφίας, καὶ τῆς συννάου ταύτῃ ποιητικῆς· τοὺς δὲ ἀπὸ τῆς πανδήμου ῥητορικῆς. ἀλλ' ἐπιγνοίη τὶς ἄν, ὅτι πατρὸς ἑνός εἰσιν ἅπαντες, νῦν μὲν εἰς σπουδὴν, νῦν δὲ εἰς ἡδονὴν ἀποκλίναντος.

IOANNI VINCENTIO PINELLO, PAtricio Genuenſi,

GVLIELMVS CANterus S. D.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

REdeunt ad te quatuor Syneſij libelli, I. VINCENTI PINELLE, quos è tua bibliotheca, rerum præclaríſſimarũ theſauro ditiſsimo, nuper depromtos, ea mihi lege tradidiſti, ut Latinè ſimul & Græcè opera noſtra in manus hominum prodirēt. Cum enim ſcriptoris huius nō exiguo me teneri amore animaduerteres, eiusq́ iam hymnos Latino carmine reddidiſſe intelligeres: nō potuiſti, qua es humanitate, quaq́ optimas promouendi literas alacritate, quin alteram hanc harum ſcriptionum partem, tanquam ἀντί

ςροφον unà nobis edendam porrige res. Interpretationem autem alijs potius elaboratam ſcis eſſe, quam tibi: cui tam familiaris eſt Græca lingua, iampridem à Græcis hominibus tibi fideliter tradita, nihil ut ad integram eius cognitionem magnopere debeas aliud requirere. Verùm hęc, eorũ quę in te cernũtur eximia, pars eſt ualde exigua. Quis eſt enim in toto Patauino gymnaſio, uel in tota potius Italia, qui, quantũ in Philoſophię ſtudijs profeceris, quamq́ ſedulò curriculum hoc urgeas, ignoret? Itaq; minimè mirabar, cum ante dies aliquot C. SIGONIVM, unicũ Scholæ Bononienſis decus, ore pleno laudes tuas audiebam recenſentē. Neq; poſſum obliuiſci, quid uir doctiſsimus, N. STOPIVS, quid alij, qui Venetijs degũt, clari uiri, me pręſente de te ſenſerint. Sed ut ad libellos noſtros redeam, ij quã-
uis

uís exigui, maximi tamen debent omnino, quãdo Syneſij ſunt, fieri. de cuius & ipſius, & ſcriptorum preſtantia, niſi ab alijs dictum ſatis putarem, nequaquam, quod dicerem, deeſſet. Horum quidem opuſculorum primi meminit etiam Nicephorus libro XIIII: ac prior Syneſius ipſe poſtrema atque extrema ad Hypatiam, quã hoc libro magiſtram uocat, Epiſtola, his uerbis: καὶ ἵνα τέλειος ἀριθμὸς ᾖ, προστέθηκα τὸ περὶ τοῦ δώρου, πάλαι γενόμενον ἐν τῷ καιρῷ τῆς πρεσβείας πρὸς ἄνδρα παρὰ βασιλεῖ παραδυναστεύοντα. Fuit enim hic Pæonius, ut ex alia quadam ad Herculianum epiſtola licet colligere, Comes. quod quidem cognomen eo loco tribui Peonio, uel inde manifeſtũ fit: quòd quibus laudibus comitẽ illic, ijſdem heic Peoniũ, uix uerbo mutato, afficit. Concio ſecunda natalis Domini tempore poſt bap-

tiſmũ, ut prima ſub Cœnam Domi ni, uidetur habita. quãquam pars poſterior aliò fortè pertinet. Conſtitutio prior, primùm Anyſium ducem, qui contra barbaros cum Vnnigardis fortiſsimè ſe geſſerat, celebrat. qua de re literas etiam ad Pręfectum dedit, quarũ eſt initiũ. μισθὸς ἀρετῆς ἔπαινος. tamen in iĵs hunc ducem appellat Marcellinũ. Deinde Vnnigardas, pro quadraginta ducentos legi uult, & Anyſio tribui. id quod etiam Anyſium ipſum in epiſtola quadam iubet à Rege per literas petere. In altera Conſtitutione Pentapolin à barbaris Auſurianis per ignauiam Cerealiĵ ducis captam iam & uaſtatam, longo ſermone deplorat. In fine deniꝗ; Thalelęũ, ut in reliquis eius agri locis cõtra hoſtem ingruentẽ defendendis alacrẽ ſe prębeat, hortatur. Pertinent huc epiſtolæ Syneſiĵ duæ: altera ad Simpliciũ, cu

ius eſt initiū, Εχαρίσω κεφαλίω. ad Olympium altera, hoc initio, χθὲς καὶ πρώην. Poſt hanc porrò cladem in Regiam profectus Syneſius, iacturæ tantę reparationē, quantum ex Hymno primo colligere datur, annis tribus elapſis impetrauit. Ceterùm illud penè oblitus fuerā indicare, me, poſtquam à te diſceſsi, libellos hos, pręter poſtremū, etiam in antiquo Auguſtanę bibliothecę codice, quem uir doctiſs. [redacted] unicū Germanię ornamentū, nobis obtulit, reperiſſe: & quidem paulò, quàm noſtri ſunt, emēdatiores. Accipies igitur hoc ſtudij noſtri pro ſingularibus officijs, quibus me, dum Pataui uixi, tibi deuincire dignatus es; pignus ac monumentū: eoq; tibi nunc ſaltem fieri ſatis nō moleſtè feres, donec alij, ſi ego nō poſſum, te digniora parare pergant. Vale, uir clariſsime: & CANTERVM tuū,

qui te maximi facit, ama. Quod ut etiam alij cognoſcant, Carmen quoddam noſtrum, nuper ad te miſſum, heic ſubiunctum uolui.

AD I. VINCENTIVM Pincllum, G. CANTERI Carmen.

Sublimioris qui ſapientiæ
Arcana luſtrat ſedulus, & rudi
Intacta uulgo, pertinaci [redacted]
Strata terit ſalebroſa planta:
Vel cum creatis lumina deprimens,
Cognoſcit acri mente tuos, potens
Natura, mores, terram & udum
Aethera dijs ducibus pererrans,
Vel cum beatorum implicitus choro,
Luces perennes arduus aſpicit,
Quiq; has rotundati orbis arces
Temperat arte opifex perita:
Non ille curis pectora ſæculi
Torquetur, aut uaniſſima ſimplicis
Ludibria prenſat popelli,
Pernicies habitura quærens:

Sed

Sed fortiter, quod plebs colit, eleuans,
Veris bonorum bis integer imminet,
Et uera non fallente ſenſu
Gaudia nocte dieq; carpit.
Quale inter omnes ſidere clarius,
PINELLE, nomen prænituit tuum,
Queiſcunq; ſe nunc Muſa iactat
Diuitibus Patauina myſtis.

ΣΥΝΕΣΙΟΥ
ΠΡΟΣ ΠΑΙΟΝΙΟΝ ΥΠΕΡ τοῦ δώρου. τὸ δὲ ἦν ἀστρόλαβος.

Ἀκούων σου πρώην ὑπὲρ φιλοσοφίας ἀγανακτοῦντος, εἰ μηδὲν ἔσται πέρας ἀνθρώποις τῆς εἰς αὐτὴν ἀσεβείας, καὶ ἅμα ὅτι χαλεπῇ χρῷτο τύχῃ, καὶ λίαν ἀγνώμονι, ἣν οἱ μὲν προσποιούμενοι, διὰ συχνῆς πραγματείας εὐδοκιμοῦσι, παρά τε δυνάσταις, καὶ ἐν τοῖς πλήθεσιν, οἱ δὲ ἀληθεύοντες ἀπιστοῦνται, καὶ ἐν καρὸς μοίρᾳ τιμῶνται· τῆς μὲν ὁρμῆς ἠγάμην. ἀπὸ γὰρ πάνυ γενναίας προῆκτο φύσεως. οὐ μὴν ἀγανακτεῖν τινὰ οἴομαι δεῖν, ὅταν τὸ κατὰ λόγον συμβαίνῃ. εὔλογον δὲ δήπου τυγχάνειν ἕκαστον, ὧν τυχεῖν ἐσπούδακεν, καὶ περὶ ἃ πεπραγμάτευται· καὶ ἀποτυγχάνειν αὖ πάλιν ἐκείνων, ὧν οὔτε ὠρέχθη ποτέ, οὔτε ἐπεμελήθη, ὅπως ἂν αὐτῷ παραγένοιτο. εἰ τοίνυν ὁ μὲν ἐφρόντισε τοῦ γνῶ-

ναι

SYNESII AD PAEONIVM ORATIO, de dono, quod quidem erat Aſtrolabium.

CVm te nuper audirē Philoſophiæ cauſa indignantem, contra quam hominum impietas finem non haberet, quæq́ difficilem & ualde ingratam experiretur fortunam: poſtquam, qui eam ſimulant, præſtigiarum uarietate principibus ac populis placent: qui autem re uera ſectantur, nec fidem merentur, & Caris inſtar ducuntur: quanquam impetū amplectebar, ab indole admodum generoſa profectum, nequaquā tamen exiſtimo, cum id accidit quod rationi congruit, quemquam indignari debere. Eſt autem rationi conſentaneū, ea quenq; quæ nanciſci ſtuduit, inq́ quib. operā poſuit, cōſequi: ac rurſum, quæ nec deſiderauit unquā, nec ut contingerēt operam dedit, ea non obtinere.

Quòd

ναι σοφὸς, ὁ δὲ μόνον τοῦ δόξαι· ἑκάτε-
ρος τὸ προσῆκον ἔχουσιν, ὁ μὲν ὢν, ὁ δ᾽
εἶναι δοκῶν. ἦ δεινά γ᾽ αὖ πάθοιεν, καὶ
δικαιότερον ἀγανακτοῖεν οἱ διὰ τῆς οὐκ
οὔσης, ἀλλὰ φαινομένης φιλοσοφίας δό-
ξαν θηρώμενοι, εἰ τοῖς μὲν ἑκάτερον ὑ-
πάρξει θατέρου φροντίσασι, σφίσι δὲ μὴ
θάτερον, καίτοι τὸ ῥᾷστον οὐ δι᾽ ἐλάττονος
ἐπιμελείας ἐπιτηδεύουσιν, ἀπατῆ-
σαι τοὺς οὐκ εἰδότας περὶ ὧν ἀπατῶνται.
οὗτοι μὲν οὖν ἔστων λαμπροὶ, καὶ τοῖς
θεάτροις στεφανούσθων, εἰ βούλονται. τῆς
γὰρ ἀληθείας παραχωρήσαντες, ὀνόμα-
τος ἠμφισβήτησαν. ἡμῖν δὲ ὀλιγωρου-
μένοις, ἐπειδή σύ με βούλει τοῖς ἐκ τοῦ
σπανίου γένους συναριθμεῖν, καὶ οὐχ ἥκιστα
δι᾽ ἐμὲ τὴν φιλοσοφίας τύχην ἐδυσχέ-
ρανας· ἡμῖν οὖν ἀμελουμένοις ὑπὸ τῶν ἀν-
θρώπων, ἀγαπητέον τὴν τάξιν, εἰς ἣν
ὑφ᾽ ἑαυτῶν ἐτάχθημεν: καὶ οὐ ζηλωτέον,
οὐδὲ μακαριστέον τοὺς ἡμιπαιδεύτους τού-
τους, ὅταν ὑπὸ τῶν παντελῶς ἀπαιδεύ-
των μετέωροι φέρωνται. οὔτε γὰρ ὁρῶσι
ψυχῆς ἐκκεκαθαρμένης κάλλος, οἱ μὴ
καθα-

Quòd ſi ergo alter ſapiens fieri, alter uideri tantum uoluit: uterq; quod ſibi cõuenit, habet: dum alter eſt, alter ui detur. Alioqui indignè tractarentur, ac iuſtius indignarentur, qui per ſimu latã Philoſophiam gloriæ ſtudent, ſi alteris utrũq;, cum alterũ curaſſent, ſibi neũtrũ cõtingeret: qui tamen in id, quod erat facilius, nõ minore cura incubuiſſent, ut rerum de quibus ageba tur, ignaros deciperẽt. Atq; hi quidem ſint illuſtres, & in theatris, ſi uidetur coronentur. etenim ueritate cedentes, de nomine cõtenderunt. Nos autẽ qui contemnimur (poſteaquã tu inter eos me, qui ſunt rariores, uis referre, ac mea ferè cauſa Philoſophiæ fortunam deplorabas) qui igitur à reliquis contemnimur, locum eum in quo nos ipſi collocauimus, boni cõſulere debemus: neq; ſemidoctos iſtos, cũ ab indoctiſſimis quibuſq; extollũtur, uel admirari, uel beatos habere. Etenim nec animi purgati pulcritudinem impuri poſ-

ſunt

καθαροὶ δυνατοὶ, καὶ τὸ κηρύττειν ἑαυτὸν, καὶ πάντα ποιεῖν ὑπὲρ ἐπιδείξεως, οὐ σοφίας, ἀλλὰ σοφιστείας ἐστὶ. διὸ τῶν παρὰ πολλῶν ἀμοιροῦντας αἰδοῦς, καλῶς ἔχει λέγειν,

—οὔτι με ταύτης
χρειὼ τιμῆς, φρονέω δὲ τετιμῆσθαι Διὸς αἴσῃ.

ἀγαπῶντι καὶ ἀσμενίζειν ἐντυχεῖν ἀνδρὶ φρόνησιν ἅμα καὶ δύναμιν κεκτημένῳ. οὕτω γὰρ οὔτ᾽ ἀναξίοις ἂν συγγνοίμεθα, οὔτ᾽ ἂν ἄτιμοι παντάπασι νομιζοίμεθα. πῶς οὖν οὐ μέλλω τὴν μέσην ἐν τῇ ψυχῇ χώραν τῷ θαυμαστῷ Παιονίῳ νέμειν, ὃς ἐκ πολλοῦ διατετειχισμένας θριγκοῖς μεγάλοις, φιλοσοφίαν καὶ στρατείαν, ἐξεῦρεν ἐπαναγαγεῖν καὶ συνάψαι, παλαιάν τινα ἐνιδὼν τοῖς ἐπιτηδεύμασι τούτοις συγγένειαν. Ἰταλία μὲν γὰρ πάλαι τοὺς αὐτοὺς ἔχουσα Πυθαγόρου τε ἀκουστὰς, καὶ τῶν πόλεων ἁρμοστὰς, Ἑλλὰς ἡ μεγάλη προσηγορεύετο· καὶ μάλα ἐν δίκῃ, παρ᾽ οἷς Χαρώνδας μὲν ἐνομοθέτει, καὶ Ζάλευκος, ἐστρατήγουν δὲ Ἀρχύται καὶ Φιλόλαοι, ὁ δὲ ἀστρονομικώτατος Τίμαιος ἐπολιτάρχει τε καὶ ἐπρέσβευε, καὶ τἄλλα

ἐπολί·

ſunt intueri, & ſeipſum prædicare, cũctaq́; oſtentationis gratia facere, nõ tam philoſophicũ eſt, quàm ſophiſticũ. Quocirca qui multitudinis caremus applauſu, rectè dicimus:

——Non mihi honore
Hoc opus eſt: alium tribuet mihi Iuppiter ipſe.

cumq́; in uirũ prudentia ſimul & poteſtate pollentẽ incidimus, præclarè nobiſcum agi putamus. Sic enim neq; cũ indignis uerſabimur, neq; prorſus uiles ducemur. Cur igitur non mediũ animi locũ clariſsimo Pæonio tribuam, qui philoſophiam artemq́; militarem, iampridem permagnis cancellis diſiunctas, in unũ reducere, antiqua horũ ſtudiorũ cognatione quadam inuẽta, potuit? Nam Italia quidem olim, cum eoſdem haberet & Pythagoræ auditores, & urbiũ moderatores, nõ immeritò magna Græcia uocabatur: in qua uidelicet Charõdas & Zaleucus leges ferebant, Archytæ & Philolai militiæ præerant, remp. gerebat, & legationes

ἐπολιτεύετο. παρ' οὗ δὲ πλάτων ἡμῖν περὶ κόσμου φύσεως διαλέγεται. ταῦτ' ἄρα μέχρις ἐνάτης ἀπὸ πυθαγόρου γενεᾶς τὰ κοινὰ πιστευθέντες, εὐδαίμονα τὴν ἰταλίαν ἐτήρησαν. καὶ μὴν τὸ ἐλαιατικὸν ἀθήνησι διδασκαλεῖον λόγων τε ἅμα καὶ ὅπλων ὁμοτίμως ἐπεμελήθησαν. ζήνων τε γοῦν οὐδ' αὖ ἀριθμήσαις ῥαδίως ὅσας ἐξέκοψε τυραννίδας, συνιστὰς ἐπ' αὐτὰς τὸ ὑγιαῖνον τῶν πόλεων. καὶ ξενοφῶν ἀπειρηκότας ὑπὸ τῶν συμφορῶν, καὶ θανατῶντας ἤδη τοὺς μυρίους παραλαβὼν, ἀπ' ἄκρας τῆς περσῶν ἐπικρατείας κατήγαγε νικῶντας ἅπαν τὸ ὑφιστάμενον. τί δ' αὖ εἴποι τις τὸ, δίωνα ἐπὶ τὴν διονυσίου μοναρχίαν ἐλθεῖν, δουλωσαμένην μὲν τὰς ἑλληνίδας ἐν σικελίᾳ πόλεις, οὐκ ἐλαχίστας δὲ ἐν αὐτῇ καὶ βαρβάρους, τὸ δὲ καρχηδονίων φρόνημα καθελοῦσαν, ἐπινεμομένην δὲ ἤδη τῆς ἰταλίας τὴν παραλίαν. ἀλλ' ἐπὶ ταύτην ξενολογήσας ὁ πλάτωνος ἐραστὴς καὶ ἐρώμενος, ἑνὶ πλοίῳ καὶ τούτῳ στρογγύλῳ τὸ συμμαχικὸν ἅπαν ἐμβιβάσας, τῇ σικελίᾳ προσέπλευσε. καὶ ἀπὸ τῆς τοσαύτης

πα-

gationes aliaq́; munera obibat aſtronomus peritiſsimus Timæus: à quo etiam Plato, quæ de mundi natura diſputaret accepit. Quapropter felicē Italiam ad nonā uſq; à Pythagora ætatē, donec ipſis reſp. fuit cōcredita, conſeruarunt. Quin etiā quod Athenis fuit Eleaticū gymnaſium, ex æquo literarū pariter & armorū curā geſsit. Nam & Zeno tyrannides neſcio quot euertit, ſanis ciuitatū partib. in eas cōcitatis: & Xenophon, cum calamitatib. enectos atq; moribūdos decies mille milites accepiſset, ab extrema uſq; Perſarum ditione impedimentis omnibus deuictis, reduxit. Quid iam dicam, Dionem Dionyſii imperium occupaſſe, quod & Græcas Siculorum urbes unà cum Barbaris nō exiguis in ſeruitutē redegerat, & Carthaginenſem faſtum retuderat, & iam Italiæ litora depaſcebatur: Veruntamē contra illud amator Platonis & amaſius, externo milite collecto, in Siciliam, naui uni, eiq́; tereti ſocijs

παρασκευῆς διονύσιος μὲν ἐξηλαύνετο, τὴν πολιτείαν δὲ δίων μετεσχημάτιζεν, ἀποδιδοὺς τῇ τῶν νόμων ἡγεμονίᾳ τὰς πόλεις. οὕτω πάλαι μὲν συνεγένοντο φιλοσοφία καὶ πολιτεία· καὶ ἐπειδὰν συνέλθοιεν, τοιαῦτα εἰργάζοντο· ὥσπερ δὲ τὰ ἄλλα τὰ καλὰ καὶ σεμνά, καθ' ὧν ἁπάντων ὁ χρόνος ἐνεανιεύσατο, καὶ τοῦτο κατιόντα τὸν βίον ἀπέλιπε τὸ δίττον εἶδος, καὶ κατεχωρίσθη παρὰ τῶν ὕστερον. τοιγαροῦν οὐδὲ ἄξιον εἰπεῖν, ὅπως ἔχει τοῖς ἀνθρώποις τὰ πράγματα. μὴ γὰρ διότι τοῦτο, καὶ τὰ ἄλλα ἡμᾶς ἀπολέλοιπεν ἀγαθά; ὡς οὐδὲν ἂν γένοιτο πόλεσι δυστύχημα μεῖζον, τοῦ τὸ μὲν ἰσχυρὸν ἀνόητον ἔχειν, τὸ δὲ ἔμφρον ἀδύνατον. ἀλλ' ἔοικας γὰρ αὐτὸς ἄρξειν ἐπαναγεῖν ἡμῖν τὸν συνδυασμὸν τοῦτον. τά τε γὰρ κοινὰ πράττειν πιστεύῃ, καὶ φιλοσοφίαν οἴει δεῖν ἐπιτηδεύειν. ϐαλλ' οὕτως· ὡς ἀγῶνα καλὸν ὑπέρ τε ἡμῶν ὑπέρ τε μουσῶν ἀγωνίζῃ, τοῦ μή τινα αὐτὰς ὡς ἀπράκτους καὶ ἀχρείας

ἀγορεῦ

omnibus impoſitis appulit. Ea porrò ratione factum eſt, ut cùm Dionyſius expelleretur: tum reip: ſtatũm Dio, reddito ciuitatibus legum principatu, mutaret. Hoc pacto olim quidem Philoſophia & imperium cum in unum cõueniſſent, talia effecerunt. quemadmodum autem reliquas res præclaras tempus omnes petulanter impetijt: ſic hoc quoq; temporis progreſſu partes duas, diuiſione à poſterioribus facta, reliquit. Itaq; dici non debet, quo ſe modo iam humanæ res habeant. Non enim huius cauſa reliqua nos pariter defecerunt bona? Siquidem nulla poſſit ciuitatũ eſſe maior infelicitas, quàm potentes quidem ſtultos, prudentes uerò imbecillos habere: Verùm enimuero tu hanc nobis coniunctionem reducturus uideris: quãdoquidem & reſp. tibi committitur, & Philoſophiæ cenſes operã dandam. Sic iate. ſiquidem præclarum ſuſcipis certamen cùm pro nobis, tum pro Muſis, ne quis eas poſt

ἀγορᾶς τε καὶ στρατείας ἀπελαύειν, ἅτε
μηδὲν μὲν ὄφελος οὔσης εἰς τὰς ἐν ὑπαί-
θρῳ πράξεις, κομψὰς δὲ παιδαρίοις προ-
σαθύρειν τε καὶ στωμύλλεσθαι. καὶ ἡμᾶς σοι
προσήκει χεῖρα ὀρέγειν ἑκάστοις, ὅση δύνα-
μις· οὕτω γὰρ ἂν οὔτε ἀπειργασμένος εἴης,
οὐχ ἡμιτελὴς σοφὸς, οὐδὲ κολαβὸς, ἐπὶ
μόνης ὀχούμενος τῆς φυσικῆς ὑποσχέσεως·
τῇ τε πολιτείᾳ καλῶς ἂν ἔχοι περὶ τοιού-
των ἐπιτροπεύεσθαι· καὶ ἡμεῖς ὀνησόμεθα,
τιμὴν ἐξ ἀνθρώπων φιλοσοφίᾳ μνηστεύ-
σαντες μετὰ τοῦ μένειν ἐν ἤθεσι πρέπουσι.
γένοιτο γὰρ ἂν οὕτως εἰκὸς τοὐναντίον τῷ μι-
κρῷ πρόσθεν εἰκότι, ὅτι τῇ μὲν τοῦ πλή-
θους ἀμαθίᾳ τὸ σοφιστικὸν φῦλον ἐλέγομεν
ἐπιτήδειον, ἐκ τούτου δὲ συμβαίνειν τοὺς
ἀληθεῖς φιλοσοφίας συντρόφους ἔλαττον
ἔχειν εἰς δόξαν τῶν ὑποβολιμαίων καὶ πα-
ρεγγράπτων. ἀλλ᾽ ὅταν οἱ τὰς ἀρχὰς ἄρ-
χοντες, καὶ διὰ χειρὸς ἔχοντες τὰ τῶν πόλε-
ων πράγματα μὴ τοῦ πλήθους ὦσι, ἀλλ᾽
ἔχωσι νοῦν, ταχὺ διαγνώσονται τὸ νόθον τε
καὶ τὸ γνήσιον· καὶ οὐκέτ᾽ ἂν χαλεπῶς ὁ δῆ-
μος τὴν ἀπάτην μεταδιδάσκοιτο. οὐ γὰρ
εἰπεῖν

hæc, tanquam inertes, foro pariter ac militia pellat, quaſi quæ ut nihil ad publicas res emolumenti conferant, ita cum puerulis colludere atq; garrire ſint peritæ. Quin etiã nos tibi manum ſingulos decet pro uiribus porrigere. Sic enim fiet, ut & tu perfectus ſapiens, non mutilus, nec ſola phyſica conſideratione nixus reddaris: & reſp. talibus inſtructa tutorib. rectè ſe habeat: & nos deniq; qui honorem ab hominibus Philoſophiæ ſeruato decoro concilia uerimus, fructum capiamus aliquem. Nam hoc pacto aliter meritò, quàm paulo antè, eueniet, cum ſophiſtarum gentem dicebamus imperitiam populi aſſumere: itaq; contingere, ut ueri Philoſophiæ alumni minore, quàm ſubdititij & aſcriptitij, eſſent gloria. Sed cũ ij qui imperant, & ciuitatũ admi niſtrant negocia, non de plebe, ſed mẽte præditi fuerint: facilè ueros à falſis diſcernẽt. nec iam difficulter fraudem populus cognoſcet. Non enim uerbis hos

 refellere,

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

εἰπεῖν τι δεῖ πρὸς αὐτοὺς, ἀλλ' ἀφανείᾳ διαγράψαι τοὺς κιβδήλους. καὶ φύσις ἐστὶ, διὰ τῆς τῶν ἀρχομένων συγκαταθέσεως θαυμάζεσθαι τὸ ἡγούμενον. ἐπεὶ καὶ νῦν οὐχ ἥκιστα τῇ τῶν πραγμάτων ἀτοπίᾳ τὸ πλῆθος ἑπόμενον, τοὺς ἀκερσεκόμας, καὶ πάντας τοὺς τολμῶντας, περιττοὺς δή τινας ἡγοῦνται· τά τε ἄλλα ποικιλώτερα γένη τῶν σοφιστῶν μεγαλοψύχως σέβονταί τε καὶ ἄγονται, καὶ μάλιστα αὐτῶν ὅσοι βαίνουσι κορωνῇ, καὶ περὶ τοῦ φθέγξασθαι ἐξεμπίπλονται. οὐκοῦν καὶ βεβηθῆσθαι τῇ τύχῃ φιλοσοφίας, ἀλλ' οὐ κατηγορῆσθαι αὐτῆς οὐδὲν ἀδικούσης. τὸ γὰρ εἰκὸς ἐφάνη γινόμενον· ὃ σὺ μεταθήσεις ἐπὶ τὸ προσῆκον καὶ βέλτιον, ὅταν ἐρρωμενέστερόν σου τὰ φιλοσοφίας αἰσθάνηται. ἐπεὶ μηδὲ νῦν ἀγεννῶς ἐνῆρξαι τῆς συμμαχίας, τοὺς κύνας ἀνθυλακτῆρας, καὶ τὴν δεκέλξαν ἡμῶν ἀποτειχίζειν ἐπιβαλλόμενος. πυθόμενός τι οὖν περὶ σοῦ παρὰ τῶν προλαβόντων ἐπὶ τὴν σὴν συνήθειαν, καὶ αὐτὸς δι' ὀλίγου κατανοήσας ἐρῶ, τοὺς ἀστρονομικοὺς σπινθῆρας ἐνόντας ἐν τῇ ψυχῇ, τούτους ἐξάψαι, καὶ ἐπὶ μέγα ἆραι διὰ τῶν ἐνόντων ἐπι-

refellere, ſed obſcuratione oportet indu cere. Natura præterea fert, ut per ci uiũ cõſenſum admirationi ſit imperiũ. Etenim uel nunc rei nouitatem præcipuè ſecutum uulgus, comatos & audaces omnes pro magnis uiris habet: & cùm alia ſophiſtarum uaria genera tantum non adorat, tum eos maximè qui ſunt clauatores, &, priuſquam loquantur, excreant. Quamobrẽ philoſophiæ fortunam iuuabis, nec ipſam nihil cõmeritã accuſabis. Quod enim erat rationi conſentaneum, ut apparebat, euenit. id quod in melius ac decẽtius tu, poſtquam ualidius Philoſophiã arripueris, reduces. Nam ne nunc quidem ignauiter ſocietatem es auſpicatus, quandoquidem canes uiciſſim allatraſti, noſtramq́; Deceleam communire cœpiſti. Quare cum partim ex ijs qui tibi antè familiares fuerunt, partim per me paulatim te cognouerim: Aſtronomiæ ſcintillas in animo tuo repoſitas exuſcitare, quantumq́; lice-

 bit,

ἐπιβαλλόμενος. ἀστρονομία γὰρ αὐτή τε ὑπέρσεμνος ἐστὶν ἐπιστήμη, καὶ τάχ' ἀναβιβασμὸς ἐπί τι πρεσβύτερον γένοιτ' ἄν. ἣν ἐγὼ προσεχὲς ἡγοῦμαι πορθμεῖον τῆς ἀπορρήτου θεολογίας. ὕλωντε γὰρ ὑποβέβληται τὸ μακάριον οὐρανοῦ σῶμα, οὗ καὶ τὴν κίνησιν, νοῦ μίμησιν εἶναι τοῖς κορυφαιοτάτοις ἐν φιλοσοφίᾳ δοκεῖ· καὶ ἐπὶ τὰς ἀποδείξεις οὐκ ἀμφισβητησίμως πρόεισιν, ἀλλ' ὑπηρέτισι χρῆται γεωμετρίᾳ καὶ ἀριθμητικῇ, ἃς ἀστραβῆ τῆς ἀληθείας κανόνα τις εἰπὼν, οὐκ ἂν ἁμάρτοι τοῦ πρέποντος. προσάγω δή σοι δῶρον, ἐμοί τε δοῦναι, σοί τε λαβεῖν πρεπωδέστατον· διανοίας μὲν ἔργον ἐμῆς, ὅσα μοι συνεπόρησεν ἡ σεβασμιωτάτη διδάσκαλος, χειρὸς δὲ τοῦ καθ' ἡμᾶς εἰς δημιουργίαν ἀργύρου τῆς ἀρίστης. περὶ οὗ προσδιαλεχθεὶς, πάρεργου τι ἂν τῷ σκοπῷ ποιήσαιμι. ὁ δὲ σκοπὸς, τὰς ἐν σοὶ φυσικὰς περὶ φιλοσοφίαν ὁρμὰς ἐκκαλέσασθαι. εἰ γάρ ἔφεσίς σοι περιγένοιτο τοῦ συντείνοντα τὰς ὄψεις ἐπιβαλεῖν τῷ φαινομένῳ, τότε σοι

bit, amplificare conabor. Siquidem Aſtronomia cùm ipſa ualde grauis eſt ſcientia, tum ad maiora quædam faciè gradum præbet. quam equidem proximum ad arcanam Theologiam traiectum duco. Nam & argumentũ habet beatum cæli corpus, cuius etiam motum doctißimi philoſophi mentis eſſe imitationem arbitrantur: nec in demonſtrando dubitãter procedit, uerùm Geometriæ utitur & Arithmeticæ miniſterio: quas qui rectam ueritatis normam dixerit, nequaquam errauerit. Donum igitur tibi affero, quod & me dare, & accipere te maximè cõueniat: ut ab ingenio meo profectum, quatenus me plurimum obſeruanda erudijt magiſtra, ita manu noſtri temporis in argento tractando peritißima elaboratũ. de quo ſi pauca diſſeruero, id à ſcopo alienum nõ uidebitur. is autem eſt, naturales tuos ad Philoſophiam impetus euocare. Si enim unquã res intenta acie ſpectandi tangeris de-

μεῖζον ὀρέξω δῶρον, τὰ περὶ τῆς ἐπιστήμης αὐτῆς. ἀλλ' ὅπως καὶ νῦν προσέξεις τοῖς λεγομένοις περὶ τοῦ δεικνυμένου. σφαιρικῆς ἐπιφανείας ἐξάπλωσιν, ταυτότητα λόγων ἐν ἑτερότητι τῶν σχημάτων τηροῦσαν, ᾐνίξατο μὲν Ἵππαρχος ὁ παμπάλαιος, καὶ ἐπέθετό γε πρῶτος τῷ σκέμματι. ἡμεῖς δὲ, εἰ μὴ μεῖζον ἢ καθ' ἡμᾶς εἰπεῖν, ἐξυφήναμεν ἄχρι τῶν κρασπέδων αὐτὸ, καὶ ἐπληρώσαμεν, ἐν πλείστῳ δή τινι τῷ μεταξὺ χρόνῳ τοῦ προβλήματος ἀμεληθέντος, Πτολεμαίου τοῦ πάνυ καὶ τοῦ θεσπεσίου θιάσου τῶν διαδεξαμένων, αὐτὴν μόνην ἔχειν ἀγαπησάντων τὴν χρείαν, ἣν ἀρκοῦσαν εἰς τὸ νυκτερινὸν ὡροσκοπεῖον οἱ ἑκκαίδεκα ἀστέρες παρείχοντο, οὓς μόνους Ἵππαρχος μεταθεὶς ἐγκατέταξε τῷ ὀργάνῳ. καὶ συγγνώμη γε τοῖς ἀνδράσι, τῶν περιεργοτέρων ἀπλανῶν ἀστέρων, γεωμετρίας ἔτι τιθηνουμένης, περὶ τὰς ὑποθέσεις ἀσχοληθεῖσι. ἡμεῖς δὲ, ὑπὲρ τοῦ σῶμα πάγκαλον ἐξεργάσασθαι τῆς ἐπιστήμης, ἀπόνως αὐτοὶ παραδεξάμενοι, χάριν ἴσμεν τοῖς προηγορηκόσι τῶν μακαρίων ἀνδρῶν· οὐ μὴν ἀφιλό-

ſiderio, tum tibi maius donũ, ſcientiam ipſam, ſuppeditabo. Veruntamen iam quoq; ijs, quæ dicũtur, fac attentum te præbeas. Sphæricæ ſuperficiei explanationem, eaſdem rationes in diuerſis figuris conſeruantem, Hipparchus quidem olim cõmentus eſt, ac primus etiam hoc inuentum excoluit: nos autem, niſi quàm pro nobis maius eſt dictu, id ad limbos uſq; pertexuimus, & perfecimus, cum longiſsimo interea tẽpore fuiſſet hoc problema neglectũ, poſteaquã Ptolomæus, eiuſq; diſcipuli ſolo uſu cõtenti fuerãt, quẽ in horologio nocturno ſtellæ ſedecim, quas in organũ ſolas Hipparchus retulerat, ſatis præbebãt. Ac debetur illis uenia, qui, cũ res maioris momẽti etiã imperfectæ eſſent, ac Geometria rudis extaret, in hypotheſes animum intenderint. At nos, quoniam ualde pulcrum ſcientiæ corpus extruxerunt, gratias beatis illis uiris, qui id ſine labore per manus accepimus, agimus: nec tamen alienũ

Philoſo-

ἀφιλόσοφον φιλοτιμίαν ἡγούμεθα, τὸ δὲ ὡραϊσμοὺς ἐπεισαγαγεῖν ἤδη τινάς, καὶ τεχνιτεῦσαί τι καὶ προσεργάσασθαι περιττόν. ὥσπερ γὰρ αἱ πόλεις οἰκιζόμεναι, πρὸς τὰ ἀναγκαῖα μόνα ὁρῶσιν, ὅπως ἂν σώζοιντο, καὶ ὅπως ἂν διαγίγνοιντο· ἐπιδιδοῦσαι δὲ οὐκέτ' ἀγαπῶσι τὸ ἀναγκαῖον, ἀλλ' ἡ δαπάνη πλείων αὐτῆς εἰς κάλλη στοῶν, καὶ γυμνασίων μεγέθη, καὶ λαμπρότητα ἀγορῶν: οὕτως ἐπιστήμης ἡ μὲν πρόοδος ἐν τοῖς ἀναγκαίοις, ἡ δὲ αὔξησις ἐν τοῖς περιττοῖς. τὸ δὴ σκέμμα τὸ περὶ τῆς ἐξαπλώσεως, αὐτὸ δι' αὐτὸ φροντίδος ἀξιώσαντες, ἐξεπονέσαμέν τε καὶ σύγγραμμα εἰργασάμεθα, πλήθει τε ἀναγκαίων καὶ ποικιλίᾳ θεωρημάτων αὐτὸ καταπυκνώσαντες. καὶ εἰς ὕλην μεταθεῖναι τοὺς λόγους σπουδὴν ἐθέμεθα, ἄγαλμα πάγκαλον τοῦ κοσμικοῦ πλάτους δημιουργήσαντες. τῆς δὲ αὐτῆς ἐφόδου καὶ ἐπίπεδον ἐπιφάνειαν, καὶ τὴν ὁμαλῶς κοίλην εἰς τοὺς αὐτοὺς λόγους τέμνειν διδούσης, συγγενεστέραν ἡγούμενοι τὴν ὁπωσοῦν κοίλην τῇ τέλεον σφαιρικῇ, ὑπεμβο-

λαία

Philoſophiæ ſtudium cenſemus, cum quis ornamēta iam ſuperadijcit aliqua, & ſuperuacuum quiddam inſuper moliur. Quemadmodum enim urbes cū fundantur, ea ſola quæ neceſſaria ſunt curant, ut conſeruentur ac permaneant: auctæ uerò non iam neceſſarijs contentæ ſunt, niſi maior ſumtus pars in porticuum pulcritudinem, gymnaſiorum magnitudinem, ac fororum ſplendorem fiat: ita ſcientiæ cuiuſuis progreſſus in neceſſarijs, augmentum in ſuperuacuis conſiſtit. Explanationis igitur inuentum cum ipſum per ſe ſtudio dignum iudicaſſemus, elaborauimus, deq́; eo commentarium conſcripſimus, tum neceſſaria multitudine, tum theorematum uarietate refertū. deinde rem in materiam transferre conati ſumus, ac mundanæ planiciei non turpem ſtatuā effinximus: cumq́; eadē ratione detur & planam ſuperficiem, & æquabilem cauam ſecare: quoniā eam quæ aliquo modo caua foret, ſphæricæ propiorē putauimus,

λαία τὸ πλάτος ἐκθιλαίναμεν· τά τε ἄλ-
λα ἐπεμελήθημεν, ὅπως αὐτὴ ἡ φαντασία
τῷ ὀργάνῳ τῆς ἀληθείας ὑπομιμνήσκῃ
τὴν σύνεσιν θεατήν, καὶ γὰρ τοῖς ἓξ μεγέθεσι τοὺς
διαφέροντας ἀστέρας ἐνετάξαμεν, καὶ τοὺς
πρὸς ἀλλήλους αὐτῶν σχηματισμοὺς ἐτηρή-
σαμεν· τῶν δὲ κύκλων τοὺς μὲν περιηγάγο-
μεν, τοὺς δὲ διηγάγομεν. ἅπαντας δὲ ἐτέ-
μομεν μοιρικῶς, τὰς πέντε μοιριαίας
γραμμὰς μείζους τῶν μοιριαίων ποιήσαν-
τες· ὅτι καὶ τὰς ἐπιγραφὰς τῶν ἀριθμῶν
κατ᾽ αὐτὰς παρηυξήκαμεν, καὶ ἐν ἀργύ-
ρῳ τοῦ μέλανος ἔμφασιν βιβλίου ποιοῦν-
τος, τὸ ὑποκείμενον. τέτμηνται δὲ οὐχ
ὁμοστοίχως ἅπαντες οὔθ᾽ ἑαυτοῖς, οὔτ᾽ ἀλλή-
λοις· ἀλλ᾽ οἱ μὲν εἰς ἴσας τομάς, οἱ δὲ ἀ-
νωμάλως μὲν καὶ ἀνίσως κατὰ τὴν αἴ-
σθησιν, τῷ λόγῳ δὲ ὁμαλῶς τε καὶ ἴσα,
τοῦτο γὰρ ἔδει συμβαίνειν, ἵν᾽ ὁμολογήσῃ
τὰ διαφέροντα σχήματα. δι᾽ ἣν αἰτίαν
καὶ οἱ διὰ τῶν πόλων τε καὶ τῶν τρο-
πικῶν σημείων γραφόμενοι μέγιστοι
κύκλοι, τῷ λόγῳ μένοντες κύκλοι,

γίγνα-

tauimus, planiciem ſubiecta ſuperficie excauauimus: & cùm in alijs, ut organi ſpecies doctum ſpectatorem ueritatis commonefaciat, operam dedimus: tum quæ ſex magnitudinum præcipuæ Stellæ ſunt, eas impoſuimus, earumq; inter ipſas habitus obſeruauimus. Iam circulos partim circum ſuperficiem, partim per eam duximus: omneſq; per gradus ſecuimus; ac lineas quinq; graduũ indices ſolito maiores fecimus: atque adeò numerorum inſcriptiones in ipſis adauximus, & in argento, quoniã atramentũ libri præbet indiciũ, ſcripturã. Neq; uerò ſecti ſunt omnes æqualiter, ſiue circulorum partes, ſiue ipſos inter ſe conſideres: uerùm æqualiter alij, alij ſecundum ſenſum quidem inæqualiter, ſecundum rationem autem æqualiter. Id enim, ut figuræ diuerſæ inter ſe conſentirent, euenire debuit. quã etiam ob rem tum qui per polos ac puncta tropica ducuntur maximi circuli, quanquam ſecundum rationem circuli

λοι γεγόνασιν αἱ θεῖαι τῇ μεταθέσει τοῦ θεωρήματος. ὅτι ὁ ἀνταρκτικὸς μείζων ἐντέτακται τῶν μεγίστων, καὶ τὰ πρὸς ἀλλήλους διαστήματα τῶν ἀστέρων ἐμεγεθύνθη κατ᾽ ἐκεῖνο τῆς ἐξαπλώσεως. τῶν δὲ ἐπιγραμμάτων, ἃ διὰ χρυσοῦ στερεοῦ τὰς χολαζούσαις ἀστέρων χώραις κατὰ τὸν ἀνταρκτικὸν κύκλον ἐγκολάψαντες ἐνεθήκαμεν, τὸ μὲν ὕστερον, τὸ τετράστιχον, δ᾽ ἀρχαῖον ἐστὶν, ἁπλουστέρως ἔχον, εἰς ἀστρονομίας ἐγκώμιον·

οἶδ᾽ ὅτι θνατὸς ἐγὼ καὶ ἐφάμερος· ἀλλ᾽ ὅταν ἄστρων
ἰχνεύω πυκινὰς ἀμφιδρόμους ἕλικας,
οὐκέτ᾽ ἐπιψαύω γαίης ποσὶν, ἀλλὰ παρ᾽ αὐτῷ
Ζηνὶ διοτρεφέος πίμπλαμαι ἀμβροσίης.

τὸ δὲ ἡγούμενον αὐτοῦ, τὸ ἑκτάστιχον, ἐποιήθη μὲν, ὑφ᾽ οὗ καὶ τὸ ἔργον, ἐμοῦ· σπερματικὴν δὲ ἔχει καὶ καθολικὴν περίνοιαν τῶν ἐνορωμένων, μετ᾽ ἰσχύος ἀπηγγελμένον, καὶ ἐπιστημονικῶς μᾶλλον ἢ ἁβρῶς συγκείμενον. ὃ διαλέγεται πρὸς μόνον τὸν ἀστρονόμον, τί ἂν ὄναιτο τοῦ ὀργάνου. τὰς γὰρ

manent, linea recta per tranſpoſitionē theorematis prouenerunt, tum Antarcticus maximis maior cernitur: tū ſtellarum inter ipſas diſtantiæ per explanationem creuerunt. Poſtremò de epigrammatibus, quæ aureis literis eo loco qui ſtellis eſt uacuus, ad antarcticum circulum inſculpſimus, poſterius, quod quatuor eſt uerſuum, antiquū & ſimplicius eſt, in Aſtronomiæ laudem:

Mortalē uideo me eſſe, & firmū malè: ſed cum
Aſtrorum ſpiras ſcrutor utrinq; citas,
Non etiam terram pedibus contingo, ſed ipſo
Cum Ioue diuina repleor ambroſia.

Quod autem præcedit, octo conſtans uerſibus, ut meum eſt, quemadmodū & opus ipſum: ita generatim ac breuiter ea quæ in organo ſpectantur, comprehendit: eſtq́ poteter ac ſcienter magis quàm eleganter confectum, ſoliq́ aſtronomo, quem ex organo capere fructum poſſit, ediſſerit. Etenim ſiderum ſitus promittit: at non ſecundum zodiacum, inquit, uerum Aequatorem.

γὰρ ἐπιχαὰς ὑποχεῖται τῶν ἀστέρων. ἀλλ᾽ ὅτι, φησὶ, πρὸς τὸν ζωδιακὸν, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἰσημερινόν. ἐφαίνη γὰρ διὰ τῶν γραμμάτων τὸ ἐκείνως ἑλεῖν, ἀδύνατον. καὶ τὰς λοξώσεις φησὶ δίδοσθαι τῶν μερῶν τοῦ ζωδιακοῦ, δηλονότι πρὸς τὰ μέρη τοῦ ἰσημερινοῦ. ἐπὶ πᾶσι τὰς συναφορὰς, τουτέστι τὰς πόσαις τοῦ ζωδιακοῦ μοίραις αἱ πόσαι τοῦ ἰσημερινοῦ τὸν αὐτὸν ἰσημερινὸν διεξέρχονται. ἔστι δὲ τόδε. γεγράφθω δὲ τῶν ὕστερον ἀναγνωσομένων ἕνεκα. ἐπεὶ σοίγε καὶ τῷ πίνακι κείμενον ἐξαρκεῖ.

ἡ σοφίη στίβον εὗρεν ἐς οὐρανόν· ὢ μέγα θαῦμα.
* ἀλύτων lego. καὶ νόος ἐξ* αὐτῶν ἦλθεν ἐπουρανίων.
κὺ δὲ καὶ γυρὰ σφαίρας ἐπετάσσατο νῶτα,
ἶσα δὲ κύκλα τομαῖς οὐχ ὁμαλαῖσι τέμεν.
σκέπτεο τείρεα πάντα πρὸς ἄντυγα, τῆς ἔπι τι-
νύκτα ταλαντεύει καὶ φάος ἐρχόμενος. (τὰν
δ᾽ ἔξο ζωοφόρου λοξώσιας, οὐδέ σε λήσει
κλεινὰ μεσημβρινῆς κέντρα συνηλύσιος.

aliter enim ſe rem habere non poſſe, cõpertum fuit. Deinde partium Zodiaci obliquitates, ſecundum Aequatoris uidelicet partes, dari indicat. deniq; pares exortus, id eſt, quot Aequatoris gradus cũ quot Zodaici Aequatorem pertranſeant. Eſt autẽ tale. nam eorum qui poſt lecturi ſunt, cauſa deſcribetur: quandoquidem tibi uel in tabula poſitum ſufficit.

Repperit in cælum (miror) ſapientia callem,
  Altaq; mens adytis uenit ab æthereis.
Et iam ſphærarum potuit caua pandere terga,
  Nec ſimili circos ſcindere lege pares.
Sidera, quotquot erunt, illũ ſpectabis ad orbẽ,
  Sol in quo nocti comparat orbe diem:
Nec non Zodiaci curuamina: diſcere ſi uis,
  Queis coẽant Aequans Zodiacusq; locis.

ΣΥΝΕΣΙΟΥ ΟΜΙΛΙΑ
δευτέρα.

καθηρ lego.

ΝΥΞ ἱερὰ φῶς ἐνεγκοῦσα τοῖς * κατηργμένοις, ὅσον οὐδ᾽ εἰς ἡμέραν ἔλαμψεν ἥλιος. οὐδὲ γὰρ οὐδ᾽ ὅσιον ἐξετασθῆναι τῷ δημιουργῷ καὶ τὸ κάλλιστον ἐπὶ γῆς. ἀλλ᾽ οὐδὲ δημιούργημα ἐκεῖνο τὸ φῶς, ὃ φωτίζει ψυχὰς, καὶ τὸν αἰσθητὸν ἐφώτισεν ἥλιον, ὁμολογία τῆς παρούσης μακαριότητος. ἂν οὕτω διαμείνητε, ζηλότερον ὑμῖν τὴν παροῦσαν ἐπὶ τοῦ παρόντος, καὶ μὴ διὰ βίου, τηρήσετε. νῦν μὲν ἕκαστος ὑμῶν ἄγγελος ἐν τῇ πόλει περινοστεῖ. νῦν ἡγεῖσθε περὶ ὑμῶν εἶναι τὸ λεγόμενον, Ἐπὶ γῆς ὄντες, καὶ ἐν οὐρανῷ τὸ πολίτευμα ἔχοντες. φοβήθητε τῆς ἀξίας ἀποπεσεῖν. δυσέκνιπτον τὸ μετὰ κάθαρσιν μόλυσμα. Ἐβουλεύσαντό τι λεοντοπολῖται τῆς ἑαυτῶν φύσεως ἡμερώτερον. ἀλλήλων ἀφέμενοι τοὺς γείτονας παρανόμων ἐγράψαντο. ἐπεὶ μέχρι χθὲς καὶ πρώην, ἀδελφοί τε ἐπ᾽ ἀδελφοὺς, καὶ παῖς ἐπὶ πατρὶ, καὶ πατὴρ ἐπὶ τῷ γένει

παρε-

SYNESII CONCIO Secunda.

SAcra nox adeſt, lucem expiatis adſerens, quanta ſol interdiu non fulſit. Neq; enim cum opifice, uel quod eſt in terra pulcerrimum, comparari debet. neq; etiam opus eſt lux illa, quæ animas illuſtrat, & aſpectabilẽ illuſtrauit ſolem, præſentis beatitudinis teſtimonio. Quòd ſi tales permanſeritis, cariorem uobis hunc diem, quanquam non perpetuò, reddetis. Nunc per urbem ueſtrûm unuſquiſq; nuncius uagatur: nunc de uobis dictum exiſtimatis illud, In terra poſiti, & in cælo uerſantes. Cauete ne dignitatem amittatis. Difficulter poſt purgationem eluitur macula. Leontopolitæ conſilium quàm pro natura ſua clementius ceperunt. Suis enim omiſsis, uicinos legum uiolatarum accuſarunt. Si quidem hactenus fratres ad fratres, & filius ad patrem, & pater ad ſobolem lictores

παρεκάλει τὸν δήμιον. τάχα δὲ οὐδὲ τὸ νῦν ἐγκαλούμενον, καταλυόντων ἐστὶ τὴν ἀλληλοφονίαν τὴν πάτριον· ἀλλ' ἰδίᾳ μὲν ἕκαστος ἐπὶ τὸν ἑταῖρον φέρεται, κοινῇ δὲ ἡ πόλις ἐπὶ τοὺς οὐκ εὐτυχῶς ἀστυγείτονας. οὐ γὰρ ἀνεκτὸν αὐτοῖς, εἰ μὴ καὶ δημοσίᾳ τὸ σχῆμα τῆς πόλεως κατηγορικὸν εἴη, καὶ συκοφάντου χώραν ὑπεισελεύσεται. ἀλλ' ἡμῖν γε εἰς τὸ μηδὲν ἀδικεῖν, αὐτὰ τὰ κατηγορούμενα σαφεῖς ἀποδείξεις παρέχεται, εὐτυχηκόσιν ἀκοὴν δικαστοῦ. γεωργεῖν δὲ ἡμεῖς, οὐκ ἀγορεύειν δίκας ἐμάθομεν. τί ποτ' οὖν ἀποδεδειγμένων αὐτοῖς πάλαι καὶ πρόπαλαι τῶν προσηκόντων μερῶν, ὑπερβαίνειν ἀξιοῦσι, καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἔρχονται, τοὺς ὑπὲρ αὐτοὺς κειμένους· διψηροτέροις τε οὖσι καὶ ἠδικημένοις παρὰ τῆς θέσεως, ἀπεμπολοῦσι ἀεὶ τὸ περιγιγνόμενον. ἐπειδὴ τῆτες οὐ περιγέγονεν ἀργύριον, ἀξιοῦσιν αὐτὸ γενέσθαι τὰς ἡμετέρας συμφοράς. εἰς τοῦτο τείνουσιν αἱ πρώην γραφαί, καὶ σκοπὸς αὐτοῖς τῶν ψηφισμάτων οὐχ ἕτερος. ὁμολογοῦσι δὲ δήπου καὶ δεύτερον, ὃ παρὰ πρώτων ἡμῶν καὶ μόνων ἄξιον

aduocauit. Sed fortè ne ſic quidem aui tas illas deſinunt mutuas cædes: uerùm ut priuatim quiſq; ſocium, ita commu niter ciuitas uicinos infeliciter datos inuadit. Nec enim ferendum putant, niſi etiam publicè ciuitatis habitus accuſatorius cernatur, & calumniatoris ſubeat locum. Verũtamen nobis manifeſtum innocentiæ argumentum ipſæ præbent accuſationes, poſtquã ad iudicis auditionem peruenimus. Nos uerò agros colere, non cauſas agere didicimus. Cur ergo, poſteaquam iam olim ſuum ipſis attributum fuit, hoc tranſilire, & ad nos, qui multo uehementius urimur, conferre ſe uolunt: quiq; ſiticuloſiores, & iniquo ſitu ſumus, ĳs perpetuò quod ſupereſt, uendunt? Quoniam hoc anno nihil pecuniæ ſuperfuit, id nobis calamitati eſſe cupiunt. Huc tendunt accuſationes priores, neq; alius eſt decretorum ſcopus. Quin etiam alterum quiddam fatentur, quod à nobis & primis & ſolis eſt

ἄξιον εἰρῆσθαι, παρασατικὸν ὂν τῆς ἀδικωτάτης αὐτῶν ἐγχειρήσεως. πόῤῥωθεν γὰρ αὐτοὶ κρηπῖδα τῇ συκοφαντίᾳ βαλλόμενοι, ὑπὲρ ἀδείας τοῦ τοῖς μὴ προσήκουσιν ὕδασιχρήσασθαι, τῷ σεμνῷ τούτῳ δικαστηρίῳ πρόσοδον ἐποιήσαντο.

ΣΥΝΕΣΙΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ.

Ὅτι φιλοσοφίαν ἀπολίτευτον προελόμενος, καὶ τῆς φιλανθρωποτάτης θρησκείας ἐναγούσης εἰς ἦθος φιλόκοινον, ὑπήκουσά τε καλούμενος ὑφ' ὑμῶν, καὶ χαίρω μαθὼν ἐφ' οἷς αἱ πόλεις συνδεδραμήκατον. πρὸ ἔργου γὰρ αὐτοῖς οἶμαι καὶ νῦν καὶ ἐσύστερον, ἐς τοὺς ὑπάρξαντας ἔργων ἀγαθῶν εὐχαρίστους καὶ εἶναι καὶ φαίνεσθαι. τάς τε οὖν κοινὰς ὑπεδεξάμην τοῦ δήμου φωνάς, καὶ ὅστις ἰδίᾳ λόγον διέθετο, πάντας ὁμοῦ τοῖς ἐπαίνοις ἐπῄνεσα. ἀλλὰ κἀμὲ δεῖ γενέσθαι τῶν εὐλογούντων. κἀμοὶ προσήκει μᾶλλον ἑτέρων καὶ τὰ κοινὰ· καὶ τὴν ὑπὲρ ἑκάστου χάριν καὶ ἰδιώτου καὶ πόλεως, αὐτὸς ὀφείλειν τοῖς εὖ

proferri æquum, quandoquidem iniu ſtiſsimum ipſorum conſilium patefacit. Etenim procul calumniæ iacto fundamento, quò poſſent aquis alienis impunè frui, in ſeuerum hoc iudicium ſe intulerunt.

SYNESII CONSTITVTIO.

P*Oſteaquam nec philoſophiam à rep. alienam ſector, & humaniſsima religio cõmunitatis amorem conciliat: tum à uobis uocatus parui: tum, quam ob cauſam ciuitates duæ concurrerunt, lubens cognoſco. Student enim, opinor, & nunc & in poſterũ erga rerum præclarè geſtarum autores grati eſſe ac uideri. Quapropter & communes populi uoces excepi: & ſi quis propriè ſermonem habuit, ſimul omnes collaudaui. Verùm enimuero me quoq; laudatorem eſſe decet. ſiquidem & me magis, quàm reliquos, res communes attingunt: & gratias pro ſingulis uel priuatis uel rebuſp. à me*

τι ποιήσασιν οἴομαι. ὃν γὰρ ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἀγαθῶν εὔξασθαι δεῖ, πῶς οὐκ ὀφλήσει χάριν τῷ διὰ στρατείας αὐτὰ καὶ τῆς ἄλλης ἐπιμελείας αὐξήσαντι. πῶς δὲ οὐ διὰ πάσης οἴσω τιμῆς τὸν, ἵνα τύχω τῆς εὐχῆς ἱδρῶτι διαπραξάμενον. κακοὺς κακῶς ἀπολωλέναι τοὺς καταράτους βαρβάρους, ἐγὼ μὲν ᾔτησα τὸν θεόν· αἱ δὲ αὐνσίου χεῖρες κατὰ θεὸν ἐξειργάσαντο. τήν γέ τοι πρώην εἰσβεβληκότων ἱππέων, ὑπὲρ χιλίους ὄντων τὸν ἀριθμὸν, οὐδὲ πεμπτημορία λείπεται φασὶν οἱ πεπονθότες. αὐτοὶ οὗτοι ζῶσι τοὺς πεπλωκότας διαριθμήσαντες. καὶ ταῦτα οὐ πολλοῦ στρατεύματος ἐξηγούμενου εἴργασται· ἀλλ' ἄνδρες αὐτῷ συμπαρετάττοντο τεσσαράκοντα. κἀγὼ μὲν οὐδὲν ἐρῶ φαῦλον οἷς στρατοῦμεν ἱππέων τε καὶ πεζῶν· οὗτος δὲ οὐννιγάρδαις δεῖν οἴεται πρὸς ἅπαντα χρῆσθαι. τοὺς δὲ πολλοὺς τούτους οὐδὲ τῶν ἀλλοτρίων ἔργων ἐπηγάγετο θεατάς. οὗτοι χωροῦσιν αὐτοῦ μόνου τὰ στρατηγήματα. τούτων ἐστὶ λοχίτης καὶ λοχαγός. τούτων

ἐστὶ

deberi bene meritiſ arbitror. Etenim quem pro communi bono preces oportet concipere, non ei qui per expeditionem ac reliquam diligentiam illud auxerit, gratias debebit? Cur autem qui ſudore, uoti ut cōpos ſiam, effecit, honore ſummo non afficiam? Vt mali malè perirent barbari, equidem à Deo contendi: uerùm Anyſii manus Dei nutu procurarunt. Ex equitibus certè, qui nuper plures mille eruperant, ne quintam quidem partem aiunt eſſe reliquam. etenim uiuunt ij, qui dinumerarunt cadauera. Neque hæc magno cum exercitu, uerùm quadraginta ſtipatus militibus effecit. Ac nihil equidem, quod ſecius ſit, de equitibus ac peditibus, quibus demenſum damus, loquar: uerùm hic Vnnigardis ad omnia utendum cenſet. at multos iſtos ne ſpectatores quidem alienorum eſſe factorum uoluit. Hi ſunt eius ſtratagematum capaces. horum eſt contubernalis ac tribunus. horum

eſt

eſt commilito atq; imperator. cum his armatum per regionem curſum decurrit. & ut celeriter, quò uult, peruenit: ita quocunq; peruenerit, uincit. Hi ſi numero uſq; ad ducentos augeantur, auſim Dei ope fore polliceri, ut in illorum agrum hic iuuenis bellum transferat. Anyſio imperatori Vnnigardas ducentos poſtulabimus, ſi à barbaris cognatos uolumus repetere. Vtinam ſpolia diſtribui uideam, prôq; barbaricis mancipijs eum qui hactenus fuit ſatrapa, ſeruire. Hæc antè optare tantum, nunc etiam ſperare licet. Nam quæ ſunt ante oculos certa, futurorum pignus extitêre. Ad hæc igitur Anyſius ducentis imperans eſt opus. Hic Vnnigardis & per naturam & per artem uti nouit: hic eos armare poteſt, ac tractare. Vnnigardæ cum Anyſio robora ſunt, & manus. abſq; hoc uerò etiam horum quadraginta ut robur laudare poſſum, ita animum præſtare nolo. De hoc mittantur

μαι. ἀναφορὰ στελλέσθω περὶ τούτου πρεσβεύουσα στρατιώτας: καὶ χρόνον αἰτοῦσα τῷ γυναίῳ, καὶ τἄλλ᾽ ὁποῖος αὐτήρ. τὸν ἐπ᾽ εἰρήνης δὲ πόλεμον, τὸν μικροῦ τοῦ βαρβαρικοῦ χαλεπώτερον, τὸν ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ἀταξίας καὶ τῆς τῶν ταξιάρχων πλεονεξίας, οὐχ οὗτος ὁ παύσας ἐστίν; ἐφ᾽ οὗ μόνου γε τῶν πολλῶν στρατηγῶν ἰδιώτης ἠδικημένος, μείζω στρατιώτου φθέγγεται. τινὰ δὲ ἔξεστι καλεῖν ἀδωρότατον; οὐ τὸν ὑπερορῶντα καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ νόμου κερδῶν; ὁ θεοσεβὴς δὲ τίς αὖ γένοιτο μᾶλλον, ἢ ὅστις ἅπαντος ἔργου καὶ λόγου θεόθεν ἄρχεται. ἀνθ᾽ ὧν ἁπάντων ἔξεστι δὴ πᾶσι κἀνθάδε προσεύξασθαι γῆρας αὐτῷ βαθὺ καὶ λιπαρὸν παραμεῖναι, τοῖς ἐνιαυτοῖς συμπεριιούσης τῆς ἀρετῆς.

tur qui ad Regem referant, ac tum milites laudent, tum generoſo uiro, et ſi quod aliud meretur cognomen, tempus poſtulent. Non hic bellum, quod in pace per militum inſolentiam & ductorum iniuriam barbarico ferè difficilius extitit, confecit? ſub quo quidem ſolo imperatore priuatus quilibet uim paſſus, milite confidentius loquitur. Iam quem licet incorruptiſſimũ uocare? an, qui etiam legibus conceſſum lucrum aſpernatur? Pius porrò quiſnam ſit magis, quàm qui à Deo facta dictáque cuncta auſpicatur? Quas ab res omnes longam & lautam ſenectutem, creſcente cum annis uirtute, cunctos ipſi etiam heic optare æquum eſt.

SYNE-

ΣΥΝΕΣΙΟΥ ΕΤΕΡΑ ΚΑ-
τάστασις, ῥηθεῖσα ἐπὶ τῇ μεγίστῃ τῶν βαρβά-
ρων ἐφόδῳ, ἡγεμονεύοντος γενναδίου, καὶ
δουκὸς ὄντος ἰνοκεντίου, πρὸς
Θαλέλαιον.

Ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδ' ὅτι χρὴ καὶ λέγειν ὑπὲρ τῶν ἐν ὀφθαλμοῖς συμφορῶν. οὔτε γὰρ σχολὴ λέγειν, οἷς κλάειν ἀνάγκη· οὔτε λόγος ἂν γένοιτο τοῖς πράγμασι σύμμετρος: καίτοι καὶ τὸ δακρύειν ἐνίους τῷ μεγέθει τῶν συντυχόντων κακῶν ἐκπλαγέντας ἐπέλιπεν. ἀλλ' ἐπειδὴ κλαιόντων μὲν θεὸς αἰσθάνεται, δεῖ δὲ εἰδέναι καὶ τοὺς τὰ ῥωμαίων σκῆπτρα διέποντας. γράφε σὺ πρὸς οὓς οἴοντε τῶν δυναμένων λόγους εἰσενεγκεῖν εἰς τὸ τοῦ βασιλέως συνέδριον. ἀπαγγελλέτω τις αὐτοῖς ἐν βραχεῖ, ὅτι πεντάπολις βασιλεῖ τομέχρι τρίτης ἡμέρας ἦν εἰ κτῆμα ἀγαθὸν, εἰ καὶ δυνάμει λειπόμενον ἑτέρων, ἀλλὰ τῶν μειζόνων δυναμένων εὐνούστερον. ἴσασιν αὐτὴν ὅσοι δεδημοσιεύκασι μετὰ τοῦ προσέχειν τοῖς πράγμασιν· ὧν τὸν μέγαν αἰθέ-

SYNESII CONSTITVTIO altera, in maximo barbarorum incurſu habita, prætore Gennadio, duce Innocentio, ad Thalelæum.

Equidem quid uel dicendum de præſenti clade ſit, ignoro. nam nec dicere licet ijs, quos eſt neceſſe plorare: nec oratio rebus exæquari poſſit. Quin etiam lacrymæ nonnullos ad miſeriarum magnitudinem attonitos defecêre. Veruntamen quoniam Deus quidem plorantes audit, debet autem hoc etiam Romanis principibus innoteſcere: ſcribe tu ad quos licet eorum, qui in Regis concilium rumorem poſſint introducere. Annunciet aliquis breuiter, Pentapolim ante tres dies poſſeſsionem etiam Regis bonam fuiſſe, ut alijs impotentiorem, ita potentioribus beneuolentiorem. Norunt id, quicunq. remp. diligenter geſſerunt: in quibus Anthemium

 primò

μιον ἐγὼ τὰ πρῶτα καὶ ἀκούω καὶ πείθομαι· οὐκοῦν οἶδεν, ἐν ὅσοις καιροῖς, καὶ μάλιστα τούτων ὁπόσοι τυραννικοὶ, γεγόναμεν ἀπροφάσιστοι βασιλεῖ. ἀλλὰ μέχρι τούτου τὰ πενταπόλεως. χθὲς δὲ καὶ τρίτην ἡμέραν, ἐγένετο ῥωμαίοις ἔθνους ζημία, τὰς ἡγεμονίας αὐτῶν παρὰ πεντάπολιν ἀριθμήσασιν. οἴχεται πεντάπολις νῦν ἀκριβῶς εἰς τοὔσχατον, οἴχεται, ἕβδομον μὲν ἔτος ἤδη προπράξασα πονήρως, ἀλλ' ὥσπερ ζῶον δυσθανατοῦν, ἀνέφερε καὶ συνήθροιζε τοῦ πνεύματος τὸ λειπόμενον. εὔφημος ἀνυσίου μνήμη ἐνιαυτῷ τὸν χρόνον αὐτῆς πλείω πεποίηκε, ταῖς μὲν ἀπαύτων ἀσπίσι, ταῖς δὲ οὐννιγαρδῶν χερσὶν εἰς δέον χρησάμενος. τοιγαροῦν ἀναβολή τις ἐγένετο τοῦ κακοῦ· οὐ γὰρ ἐξεχύθησαν ὅλῳ πλήθει κατὰ τῆς χώρας. εἰς λῃστήρια μετετάξαντο. ἀφήλοντο καὶ προσήλοντο. ἐπεὶ δὲ τρὶς παραταξαμένοις αὐτοῖς μετεμέλησε, νῦν ἱπποκροτεῖται τὰ πεδία. νῦν οἱ στρατιῶται τειχήρεις, ἄλλος ἀλλαχόσε διειλημμένοι, τὸ ἐπὶ κερεαλίου κακὸν, οὐδὲν ἀλλήλοις ὄφελος ὄντες, ὅτι μὴ συνετάχθησαν.

τοιγα-

primo loco poni & audio & credo. No uit igitur, quibus temporibus, ac præcipuè tyrannicis, extra culpam Regi fuerimus. Sed hactenus Pentapolis. uerùm heri & nudiuſtertius gentem amiſere Romani, principatus ſuos abſq; Pentapoli numerantes. Perijt nunc fundıtùs Pentapolis, periјt, cum ſeptimum quidem iam annū non rectè habuiſſet, uerùm inſtar animalis moribundi ad ſe redijſſet, ac ſpiritus reliquias recollegiſſet: Anno tempus eius auxit felicis memoriæ uir Anyſius, ut omnium ſcutis, ita Vnnigardarum manibus ritè uſus. Quocirca quædam dabatur mali mora. Nec enim totis copijs in regionem effundebantur: ſed quaſi latrocinia exercerent, aſsiliebant ac reſiliebant. Poſtea uerò quam trium eos præliorum pœnituit, nunc equis agri cōculcantur. Nūc obſidentur milites, alius alio diſsipati, quod ſub Cerealio malum contigit, nec inter ſe, quoniam coniuncti non fuere, u-

τοιγαροῦν τὰ τῶν πολεμίων λαμπρά. οἱ πέρυσιν ἄζωνοι, καὶ πρὸς τὸ φυγεῖν εὐτρεπεῖς, νῦν πολιορκηταί. νῦν τὰ κωμητικὰ τείχη καθελόντες, πλατεῖ στρατεύματι τὰς πόλεις περιστοιχίζονται. τί γὰρ οὐ προὐχώρησεν αὐτοῖς; αὐσχελανοὶ τοὺς τῶν θρακῶν τῶν ἱππέων ἐνεδύσαντο θώρακας, οὐ κατὰ χρείαν, ἀλλ᾽ ἐπεγγελῶντες τῷ σχήματι. ταῖς μαρκομανῶν ἀσπίσιν ἐπὶ τούτοις ἐχρήσαντο. εἰς γυμνητικὸν ἐτέλεσε τὸ ῥωμαίων ὁπλιτικόν, ἐχθρῶν ἐλέῳ τὴν σωτηρίαν εὑράμενοι. δακρύω τοὺς ἄνδρας· οὐκ ὀνειδίζω τὴν συμφοράν. τί γὰρ ἂν ἐποίησαν εἰς πολλαπλάσιον πλῆθος, εἰ κατὰ μέρος αὐτοῖς ἀθρόοις ἐντυγχάνοντες; οὐννιγάρδαι τὸ μὲν ἐπὶ τῷ θεῷ καὶ τῇ ῥώμῃ καὶ τῇ τῶν ὅπλων ἐμπειρίᾳ σώζονται· τὰ δὲ ἐπὶ στρατείᾳ, τί ἂν καὶ μέγα κακὸν τοὺς πολεμίους εἰργάσαντο, καθ᾽ ὧν οὐ παρ᾽ ἑκόντων ἀφίκονται τῶν ἀγόντων αὐτούς, ἀλλ᾽ εἴποτε σκυλάκων δίκην ἀποβιάσαιντο. οἱ δὲ πάλιν ἦγξαν αὐτούς, καὶ ἀνεκαλέσαντο * πλὴν κορεσθῆναι δρόμου καὶ φόνου θηρείου. καίτοι καὶ οὐννιγάρδαις οὐ ἐργασίας

* πρὶν

ἔδει

tiles. Quapropter ſplendidæ ſunt res hoſtium. Qui priore anno ſuccincti & ad fugam erant compoſiti, nunc nos obſident. Nunc pagorum dirutis mœnibus, lato urbes exercitu circundant. Quid enim illis non ſucceſſit? Auſuriani Thracum equitum induere thoraces, non propter uſum: uerùm irridentes habitum, ſcutis inſuper Marcomannorum ſunt uſi. Romani milites facti ſunt uelites, hoſtium miſericordia ſalutem conſecuti. Deploro uiros, nō exprobro cladem. Quid enim contra multis partibus plures egiſſent, qui per partes ipſis cunctis occurrerūt? Vnnigardæ, Dei quidem, & roboris, et armorum peritiæ ratione ſeruantur: uerùm in expeditione quod magnum intuliſſent hoſtibus malum; in quos à ducibus non ultrò dimittebantur, uerùm ſi fortè canum ritu erumperent. at hi rurſum eos ligabant: ac priuſquam curſu atq; cæde ſatiarentur, reuocabant. Atqui Vnnigardis etiam

ἔδει, καὶ συντεταγμένου στρατεύματος. ἔ-
δει γὰρ οἶμαι φάλαγγος, ὥσπερ ἐνεργοῦ
μαχαίρας, τὸ μὲν ἀκμαιότερον προβε-
βλῆσθαι, τὸ δὲ στιβαρώτερον ἐπελαύνεσθαι.
οὕτως ἡ πληγὴ τμητικωτέρα γίνεται. ὅλως δὲ
τὸ πλῆθος αὐτῶν ὀλίγον ἐστὶ πρὸς τὸ διαπο-
λεμῆσαι τὸν πόλεμον, ὃς οὐδ' αὖ ἐν τοῖς καθ'
ἡμᾶς τόποις διαπολεμηθείη καλῶς, εἰ μή
τις εἰς τὴν ἐκείνων οὐννιγάρδας διαβιβά-
σειεν. ἐπὶ τούτοις δεῖ πλήθους ἑκατοστύων
τεττάρων, μᾶλλον δὲ πρότερον ἔδει τοσούτου
πλήθους καὶ στρατηγοῦ, πρὶν ἡμᾶς οἴχεσθαι
κομιδῇ, πρὶν εἰς τοσοῦτον αὐξηθῆναι τοῖς
πολεμίοις τὰ πράγματα. εἰς τὰ τελευ-
ταῖα ταῦτα καὶ γυναῖκες συνεστρατεύσαντο.
εἶδον, εἶδον συχνοὶ γυναῖκα μαχαιρο-
φόρον ὁμοῦ καὶ βρέφη τιθηνουμένην. τίς οὐ ζη-
λοῖ τὸν ἀκίνδυνον πόλεμον. ὑπὲρ ἐμαυτοῦ
πεφοβημένος, ὑπὲρ τῶν κοινῶν, ὑπὲρ τῆς πο-
λιτείας αἰσχύνομαι. ὦ τοῦ πάλαι ῥωμαί-
ων φρονήματος· οἱ πάντα πανταχοῦ νικῶν-
τες, οἱ τὰς ἠπείρους τροπαίοις συνάψαντες.
νῦν ὑπὸ δυστήνου καὶ νομαδίτου γένους
κινδυ-

agmine poſteriore cōpoſitoq; exercitu erat opus. Oportebat enim opinor phalāgis tanquā efficatis gladij, acriorem quidem partē præfigi, robuſtiorē autem ſubmitti. ſiquidē ita magis ictus penetrat. Sed prorſus eorum copiæ ſatis magnæ non ſunt ad bellum gerendum tale, quod ne in noſtris quidem locis facile gereretur, niſi quis in hoſtilem agrum Vnnigardas trayceret. Itaq; militib. inſuper quadringentis opus eſt, aut antè potius opus erat unà cum duce, quam nos funditùs periremus, quam hoſtium res incrementum tantum acciperent. Poſtremis his temporibus mulieres quoq; militarunt. Viderunt, uiderunt permulti mulierem ſimul & gladium & infantem gerentē. Quis non tutum admiratur bellum? Pudet me ſuſcepti pro meipſo, pro temporibus, pro rep. metus. O priſcam Romanorum fidentiam. qui omnia ubiq; uicerunt, qui continentes trophæis coniunxerunt, nunc à miſera & uaga gen

κινδυνεύουσι ταῖς ἑλληνίσι λιβύαις προσ-
αποβαλεῖν καὶ τὴν παρ' αἴγυπτον ἀλεξάν-
δρειαν. ἐκεῖνο μεῖζον εἰς λόγον χρημά-
των, τοῦτο δὲ εἰς εὐδοξίαν οὐκ ἔλαττον,
εἴτις οἶδεν αἰσχύνεσθαι, καὶ ποιεῖταί τινα
λόγον τοῦ πρέποντος. ὦ τοῦ φρονήματος,
μεθ' ὅσου τὴν χώραν σεσαγηνεύκασι· τού-
τοις οὐδὲν οὔτε ὄρος ἄβατον γέγονεν, οὔτε
φρούριον ἐρυμνόν. πᾶσαν ἐπεξῆλθον, πᾶ-
σαν διηρευνήσαντο, πᾶσαν ἡλικίαν ἠν-
δραποδίσαντο. πάλαι ποτὲ παρ' ἕλλησι,
λογογράφων ἀκούω, γυναῖκα καὶ παιδά-
ρια γνωρίσματα τῶν πορθήσεων ὑπελεί-
πετο. ἀλλὰ παρὰ ταῦτα μάλιστα γέγονε
πεντάπολις. τί γὰρ αὐσουριανῶν κάλλιον
κτῆμα γυναικὸς καὶ βρέφους, ἵν' αἱ μὲν
αὐτοῖς τίκτοιεν, οἱ δὲ ἵνα αὐξηθέντες στρα-
τεύοιντο. εὖνοι γὰρ ἀντὶ τῶν τεκόντων τοῖς
θρέψασι γίνονται. ὦ πονηρᾶς ἀποικίας,
ἣν ἀποικίζομεν. ἄγεται νεότης αἰχμά-
λωτος, τὰ τάγματα τῶν πολεμίων αὐξή-
σουσα. ἥξει δῆμος ἐπὶ τὴν ἐνεγκοῦσαν πο-
λέμιος, κερεῖ νεανίας τὴν γῆν, ἣν μει-
ράκιον ἔτι μετὰ τοῦ πατρὸς ἐξειργάσατο.

te poſt Gracanicam Africam amiſſam, etiam Alexandria ad Aegyptũ ſita me tuunt expelli. Vt illud opum ratione maius eſt, ita hoc ad gloriam non mi nus, ſi quis pudorem ac decori ratio- nem aliquam habet. O' confidentiã, cum quanta regionem circumdederũt. Nec mons his ullus fuit inuius, nec firmum ullum propugnaculum. Totã peruagati ſunt, totam perſcrutati: ata tem omnem abduxêre ſeruam. Apud Græcos olim, aiunt hiſtorici, mulier cu læ & pueruli populationum relinque- bantur monumentis: ſed aliter longè cum Pentapoli eſt actum. Quid enim Auſuriano muliere ſit & infante gratius, ut uidelicet illæ pariant, hi adulti militent? Etenim parentum lo co beneuolentiam nutricijs tribuunt. O' miſera, quam deducimus, colonia. Captiua ducitur iuuentus, hoſtium au ctura turmas. Veniet populus in pa- triã hoſtilis: uaſtabit iuuenis terram, quam puer etiam cum patre coluit.

νῦν ἐν ὁδῷ, νῦν ἀπάγεται, νῦν ἐπὶ δεσμώτας ἡ πενταπόλεως ἐφηβεία. ἀμύνει δὲ οὐδεὶς, οὐδὲ δύναται. καίτοι φασὶ προθυμεῖσθαι τὸν στρατηγόν. ἀλλ' οὐ γὰρ * ἐᾶσιν ἀλεξανδρέων οἱ κακῇ μοίρᾳ πενταπόλεως ἐν αὐτῇ στρατευσάμενοι. τί γὰρ ἄν τις αἰτιάσαιτο τὸν ἀναίτιον, ᾧ καὶ γῆρας βαθὺ καὶ νόσου καταβολὴ πολυχρόνιος τὴν συγγνώμην ἐμνηστεύσαντο. καίτοι ῥᾷστ' ἦν; εἰ στρατηγῶν ἠτυχήσαμεν, ὑπερήφανον στράτευμα καὶ προσκεκρουκὸς τῷ θεῷ δίκην ἀσεβείας εἰσπράξασθαι. ποίων ἱερῶν οὗτοι, ποίων ὁσίων ἐφείσαντο; οὐ πολλαχοῦ τοῦ τῶν βαρκαίων πεδίου τὰ νεοσκαφῆ τῶν μνημάτων ἀνέχωσαν; οὐ παρὰ τούτων αἱ πανταχοῦ τῆς ὑφ' ἡμᾶς ἀμπελίπιδος ἐκκλησίαι πυρίκαυστοι καὶ ἐρείπια; οὐ τὰς μὲν τραπέζας τὰς ἱερὰς ὡς βεβήλους ἐπὶ κρεανομίᾳ παρέθεντο, τὰ δὲ μυστικὰ σκεύη, τὰ λελειτουργηκότα τῇ δημιουργικῇ σπονδείᾳ, τελετὴ δαίμοσιν εἰς τὴν πολεμίαν κομίζεται; τί τούτων ἀνεκτὸν εἰς ἀκοὴν ἐλθεῖν εὐσεβῆ; ἴσως γὰρ

* ἐάσουσιν.

ἄξιοι

Nunc eſt in itinere, nunc abducitur, nunc eſt captiua Pentapolitana iuuentus. At opem non fert quiſquam, nec poteſt. Atqui ducem eſſe paratum aiunt. uerùm haud ſinent Alexādrini, quotquot Pentapoli malo ciuitatis fato militarunt. Cur enim inſontē quis reprehēdat, cui et ſenectus grauis, & morbi acceſsio diuturna ueniam impetrarunt. Alioqui facillimum fuerat, ſuperbum Deoq́ inuiſum exercitum, ſi duces habuiſsemus, impietatis pœnas repoſcere. Quibus hi templis, quibus ue ſacris pepercerunt? Non multis in Barcæorum locis recentia ſubruerunt ſepulcra? non per hos cuncta noſtri uineti templa ſunt in cinerem & rudera redacta? Non'ne menſas quidem ſacras carnificinæ, tanquam profanas, expoſuerunt: uaſa uerò myſtica, quæ publicæ libationi ſeruierunt, dæmonum deſtinata cæremonijs ad hoſtes portantur? Quid horum auris ferre pia poteſt? Etenim

qui

ἀξίου μνήμης ἃ κατέστησαν φρούρια, τὴν σκευαγωγίαν, τὰ ἔπιπλα, τὰς βοῦς, τὰς οἶς, ὅσα τῶν βαρβαρικῶν λῃστηρίων ἦσαν ἐγκαταλείμματα, ταῖς φάραγξιν ἐγκρυπτόμενα, ἐν τηλικούτοις κακοῖς μικρολογίας αἰτίαν οὐ διαπέφευγε. καίτοι περὶ πεντακισχιλίαις που καμήλοις ἐσκευαγώγησαν· ἀριθμῷ δὲ ἀναλύουσι τριπλασίονι, τῇ τῶν αἰχμαλώτων προσθήκῃ τοσούτῳ πλείους γινόμενοι. τέθνηκεν, ἀπέσβη τὰ πενταπόλεως, τέλος ἔχει, διακεχείρισται, ἀπόλωλεν, οὐκέτ' ἐστὶ παντελῶς, οὔθ' ἡμῖν, οὔτε βασιλεῖ. οὔτε γὰρ βασιλεῖ κτῆμα γένοιτ'
* ἄν, ἴσως * ἄνωθεν οὐδὲν ἀποίσεται. τίς δ' αὖ οἴσεται παρὰ τῆς ἐρήμου καρπούς; οὔτ' ἐμοὶ πατρίς, ἣν ἀπολείψω. παρὰ γὰρ ναυῶ ἔστι μοι τὸ μὴ οὐκ ἤδη πελάγιον εἶναι, καὶ νῆσον περισκοπεῖν. αἰγύπτῳ γὰρ ἀπιστῶ. κἀκεῖ δύναται διαβῆναι κάμηλος αὐσουριανὸν ὁπλίτην βαστάσασα. νησιώτης οἰκήσω, πένης ἀπὸ κτηματικοῦ, μέτοικος, ἀτιμότερος ἀστοῦ κυθηρίου. πολυπραγμονῶν γὰρ ἤδη μανθάνω κύθηρα τὸ πέραν εἶναι τῆς πενταπόλεως. ἐκεῖ με τυχὸν οἴσουσιν ἄνεμοι νότιοι. παρ' ἐκείνοις βιώσομαι ξένος

qui propugnacula uaſtata, prædam, ſupellectilem, boues, oues, quantum à barbaricis latrociniјs relictum, cauernis creditum fuerat, mentione dignatur, is tantis in malis minutias cō ſectari uidetur. Veruntamē & quinq; millia camelorum ſarcinis onerarunt, & triplo plures, per captiuorum acceſſionem, remigrant. Obiјt Pentapolis, extincta eſt, finē habet, abſumta eſt, periјt: nō extat amplius nec nobis, nec Regi. Nam nec Regi ſit poſſeſſio, quæ nihil producat (quem aūt ferat uaſtata fructum?) nec mihi, quam derelinquam, patria. Etenim per nauem ſtat, quo minus iam ſim maritimus, & inſulam diſpiciam. Nam Aegypto diffido. poteſt etiā illuc Auſurianū ferens militem camelus traiјcere. In inſula degam, pauper factus ex diuite, inquilinus, Cytherio ciue uilior. Iam enim per curioſitatem cognoui, è regione Pentapolis cerni Cythera. Illuc me forſitan Noti deferent. Inter illos

νος, ἀλήτης. καὶ ἐπιχειρήσω τι περὶ εὐγενείας εἰπεῖν, ἀπιστήσουσιν. ὤμοι κυρήνης, ἧς αἱ δημόσιαι κύρβεις μέχρις ἐμοῦ κατάγουσι τὰς ἀφ' ἡρακλέους διαδοχάς. οὐ γὰρ ἂν εἴην ἀρχαῖος, ἐν εἰδόσιν ὀλοφυρόμενος τὴν καταβεβλημένην εὐγένειαν. ὤμοι τῶν τάφων, ὧν οὐ μεθέξω, τῶν δωρικῶν. ὤμοι πτολεμαΐδος, ἧς αἰεὶ δεῖ χθὼν ὕστατος ἱερεύς. ἀλλὰ προσέστη μοι τὸ δεινόν· οὐκέτι δύναμαι λέγειν· ἐπιλαμβάνεταί μου τῆς γλώττης τὰ δάκρυα· γέγονα πρὸς τὴν φαντασίαν τῆς τῶν ἱερῶν ἀπολείψεως. ἔδει μὲν οἴχεσθαι πλέοντας· ἀλλ' ὅταν ἐπὶ ναῦν τις καλῇ, μικρὸν ἀναμεῖναι δεήσομαι. βαδιοῦμαι τὸ πρῶτον ἐπὶ τὸν νεὼν τοῦ θεοῦ. κυκλώσομαι τὸ θυσιαστήριον. δάκρυσι βρέξω τὸ τιμαλφέστατον ἔδαφος· οὐκ ἀποδραμοῦμαι πρὶν θύραν ἐκείνην καὶ θρόνον ἐκεῖνον ἀσπάσασθαι. ὦ ποσάκις θεοκλυτήσω τε καὶ μεταστραφήσομαι. ὦ ποσάκις τῆς κιγκλίδος τὼ χεῖρε προσάξομαι. ἀλλ' ἰσχυρὸν ἀνάγκη πρᾶγμα καὶ βίαιον. ἐπιθυμῶ δοῦναι τοῖς ὀφθαλμοῖς ὕπνον ἀπερισάλπιστον. μέχρι πότε

παρ'

los hoſpes, erro uiuam. ac ſi de nobilitate dicere quid cœpero, nunquam credent. O' Cyrene, cuius tabulæ publicæ ab Hercule uſq; genus ad me deducunt. Nec enim ſim ineptus, ſi inter notos deletam nobilitatem deplorauero. O' ſepulcra Dorica, quibus carebo. O' Ptolemais, cuius ultimus fui lectus ſacerdos. Sed inuadit me malum. non amplius loqui poſſum. occupant mihi linguã lacrymæ. ueni in templorum relinquendorum cogitationem. Abire quidẽ nauigio neceſſe erit: uerũ cum ad nauem quis uocabit, paulùm ut moretur, petam. Prius in Dei me templum conferam. aram circumibo. lacrymis precioſiſſimum rigabo ſolum. Non diſcedam, priuſquam portam illam, & ſoliũ illud amplexer. O' quoties Deiq; fidem implorabo, meq; refle ctam: O' quoties cancellis manus ad mouebo. Sed ualida res eſt ac uiolenta neceſſitas. Cupio ſomnum tubæ expertem oculis dare. Quouſq; ad propugnacu-

παρ' ἔπαλξιν στήσομαι; μέχρι πότε τηρή-
σω τὸ μεταπύργιον; ὑπαγορεύω φυ-
λακὰς ἐπιτάττων νυκτερινὰς, καὶ φυλάτ-
* μέρει των ἐν τῷ* κέρδει; καὶ φυλαττόμενος. ὁ
πολλὰ πρότερον ἀγρυπνήσας ἐπὶ ταῖς τῶν
ἄστρων ἐπιτολαῖς, ἀποκνέομαι νῦν ἐγρη-
γορῶν ἐπὶ ταῖς τῶν πολεμίων ἐπιδρομαῖς.
πρὸς διαμεμετρημένον ὕδωρ καθεύδο-
μεν, καὶ τὸ λαχόν μοι μέρος εἰς ὕπνον ἀ-
φαιρεῖται πολλάκις ὁ κώδων ὁ φυλακ-
τήριος. ἂν δὲ καταμύσω μικρὸν, ὢ τῶν ἐνυπνί-
ων τῶν σκυθρωπῶν, εἰς οἷα περιπέμπουσιν
ἡμᾶς αἱ μεθ' ἡμέραν φροντίδες. τὸ λῆ-
ξαι πόνων, ἄρξασθαι πόνων ἐστί. φεύγομεν;
ἁλισκόμεθα, τιτρωσκόμεθα, δεδέμε-
θα, πιπρασκόμεθα. ποσάκις ἐξανέστην ἄσ-
μενος, ὅτι δεσπότην ἀπέλιπον; ποσάκις ἐ-
ξανέστην ὑπέρασθμος ἱδρῶτι ῥαινόμε-
νος, ὁμοῦ τὸν ὕπνον καὶ τὸν δρόμον ἀπολιπὼν, ὃν
κατατείνας ἔφευγεν ὁπλίτην πολέμιον.
μόνοις ἡμῖν ἡσίοδος οὐδὲν λέγει, τὴν ἐλ-
πίδα τηρήσας εἴσω τοῦ πίθου. πάντες ἀ-
θαρσεῖς καὶ δυσέλπιδες. ὁ πεπαροιμιασ-
μένος βίος ἀβίωτος οὐχ ἕτερός ἐστιν, ὦ
ἄνδρες,

gnaculum ſtabo? Quouſq; locum excubiarū ſeruabo? Nocturnas denuncio uigilias, & custodiens uiciſsim, & cuſtoditus. Qui olim ad ſtellarum ortus multum uigilaui, nunc ad hoſtium inſultus excitor. Ad aquam demenſam ſomnum capimus, meumq; dormiendi tempus non raro tuba uigilum intercipit. Quod ſi paululum cōniueo: ô triſtia; quæ nobis curæ conciliant diurnæ; ſomnia. Finis laboris, eſt laboris initium. Fugimus, capimur, uulneramur, colligamur, diuendimur. Quoties cum gaudio ſurrexi, quoniam herum effugeram. quoties anhelus ac ſudore madens ſurrexi, omiſſo ſomno pariter & curſu, quem, ut hoſtem armatum fugerem, intenderam. Solis Heſiodus nobis nihil ait, ſpe in dolio relicta. Diffidimus omnes, ac deſperamus. Quæ uulgi celebratur ſermone uita non uitalis, haud

ἄνδρες, ἀλλ' ἐν ζῶμεν ἡμεῖς. τίς ἡ διατριβή; τί μέλλομεν; ἀπήχθηται πεντάπολις τῷ θεῷ. ποιναῖς ἐκδεδόμεθα. ἡ γὰρ ἀκρὶς οὐκ ἔστι κακὸν ἀκριβέστερον. τὸ δὲ πῦρ, ὃ πρὸ τῶν πολεμίων, τριῶν πόλεων ἐπενείματο λήια, τί πέρας κακῶν; εἰ τούτων ἄγουσιν ἐλευθερίαν αἱ νῆσοι, ἐγὼ μὲν, ὅταν ἀφυβρίσῃ τὸ πέλαγος, πλευσοῦμαι· ἀλλὰ φοβοῦμαι, μὴ περιλάβῃ με τὸ δεινόν. πελάζει γὰρ ἡ κυρία τῆς προσβολῆς, ἣν τῇ πόλει φασὶν ὁ πτεροφόρος ἠπείλησεν, ὁ τοῦ πολεμίου στρατεύματος ἐξηγούμενος. μάλιστα δὴ καιρῶν ἐκεῖνος ἱερεῦσι τὸν ἐπὶ τὰς αὐλὰς τοῦ θεοῦ δρόμον ἀναγκαῖον ἀποφαίνει. ἂν ἐν χερσὶ τῆς πόλεως ὁ κίνδυνος γένηται, ἐγὼ κατὰ χώραν ἐπ' ἐκκλησίας μενῶ. τὰς παναγεῖς προσήσομαι χέρνιβας, προσφύσομαι τῶν κιόνων τῶν ἱερῶν, αἳ τὴν ἄσυλον ἀπὸ γῆς ἀνέχουσι τράπεζαν. ἐκεῖ καὶ ζῶν καθεδοῦμαι, καὶ ἀποθανὼν κείσομαι. λειτουργός εἰμι τοῦ θεοῦ, καὶ τὴν ψυχὴν ἴσως ἀπολειτουργῆσαί με δεῖ. οὐ μὴν ὅγε θεὸς περιόψεται τὸν βωμὸν τὸν ἀναίμακτον, ἱερέως αἵματι μιαινόμενον.

εἴης κράτιστος ἐν λογοις και πράγμασιν,
ᾧ πᾶσα Θαλίλαιε παιδεία πρέπει.

eſt alia, uiri, quàm noſtra. Quæ mora? quid cunctamur? Inuiſa Deo Pentapolis eſt: pœnis traditi ſumus. Etenim locuſta nō eſt malum grauius. Ignis autem, qui antè hoſtes, urbium trium ſegetes populatus eſt, quem habet malorum finem? Si his carent incōmodis inſulæ, equidem, cū deſæuierit mare, nauigabo. ſed ne prius me occupet malum, timeo. Propè enim abeſt incurſus dies, quem urbi fetialis, ut aiunt, hoſtilis interpres exercitus denunciauit. Illud maximè tempus curſum ad aulas Dei ſacerdotibus neceſſarium reddet. Si ad extremū deuenerit ciuitas, equidem locū meum in templo ſeruabo. pura prætendam gutturnia. ſacris adhærebo columnis, quæ ſacrā à terra ſuſtinēt menſam. Illic & ſedebo uiuus, & iacebo mortuus. Dei ſum ſacerdos: & animā fortaſſis offerre me oportet. Nec tamen incruentā aram ſacerdotis cruore Deus maculari ſinet.

Sis rebus & ſermonibus fortiſſimus,
Quem cuncta, Thalelæe, doctrina decuit.

ΣΥΝΕΣΙΟΥ

ΥΜΝΟΙ ΕΜΜΕ-
τρει.

SYNESII

HYMNI CARMINE:

Interprete

GVLIELMO CANTE-
ro Vltraiectino.

BASILEAE.

IOANNI OPORINO GVLIELMVS *Canterus* S. D.

INTER cetera poematũ genera fermè antiquiſsimam eſſe Hymnorũ ſcriptionem, quam etiã Plato ſolam admittere potuit, & autoritate cõfirmari poteſt, & facilè fit uerìſimile. Etenim cum ſingulis temporibus homines probi perpetua Dei beneficia, quibus neceſſariò fruebãtur, conſiderarent: nec alia ſe ratione pro tãtis meritis gratos ac memores uideri poſſe arbitrarẽtur, quàm ſi laudationibus continuis tot bonorum autorem proſequi pergerent: ad hymnos dicendos, & laudes prędicãdas ſe contulerunt. Itaq; ſicut Hebræi olim uerũ Deum, omnis boni fontem: ſic Græci pòſt, ac deinceps Latini partim eundẽ, partim eius loco deaſtros, uel per ignoratiõẽ, uel etiam de induſtria celebrare cœperũt. quorũ ut illi ueniam facilius merentur, ſi, cum

 uerìtatis

ueritatis cognitione priuati forent, ad ea ſe quæ oculis cernebantur, colenda retulerunt: ita hi, cum ueram haberent rerum diuinarũ ſcientiam, quàm rectè ad glandem & uomitum redierint, non eſt uidere difficile. Quid enim aliud eſt artibus diuinis, & ingenio pręclaro turpiter abuti? ὥσπερ γὰρ εἶπεν ὁ ἀπόστολος τὸ, Οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν κύριον ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ· οὕτως καὶ τὸ, Οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν κύριον τὸ εἴδωλον, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ· οὐκ ἀπεικότως ἐστὶν ἀπὸ τοὐναντίου προσάπτειν. Quòd ſi quis etiã libertatem poeticam ad horum defenſionem prætexat, illud eiuſdem animaduertat, Μὴ πλανᾶσθε, θεὸς οὐ μυκτηρίζεται. Longè rectius ac præſtantius Syneſius noſter: qui poſtquam uera luce perfuſus fuit, uerum Numen hymnis decẽ elegantiſsimis, quos etiam recitat Nicephorus, non ſine magno quodã animi ardore laudauit. Eos nos, cum Latina lingua digniſsimi uiderentur, eodem carminis genere, quò res gratiæ plus haberet, conuertere uoluimus. Id autem quale ſit, quoniam non cuiuis erit in promtu cognoſcere, breuiter

ter explicabimus. Ac primus quidẽ Hymnus, alter, & ultimus, Anapæſticis monometris conſcripti ſunt, & nobis uerſi: quanquam paulo accuratius. nam Syneſius non rarò tempora, uel ſyllabas tantum in his, ut & in alijs, annumerare contẽtus eſt. Tertius habet Anapæſtica dimetra catalectica. Quartus Ionicum à minore primũ uerſum habet: reliquos temporibus ferè uel ſaltem ſyllabis reſpondentes. In eo nos Anapęſticis dimetris hypercatalecticis, qui ſunt ἰσόχρονοι, uti maluimus. In reliquis quinq;, Ionicis à minore dimetris eadem ratione uſus eſt, interiectis nonnunquam Anacreõtijs. Nos ex his Anacreontios, qui nõ paulo ſunt lepidiores, fęcimus: Ionicis alicubi, Anacreontis ipſius exemplo, interpoſitis. Hunc porrò laborem noſtrum tibi, [illegible], dicare uolumus, ut, quoniam Græcum Hym̃norum exemplũ à te primùm è tenebris erutũ ad nos deuenit: idẽ iam typis traditum, & interpretatione tanquam geminatum ad te iure redeat. Quin etiam Clementis Alexandrini

hymnũ ſatis inſignem, quoniam eiuſdem eſt & generis & carminis, ad finem uelut ἐπίμετρον adiecimus. Cęterùm, ne illud ignores, in Syneſio uertendo duobus præterea codicibus uſi ſumus: quorum alterum I. Vincentius Pinellus è ſua, alterum ~~Hier. Vuolfius~~ ex Auguſtana bibliotheca, uiri certè doctiſsimi & ſtudioſorum hominum amantiſsimi, nobis ſuppeditarunt. Ex horum collatione reſtituti loci, parentheſeos definentis nota ſunt inſigniti: reliqui noſtræ coniecturæ debentur. Bene uale, uir clariſsime: & literas ac linguas elegantiores indeſeſſo labore, ſedulaque induſtria tua perge exornare. Hoc enim, ſi quicquam aliud,

θήσει σ' ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα.

Iterum uale.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΥΝΕΣΙΟΝ

Ἰωάννης Λεοντόνυχος.

Πινδαρικὴν φόρμιγγα λαβὼν συνετώτατος αὐ-
Συνέσιος, μεγάλῳ λῖνον ἄεισε θεῷ. (δρῶν
πλὴν ἀλλ' αὐτὸς ἐπεὶ λίπεν αὐγὰς ἠελίοιο,
Πᾶσα μελῶν ἐρατῶν εὐθὺς ὄλωλε χάρις.
Νῦν δ' ἄρα Συνέσιόν θ' ἅμα καὶ μελιηδέας ὕμνους
Καντῆρος ζωῆς εἰς φάος αὖθις ἄγει.
Ἴσθ' οὖν ἀνδρὶ σοφῷ χάριν, ὦ μυστῶν θεράπον-
ὕμνοι τ' εὐαγέες, καὶ σύ γε Συνέσιε. (τες,

ΣΥΝΕΣΙΟΥ

ὕμνος πρῶτος.

Ἄγε μοι ψυχά,
ἱεροῖς ὕμνοις
ἐπιβαλλομένα,
ὑληγενέας
εὔνασον οἴστρους
θώρησσε δὲ νοῦ
ζαμενεῖς ὁρμάς.
βασιλῆι θεῶν
πλέκομεν στέφανον,
θῦμ᾽ ἀναίμακτον,
ἐπέων λοιβάς.
σὲ μὲν ἐν πελάγει,
σὲ δ᾽ ὑπὲρ νάσων,
σὲ δ᾽ ἐν ἀπείροις,
ἐπί τε πολίων,
κραναῶν τ᾽ ὀρέων,
καὶ κατὰ κλεινῶν
ὁπόταν πεδίων
στάσω διδύμους
γυίων ταρσοὺς,
σὲ μάκαρ μέλπω

SYNESII
HYMNVS I.

AGE nunc, anima,
Sacris hymnis
Operam nauans,
Carnis gnatos
Compeſce œſtros,
Mentisq́ arma
Fortes impetus.
Regi diuûm
Sertum nectimus,
Puram uictimam,
Vocum libum.
Te per pelagus,
Teq́ per inſulas,
Teq́ in terris,
Teq́ per urbes,
Monteſq́ aſperos,
Et per claros
Poſtquam campos
Geminas tulero
Genuum plantas,
Te cano, ſancte

γενέτα κόσμου·
τὶ νύξ με φέρει
τὸν ἀειδὸν ἄναξ·
τὶ δ' ἁμερίους,
τὶ δ' ἀῶους;
τὶ δ' ἑσπερίους
ὕμνους αἰάγω.
ἴστορες αὐγαὶ
πολιῶν ἄστρων,
μαλάς τε δρόμοι,
καὶ μέγας ἴστωρ,
ἅλιος, ἁγνῶν
ἄστρων πρύτανις·
ὁσίων ψυχᾶν
ἅγιος ταμίας,
ἐπὶ σὰς αὐλὰς,
ἐπὶ σοὺς κόλπους,
τὸν ἀπόστρεφεν
Γαναᾶς ὕλας.
ἐλα- Ἱερὸν* ἐλαφριζόντων,
φρίζω χαίρων ἵνα σοῦ,
πολλάκις ἱκόμαν.
νῦν ἐπὶ σεμνᾶς
τελεσφορίας

Mundi conditor.
Tibi me fert nox,
Rex, cantorem:
Tibi lucanos,
Matutinos,
Veſpertinos
Hymnos offero.
Teſtes radij
Canorum aſtrûm,
Lunæ curſus,
Magnus circitor,
Sol, caſtorum
Dux aſtrorum:
Sacrorum animûm
Autor ſancte,
Aulas ad tuas,
Gremiumq; ad tuum
Auertentem
Duræ carnis
Direxi pedem,
Gaudens ad tuum
Pergerem ut oſtium.
Nunc auguſtæ
Relligionis

Ad

σηκοὺς ἁγίους
ἱκέτας ἔμολον.
νῦν δ᾽ ἐπὶ κλεινῶν
κορυφαὶ ὀρέων
ἱκέτας ἔμολον.
νῦν ἐς ἐρήμας
αὐλῶνα μέγαν
λιβύας ἔμολον,
πέζαν νοτίαν,
ταὶ οὔτ᾽ ἄθεον,
πνεῦμα μολύνει,
οὔτε χαράσσει
ἴχνος ἀνθρώπων
ἀσυμερίμνων.
ἵνα σοὶ ψυχὰ
καθαρὰ παθέων,
λύσασα πόθους,
λήξασα πόνων,
λήξασα γόων,
θυμῶν, ἐρίδων,
ὅσα κηριτρεφῆ
ἀποσεισαμένα,
καθαρᾷ γλώσσᾳ
γνώμῃ θ᾽ ὁσίᾳ

τὸν

Ad ſacra templa
Supplex ueni.
Nunc ad montium
Clarûm uerticem
Supplex ueni.
Nunc ad uaſtæ
Tractum ingentem
Libyæ ueni,
Oram Auſtralem:
Quam non impius
Spiritus inquinat,
Non deſignat
Hominum planta
Vrbicolarum.
Animus quo tibi
Affectu carens,
Curis uacuus;
Abſq; labore,
Abſq; dolore;
Ira, rixa,
Cuncta humana
Longè remouens,
Pura lingua,
Sancta mente

τὸν ὀφειλόμενον
ὕμνον ἀποίσῃ.
εὐφαμείτω
αἰθὴρ καὶ γᾶ.
στάτω πόντος,
στάτω δ' ἀήρ.
λήγετε πνοιαὶ
ζαλίων ἀνέμων.
λήγετε ῥιπαὶ
γυρῶν ῥοθίων,
ποταμῶν προχοαὶ,
κραναaὶ λιβάδες.
ἐχέτω σιγὰ
κόσμου λαγόνας,
ἱερευομένων
ἁγίων ὕμνων.
δύτω κατὰ γᾶς
ὀφίων συρμός.
δύτω κατὰ γᾶς
καὶ πτανὸς ὄφις,
δαίμων ὕλας,
νεφέλα ψυχᾶς,
εἰδωλοχαρὴς,
εὐχαῖς σκύλακας

Qui debetur
Offerat hymnum.
Faueant linguis
Terraq; & æther.
Stet iam pontus,
Stet ſimul aer.
Ceſſent celeris
Flamina uenti.
Ceſſent fluctuum
Curuorum impetus;
Oſtia fluminum,
Latices aſperi.
Sileant omnia
Mundi latera,
Dum ſacrantur
Hymni ſancti.
Terram ſubeat
Serpentum uis.
Terram ſubeat
Serpens ales;
Dæmon carnis,
Animæ nebula,
Simulacricola,
Ad puras canes

ἐπιθωύσσων:
σὺ πάτερ, σὺ μάκαρ,
σὺ ψυχοβόρους
ἀπέρυκε κύνας
ψυχᾶς ἀπ' ἐμᾶς,
εὐχᾶς ἀπ' ἐμᾶς,
ζώας ἀπ' ἐμᾶς,
ἔργων ἀπ' ἐμῶν.
ἁ δ' ἁμετέρα
πραπίδων λοιβὰ
σοῖς ἐρατίμοις
μελέτω προπόλοις,
πορθμεῦσι σοφοῖς
ἁγίων ὕμνων.
ἤδη φέρομαι
ἐπὶ βαλβίδας
ἱερῶν ἐπέων.
ἤδη καναχεῖ
ὄμφα περὶ νοῦν.
μάκαρ ἵλαθί μοι,
πάτερ ἵλαθί μοι,
εἰ παρὰ κόσμον,
εἰ παρὰ μοῖραν
τῶν σῶν ἔθιγον.

Inclamans preces.
Tu ſancte pater,
Tu cordiuoros
Propelle canes
Anima de mea,
Precibus de meis,
Vita de mea,
Factis de meis:
Verum noſtrum
Mentis ferſum
Inſignes tui
Curent famuli,
Traiectores
Sacrorum hymnûm.
Iam nunc deferor
Ad ſacrarum
Valuas uocum.
Iam circunſtrepit
Sonitus mentem.
Miſerere ſacer,
Miſerere pater,
Si non ritè,
Si non rectè
Tua quondam attigi.

τίνος ὄμμα σοφὸν,
τίνος ὄμμα πολὺ
τᾶς σᾶς στεροπᾶς
ἀνακοπτόμενον
οὐ καταμύσει.
ἀτενὲς δὲ δρακεῖν
ἐπὶ σοὺς πυρσοὺς
θέμις οὐδὲ θεοῖς.
πίπτων δὲ νόος
ἀπὸ σᾶς σκοπιᾶς,
τὰ πέλας σαίνει,
ἀκίχητα κιχεῖν
ἐπιβαλλόμενος,
προσιδεῖν αἴγλαν
ἀκάμαντι βυθῷ
ἀμαρυσσομέναν.
ἀβάτων δ' ἀποβὰς,
ἐπὶ πρωτοφανὲς
εἶδος ἐρείδει
ὄμματος ἀλκάν.
ὅθεν αἰνύμενος
ἐπὶ σοὺς ὕμνους
αἴθεα φωτὸς
*ἀέριστ * ἀορίστοις αἰέμοις

Cuius prudens
Multus'ue oculus
Fulgore tuo
Reflectente
Non conniueat.
At lucem in tuam
Lumina figere
Nec dijs fas eſt.
At mens lapſa
Specula de tua,
Proxima quaſſat,
Incomprenſa
Prendiſſe ſtudens,
Lucem aſpicere
Infinito
Fine micantem.
Ardua linquens
Tunc in primam
Speciem confert
Oculi uires.
Vnde aſſumtis
Hymnos ad tuos
Floribus, in quos
Nil uentis licet,

* ἀναπαύσει βολάν, (* ἀνα- παύσει)
τὰ σὰ σοὶ πάλιν δοὺς.
τί γὰρ οὐ σὸν ἄναξ,
πατέρων πάντων
πάτερ αὐτοπάτωρ,
προπάτωρ ἀπάτωρ,
υἱὲ σεαυτοῦ,
ἓν ἑνὸς πρότερον,
ὄντων σπέρμα,
πάντων κέντρον,
προανούσιε νοῦ,
κόσμων ῥίζα
τῶν ἀρχεγόνων,
ἀμφιφαὲς φῶς,
ἀτρεκέα σοφά,
παγὰ σοφίας,
κεκαλυμμένε νοῦ
ἰδίαις αὐγαῖς,
ὄμμα σεαυτοῦ,
πρηστηροκεράτορ,
αἰωνοτόκε,
αἰωνόβιε
ὑπέκφυα θεῶν,
ὑπέκφυα νόων,

Oculos clauſit,
Tibi tua reddens.
Quid enim non tuum,
Cunctorum patrum
Pater ipſiſſime,
Sine patre pater,
Fili proprie,
Vnum ante unum,
Semenq́ entium,
Centrumq́ omnium,
Mens antiqua,
Mundûm radix
Antiquorum,
Lux perfecta,
Sapiens ueritas,
Fons ſapientiæ,
Mens abſcondita
Fulgore ſuo,
Ocule proprie,
Præpotens,
Aetatum autor,
Viue ætates
Vltra mentes
Vltraq́ deos,

ἐπὶ θάπερ νωμῶν
νοερητόκε νοῦ,
ὀχετηγὲ θεῶν,
πνευματοεργὲ,
καὶ ψυχοτρόφε,
παγὰ παγῶν,
ἀρχῶν ἀρχὰ,
ῥιζῶν ῥίζα.
μονὰς εἶ μονάδων,
ἀριθμῶν ἀριθμὸς,
μονὰς ἠδ' ἀριθμὸς.
νοῦς καὶ νοερὸς,
καὶ τὸ νοητὸν,
καὶ πρὸ νοητοῦ.
ἓν καὶ πάντα,
* διὰ πάντων ἓν * δ' ἁπάντων,
ἓν τε πρὸ πάντων,
σπέρμα τὸ πάντων,
ῥίζα καὶ ὄρπαξ,
φύσις ἐν νοεροῖς,
θῆλυ καὶ ἄρρεν.
μύστας δὲ νόος
τάδε καὶ τὰ λέγει,
βυθὸν ἄρρητον

ἀμφι-

Vtrinq; uigens
Mens mentipara,
Fons diuorum,
Spirituum ſator,
Animûm nutrix,
Et fons fontium,
Primûm primum,
Et ſtirps ſtirpium.
Vnorum unum es,
Numerûm numerus,
Vnum & numerus,
Mens, intelligens,
Intellectum,
Atq; illo prius.
Vnum atq; omnia,
Per cuncta unum,
Vnum ante omnia,
Semenq; omnium,
Stirps & ramus,
Natura in dijs,
Mas & femina.
At mens myſta
Hæc atq; hæc ait,
Fundum indictum

Circum-

ἀμφιχορεύων.
σὺ τὸ τίκτον ἔφυς,
σὺ τὸ τικτόμενον·
σὺ τὸ φωτίζον,
σὺ τὸ λαμπόμενον·
σὺ τὸ φαινόμενον,
σὺ τὸ κρυπτόμενον,
φῶς κρυπτόμενον
ἰδίαις αὐγαῖς.
ἓν καὶ πάντα,
ἓν καθ᾽ ἑαυτὸ,
καὶ διὰ πάντων.
σὺ γὰρ ἐξεχύθης
ἀῤῥητοτόκε,
ἵνα παῖδα τέκῃς
κλεινὰν σοφίαν
δημιοεργόν.
προχυθεὶς δὲ μένεις,
ἀτόμοισι τομαῖς
μαιευόμενος.
ὑμνῶ σε μονάς·
ὑμνῶ σε τριάς.
μονὰς εἶ, τριὰς ὤν:
τριὰς εἶ, μονὰς ὤν.

Circunſiliens.
Tu quod parit es,
Tu quod paritur:
Tu quod luſtrat,
Tu quod lucet:
Tu quod paret,
Tu quod conditur,
Lux abſcondita
Fulgore ſuo.
Vnum atq; omnia:
Vnum per ſe,
Atq; per omnia;
Nam tu effuſus
Indictiparens
Gnatum ut páreres,
Qui ſapientia
Clara, artificem:
Fuſusq; manes,
Sine diſcidio
Lucem nactus.
Laudo te, unum:
Laudo te, tria.
Vnum ens, es tria:
Triaq; ens, unum es.

At

νοερὰ δὲ τομὰ
ἄσχιστον ἔτι
τὸ μερισθὲν ἔχει.
ἐπὶ παιδὶ χυθεὶς,
ἰότατι σοφᾷ.
αὐτὰ δ' ἰότας
βλάστησε μέσα
φύσις ἄφθεγκτος.
τὸ προούσιον ὂν
οὐ θέμις εἰπεῖν.
δεύτερον ἐκ σοῦ
οὐ θέμις εἰπεῖν,
τρίτον ἐκ πρώτου.
ὠδὶς ἱερὰ,
ἄρρητε γονὰ,
ὅρος εἶ φυσίων,
τας τικτοίσας
καὶ τικτομένας.
σέβομαι νοερῶν
κρυφίαν τάξιν.
χωρεῖ τι μέσον
* κατα- οὐ *. καταχθέν.
χυθὲν ἄφθεγκτε γόνε
πατρὸς ἀφθέγκτου,

ὠδὶς

At perpetuum
Mentis ſectio
Diſcidium tenet.
Fuſus gnato,
Conſilio bono.
At conſilium
Medium excrevit,
Natura noua.
Quod præcedit,
Dixiſſe nefas.
A te proximum
Dixiſſe nefas,
A patre tertium.
Partus ſancte,
Indictum genus,
Terminus entium es,
Et parientis,
Et quod paritur.
Veneror mentium
Occultum ordinem.
Tranſit medium
Non defuſum.
Indicta ſtirps
Patris indicti,

ὠδὶς διὰ σέ·
διὰ δ' ὠδῖνος
αὐτὸς ἐφάνθης,
ἅμα πατρὶ φανεὶς
ἰόπατι πατρὸς.
ἰόπας σὺ δ' ἀεὶ
παρὰ σεῖο πατρί.
οὐδ' ὁ βαθύῤῥους
χρόνος οἶδε γονὰς
τὰς ἀῤῥήτους.
αἰὼν δὲ γέρων
τὸν ἀμήρυτον
τόκον οὐκ ἐδάη.
ἅμα πατρὶ φάνη
αἰὼν γινόμενος,
ὁ γινησόμενος.
τίς ἐπ' ἀφθέγκτοις
ἐβράβευσε τόλμαν
ἀλαῶν μερόπων
δαιδαλογλώσσων.
ἄθεοι τόλμαι.
σὺ δὲ φωτοδότας
φωτὸς νοεροῦ.
σκολιᾶς δ' ἀπάτας

Ob te partus,
Et per partum
Ipſe appares,
Cum patre parens
Conſilio patris,
Conſilium patri
Vſq; futurus.
Nec longinquum
Tempus nouit
Genus indictum:
Nec ſaclum ſenex
Infinitum
Partum didicit.
Cum patre paruit
Sæclum quod fuit,
Quodq; futurum eſt,
Quis ad indicta
Audax extitit
Cæcorum hominum
Dædalilinguium.
Facinus non pium.
Tu lucis dator,
Lucis mentis,
Obliquo à dolo

αἴσχεος ὁσίων
πραπίδας μερόπων,
ἐς ζόφον ὕλας
μὴ καταδῦσαι.
σὲ πάτερ κόσμων,
πάτερ αἰώνων,
αὐτουργὲ θεῶν,
εὐαγὲς αἰνεῖν.
σὲ μὲν οἱ νοεροὶ
μέλπουσιν ἄναξ·
σὲ δὲ κοσμαγοὶ
ὀμματολαμπεῖς
νόες ἀστέριοι
ὑμνοῦσι μάκαρ,
οὓς περὶ κλεινὸν
σῶμα χορεύει.
πᾶσά σε μέλπει
γενεὰ μακάρων·
οἱ περὶ κόσμον,
οἱ κατὰ κόσμον,
οἱ ζωναῖοι,
οἵ τ' ἄζωνοι
κόσμου μοίρας
ἐφέπουσι σοφοὶ

ἀμφι-

Sanctûm ſuſtines
Hominum pectora,
In caliginem
Ne mergantur.
Te mundi pater,
Sæclorum pater,
Diuûm conditor,
Laudare pium eſt:
Te quoq; mentes,
Rex, decantant:
Te quoq; lucidi
Mundi præſides,
Mentes ſiderum,
Sancte, celebrant,
Quos circum inclytum
Corpus uoluitur.
Te tota canit
Felix natio:
Qui circum orbem,
Quiq; per orbem,
Qui per zonas,
Et qui paſsim
Mundi partes
Docti ſeruant

ἀμφιβατῆρες,
οἱ παρὰ κλεινοὺς
οἰηκοφόρους,
οὓς ἀγγελικὰ
προχέει στρατιά,
τότε κυδῆεν
γένος ἡρώων,
ἔργα τὰ θνητῶν
κρυφίαισιν ὁδοῖς
διανισσόμενον,
ἔργα βρότεια·
ψυχά τ' ἀκλινής,
καὶ κλινομένα
ἐς μελαναυγεῖς
χθονίους ὄγκους.
σὲ μάκαιρα φύσις,
φύσεώς τε γονὰ
ὑμνεῖ μάκαρ·
τὰς ζειδώροις
ἐφέπεις πνοιαῖς,
ἀπὸ σῶν ὀχετῶν
κατασυρομέναις
περικυλινδομέναις.
σὺ γὰρ ἀχράντων

ἡγέτα

Circuitores,
Quiq; ad celebres
Temoniferos,
Quos angelica
Fundit ſeries:
Et præclarum
Genus heroum,
Hominum facta
Occultis uijs
Ritè peragrans,
Facta humana:
Et firma anima,
Et quæ labitur
Atratas in
Terræ móles.
Te felix gens,
Et naturæ
Partus laudat:
Quas uitalibus
Seruas flatibus,
Riuis è tuis
Deriuatis
Deq; uolutis.
Tu purorum

ἁγέτα κόσμων,
φύσις εἶ φυσίων.
σὺ φύσιν θάλπεις,
γένεσιν θνατῶν,
τᾶς ἀενάω
* ἰνδαλ * ἰνδάλμονας.
μαμε ἵνα καὶ πυμάτα
νας μερὶς ἐν κόσμῳ
λελάχῃ ζωᾶς
ἐπαμειβομένας.
οὐ γὰρ θέμις ἦν
τρύγα τὰν κόσμου
κορυφαῖς ἐρίσαι·
τὸ δὲ ταχθὲν ὅλως
ἐς χορὸν ὄντων
οὐκέτ' ὄλειται·
ἄλλο δ' ἀπ' ἄλλου.
διὰ δ' ἀλλήλων
πάντ' ἀπολαύειν
ἐξ ὀλλυμένων
κύκλος ἀΐδιος,
ταῖς σαῖς πνοιαῖς
ἀναθαλπόμενος.
σοὶ διὰ πάντων

ἵστησι

Rex mundorum;
Natura omnium eſt
Naturam foues,
Gentem humanam,
Perpetuandæ
Simulacra domus:
Quo ſimul ultima
Mundi portio
Habeat uitam
Reſpondentem.
Nec enim fas erat
Mundi fæcem
Caput æquare.
Sed quod ſemel eſt
Entibus additum,
Nunquam deperit:
At ſuccedit.
Et per ſe inuicem
Cuncta fruuntur
Ex pereuntibus
Circo æterno,
Flatus per tuos
Rite fouendo.
Tibi per cuncta

ἴσησι χορὲς
μάτηρ φύσις,
ἰδίαις χρόαις,
ἰδίοις ἔργοις
δαιδαλλουσῶν.
ἐκ δὲ ζώων
ἀπεροφθόγγων
μίαν ἁρμονίαν
ὁμόφωνον ἄγει.
σοὶ πάντα φέρει
αἶνον ἀγήρων·
ἀὼς καὶ νὺξ,
στεροπαὶ, νιφάδες:
* αἰθὴρ) οὐρανὸς * αἴθων,
καὶ γᾶς ῥίζαι,
ὕδωρ, ἀὴρ,
σώματα πάντα,
πνεύματα πάντα,
σπέρματα, καρποὶ,
φυτὰ καὶ πόαι,
ῥίζαι, βοτάναι,
βοτὰ καὶ πλωὰ,
καὶ νηχομένων
νεπόδων ἀγέλαι.

Conſtituit choros
Natura parens,
Proprijs factis,
Proprijs pharmacis
Dædala facta.
Eq́; animalibus
Diuerſiſonis
Vnam harmoniam
Effert conſonam.
Tibi cuncta ferunt
Laudem æternam:
Aurora & nox,
Fulguraq́; & nix,
Cælum atq; æther,
Terræ ſtirpes,
Aer atq; aqua,
Omnia corpora,
Omnes flatus,
Semina,fructus,
Stirpes,herbæ,
Et radices,
Pecudes & aues,
Atq; natantium
Agmina piſcium.

ἴδε καὶ ψυχὰν
ὀλιγοδρανέα
ὀλιγηπελέα,
ἐπὶ σᾶς λιβύας,
ἐπὶ σᾶς σεπτᾶς
ἱερηπολίας
ὁσίαις εὐχαῖς
ἐπιμελπομέναν·
τὰν ἀμφιπολεῖ
νέφος ὑλαῖον.
σὸν δ' ὄμμα πάτερ
καθαρὸν ὕλας.
νῦν μοι καρδία
τοῖς σοῖς ὕμνοις
πιαινομένα,
ἐθόωσεν νόον
πυρίαις ὁρμαῖς.
σὺ δὲ λάμψον ἄναξ
ἀνάγωγα φάη.
νεῦσον δὲ πάτερ
σῶμα φυγοῖσαν
μηκέτι δῦναι
ἐς χθονὸς ἄταν.
ὄφρα δὲ ζωᾶς

Cerne etiam animam
Imbecillam
Deficientem,
In Libya tua,
Auguſta in tua
Religione
Sacris precibus
Incumbentem:
Quam circundat
Carnis nubes.
Sed tuus oculus
Nubem diſsipat.
Iam nunc cor meum
Hymnos per tuos
Auctum pingui,
Mentem exacuit
Oeſtris igneis.
Tu, rex, luce
Sublimes faces.
Concede, pater,
Carne ſolutam
Nunquam terræ
Mergi clade.
At dum uita

ὑλοδιαίτου
δεσμοῖσι μένω,
πραεῖα μάκαρ
Τύχα. βόσκοι με τύχα,
μήδ᾽ ἐμπόδιον
πνεῦσαί τε νόου,
φροντίσι λυγραῖς
δ᾽ ἀπλεῖσαι βίον,
ἵνα μὴ τὰ θεοῦ
ἄσχολος εἴην·
* μόλ * μηδέ τοι τοίοις
ἔτι ἐναλινδοίμαν,
ὅθεν ἐκπεφυγὼν
δώροισι τεοῖς,
στέφος εὐαγέων
ἀπὸ λειμώνων
σοὶ τοῦτο πλέκων,
σοὶ τόνδε φέρω
αἶνον, ἀχράντων
ἡγέτα κόσμων,
καὶ παιδὶ σοφῷ,
* σὺ τᾷ σὺν αὐτᾷ σοφίᾳ,
τὸν ἀπ᾽ ἀρρήτων
ἔχεας κόλπων.

ἐν σοὶ

Carni debita
Tenear uinculis,
Sancte, benigna
Fortuna me alat,
Neq; contraria
Menti reflet,
Diris uitam
Mordens curis:
Ne diuinas
Res contemnam,
Nec dehinc iterum
Talibus implicer,
Qualibus orbus
Muneribus tuis,
Sertum de pijs
Gratum pratis
Hoc tibi nectens,
Hanc tibi laudem
Fero, purorum
Rex mundorum:
Et gnato, tua
Qui ſapientia,
Quem de indicto
Fudiſti ſinu,

Hic

ἐν σοὶ δὲ μένει
σέθεν ἐκπροθορῶν,
ἵνα πάντα σοφαῖς
ἐφέπῃ πνοιαῖς,
διέπῃ πολιῶν
βάθος αἰώνων,
διέπῃ ταρσοὺς
κραναοῦ κόσμου
μέχρι καὶ νεάτου
πυθμένος ὄντων
χθονίας μοίρας,
ὁσίαις πραπίσιν
ἐλλαμπόμενος·
λύῃ δὲ πόνους
καὶ μερίμνας
διερῶν μερόπων,
ἀγαθῶν κραίντωρ,
ἐλατὴρ ἀχέων.
τί δὲ θαῦμα, θεὸν
τὸν κοσμοτέχναν
ἰδίων ἔργων
* κῦ- * κήρυκας ἐρύκειν.
ςας) τόδε σοὶ, μεγάλου
κοίρανε κόσμου,

τίσων

Hic in te manet,
Ex te natus:
Vt cuncta bonis
Seruet flatibus,
Canorum regat
Sæclorum ſpecum,
Extrema regat
Mundi rigidi
Vſq; ad rerum
Fundum extremum
Partis terreæ,
Pectoribus pijs
Illuceſcens:
Soluat curas
Atq; labores
Madidorum hominum,
Qui bona donat,
Triſtia pellit.
Et quid mirum,
Mundi artificem
Defendere ſuo
Operi noxam?
Hoc tibi, magni
Princeps mundi,

τίσων ἔμολον
χρέος ἐκ θρήκης,
ἵνα τὰν τρίετιν
ὤκησ᾽ ἀγυιὰν
παρ᾽ ἀνακτόρεον,
γαίας μέλαθρον·
ἔτλαν δὲ πόνους,
ἔτλαν δ᾽ ὀδυνάς
πολυδακρύτους,
ὤμοισι φέρων
ματέρα πάτραν.
ῥαίνετο μὲν γᾶ
ἱδρῶτι μελῶν,
ἀεθλευόντων
ἆμαρ ἐπ᾽ ἆμαρ·
ῥαίνετο δ᾽ εὐνὰ
κανθῶν λιβάσιν,
ὀλοφυρομένων
νύκτ᾽ ἐπὶ νύκτα.
νηοὶ δ᾽ ὁπόσοι
δόμηθεν ἄναξ
ἐπὶ σαῖς ἁγίαις
τελετηφορίαις,
ἐπὶ πάντας ἔβαν

πρηνής

Soluens debitum
Veni è Thracia:
Vbi tres annos
Habui ſedes,
Iuxta regiam,
Terræ culmen:
Atq; labores
Subij fortis
Lacrymis plenos,
Humeris portans
Matrem patriam.
Terra madebat
Sudore artuum
Decertantium
Cunctis lucibus:
Lecte, madebas
Guttis luminum
Deplorantium
Cunctis noctibus.
Templaq; quotquot,
Rex, extructa
Ob ſanctam tuam
Relligionem,
Cuncta petiui

περιωπῆς ἱκέταις,
δάπεδον βλεφάρων
δακρύων νοτίσι.
μή μοι κενεὰν
ὁδὸν αὐτάσαι,
* ἱκέτευσα * θεοὺς
δρηστῆρας, ὅσοι
γόνιμον θρήκης
κατέχουσι πέδον,
εἴτ᾽ ἀντιπέραν
καλχηδονίας
ἐφέπουσι γύας·
οὓς ἀγγελικαῖς
ἔστεψας ἄναξ
αὐγαῖσι, τοὺς
ἱεροὺς προπόλους.
σύν μοι μάκαρες
ἐλάβοντο λιταῖς·
σύν μοι πολέων
ἐλάβοντο πόνων·
οὐ μοι ζωὰ
ταμιευτὸς δὲ φίλα,
διὰ γᾶν πατρίαν
συφελιζομένα·

ταὶ

Pronus ſupplex,
Oculorum rigans
Humore ſolum.
Ne mihi uauum
Iter accideret,
Oraui Dei
Famulos, quotquot
Fertile Thraciæ
Habitant uber,
Et qui contrà
Chalcedonias
Oras incolunt:
Quos angelico,
Rex, cinxiſti
Fulgore, tuos
Sacros famulos.
Mecum illi preces
Participarunt:
Mecum curas
Participarunt
Non mihi uita
Tunc iucunda
Propter patriam
Conquaſſatam:

ταὶ ἐξ ἀχέων
ἔστασας ἄναξ
αὐτὸς ἀγήρως,
κοίρανε κόσμου.
ἤδη ψυχᾶς
ἀποτρυομένας,
ἤδη μελέων
κατερειπομένων,
ὑπέρεισας ἐμᾶν
ἄρθρων δύναμιν,
τλάμονι ψυχᾷ
μένος ἐμπνεύσας.
καμάτων δὲ γλυκὺ
εὕρεο τέκμαρ
κατὰ θυμὸν ἐμὸν,
ἔργοισιν ἄναξ
ὀπάσας δολιχῶν
ἄμπαυμα πόνων.
τὰ σὺ πάντα μάκαρ
λιβύεσσι σοῦ
ἐς μηκεδανὸν
μήρυμα χρόνου,
διὰ σᾶς μνάμων
εὐεργεσίας,

Quam poſt caſum
Erexiſti
Rex æterne,
Princeps mundi.
Iam nunc animæ
Succumbente,
Iam nunc membris
Flacceſcentibus,
Vires artuum
Fulciuiſti,
Animæ forti
Robur inhalans.
Dulcem curis
Tribuiſti exitum
Exoptatum,
Factis iungens
Requiem ingentium,
Sancte, laborum.
Quæ tu cuncta, rex,
Serua Libyæ
In longinquum
Tractum temporis,
Ob monumentum
Benefacti tui,

διά τε ψυχὰν
αἰνὰ παθοῖσαν.
ἱκέτα δὲ δίδου
βιοτὰν ἀσινῆ.
λῦε με μόχθων,
λῦε με νούσων,
λῦε μεριμνᾶν
κηριτρεφέων.
νεῦσον νοερὰν
περίπλῳ ζωάν.
μή μοι χθονίους
ὄμβρους ἀφενοῦ
* κρύ- * κρίψας ἄναξ.
ναας ἵνα μὴ τὰ θεοῦ
ἄσχολος εἴλω.
μηδὲ κατηφὴς
πενία μελάθροις
ἐγχριμπτομένα
περὶ γᾶν ἕλκοι
φροντίδα θυμοῦ.
ἄμφω ψυχὰν
βρίθει περὶ γᾶν.
ἄμφω δὲ νόου
ἐπίληθα πέλει,

ὅτι

Propterq́ animam
Triſtia paſſam:
Et da ſupplici
Vitam incolumem.
Solue laboribus,
Solueq́ morbis,
Solueq́ curis
Me mortalibus.
Annue mentis
Famulo uitam.
Ne mihi terreos
Auri cumulos,
Rex, attribuas;
Ne diuinas
Res contemnam:
Nec demiſſa
Pede pauperies
Illato ædibus,
Defigat humo
Animi curam,
Vtrunq; animam
Terra deprimit:
Mentis utrunq;
Obliuiſcitur,

ὅτι μὴ σὺ μάκαρ
ὀρέγοις ἀλκάν.
ναὶ πάτερ, ἁγνᾶς
παγὰ σοφίας,
λάμψον πραπίσιν
ἀπὸ σῶν κόλπων
νοερὸν φέγγος·
* κραδίαν στράψον * καρδίαν
ἀπὸ σᾶς ἀλκᾶς
σοφίας αὐγάν,
καὶ ταὶ ἐπὶ σοὶ
ἱερὰν ἀτραπόν·
σύνθημα δίδου
σφραγίδα τεάν,
καὶ πτερόεντας
δαίμονας ὕλας
σεύων ζωᾶς
ψυχᾶς τ' ἀπ' ἐμᾶς.
καὶ σῶμα σάου
ἀρτιμελές, ἐχθραῖς
ἄβατον λώβαις·
καὶ πνεῦμα σάου
ἀμόλυντον ἄναξ.
ἦ μὰν ἤδη

Niſi tu, ſancte,
Vires dederis.
Quæſo, puræ
Fons ſapientiæ,
Luce pectori
E ſacro ſinu
Mentis lumen:
Fulge cordi
Viribus è tuis
Et ſapientiæ
Fulgur, & ad te
Sacram ſemitam.
Dona teſſeram
Signum proprium,
Execrandos
Carnis dæmones
Pellens uita,
Precibusq; à meis.
Serua corpus
Firmum, inimicis
Noxis inuium:
Serua ſpiritum,
Rex, ſincerum.
Equidem iam nunc

δνοφερὰν ὕλας
κηλῖδα φέρω·
ἔχομαι δὲ πόθοις,
χθονίοις δεσμοῖς.
σὺ δὲ ῥύσιος εἶ,
σὺ καθάρσιος εἶ.
ἀπόλυε κακῶν,
ἀπόλυε νόσων,
ἀπόλυε πέδας.
σὸν σπέρμα φέρω,
εὐηγενέος
σπινθῆρα νόου.
ἐς βάθος ὕλας
κατακεκλιμένον.
σὺ γὰρ ἐν κόσμῳ
κατέθου ψυχάν·
διὰ δὲ ψυχᾶς
ἐν σώματι νοῦν
ἔσπειρας ἄναξ,
τὰν σὰν κούραν.
ἐλέαιρε μάκαρ·
κατέβαν ἀπὸ σοῦ
χθονὶ θητεῦσαι.
αὐτὶ δὲ θήσαις

Nigram carnis
Porto maculam:
Porto cupidines.
Terrea uincla.
Tu ſeruator,
Tu purgator.
Solue malisq́;,
Solueq́; morbis,
Solueq́; uincula.
Semen enim tuum,
Mentis nobilis
Scintillam fero,
In carnis ſpecum
Declinatam.
Nam poſuiſti
Animam in mundo:
Atq; per animam
Mentem in corpore,
Rex, ſeuiſti,
Gnatam propriam.
Miſerere, pater,
A te ueni,
Vt famularer.
At pro famula

γίνομαι δ' ὕλα.
ὕλα με μάγοις
ἐπέδησε τέχναις·
ἔτι μὰν ἔνι μοι
βαιόν τι μένος
* γλή- χρυφίας* χαλύας.
ναι) οὔπω πᾶσαν
ἔσβεσεν ἀλκάν.
κέχυται δὲ πολὺς
ἐφύπερθε κλύδων,
* ἀλα- * ἀλαμπὰ τιθεὶς
ῶπα) τὰν θεοδερκῆ.
ἐλέαιρε πάτερ
κούραν ἱκέτιν,
τὰν πολλάκι δὴ
νοεραῖς ἀνόδοις
ἐπιβαλλομέναν.
λαμυρᾶς ὕλας
ἵμερος ἄγχει.
σὺ δὲ λάμψον ἄναξ
ἀνάγωγα φάη·
ἄψον δὲ σέλας,
καὶ πυρκαϊάν,
σπέρμα τὸ βαιὸν
αὔξων

Fio ſerua.
Magicis me caro
Implicat artibus.
Tamen eſt mihi adhuc
Taciti uirium
Paulum luminis.
Nondum totum
Robur ſuſtulit.
Sed ſuper ingens
Fuſus turbo,
Obſcurans me
Alta tuentem.
Miſerere, pater,
Gnatæ ſupplicis,
Sæpe aſcenſum
Intellectus
Præmeditantis.
Auidæ carnis
Impetus angit.
Tu rex, luce
Sublimes faces,
Accende iubar,
Accende ignem,
Paruum ſemen

Au-

δεῖμα μὲν ἐχθροῖς
δαίμοσιν, οἳ γᾶς
ἀπὸ κευθμώνων
ἀναπαλλόμενοι,
πνείουσι βροτοῖς
ἀθέους ὁρμάς·
σώθημα δὲ σοῖς
ἁγνοῖς προπόλοις,
οἳ κατὰ κλεινοῦ
βένθεα κόσμου
πυρίων αὐλῶν
κληϊδοφόροι,
ἵνα μοι φάεος
πετάσωσι πύλας·
ἔπι δ' ἀλεμάτας
ἐπὶ γᾶς ἕρπων
μὴ χθονὸς εἴλω.
πυρίων δ' ἔργων
καὶ τῆδε δίδου
μάρτυρα καρπὸν,
ὀμφὰς ἀτρεκεῖς,
ὅσα τ' ἐν ψυχαῖς
ταὶ ἀμβροσίαν
ἐλπίδα θάλπει.

Terrorem hoſtibus
Genijs, terræ
Qui de ſpecubus
Euibrati,
Halant impios
Omnibus impetus:
Sed famulis tuis
Sacris teſſeram,
Qui per clari
Tractus mundi
Claues igneæ
Seruant ſemitæ,
Vt mihi lucis
Clauſtra reſignent,
Ne ciam in uana
Serpens terra,
Sim telluris.
At facti ignei
Heic quoq; teſtem
Tribue fructum,
Veras uoces,
Et quæcunq;
Dulcem in mentibus
Spem rite fouent.

ταὶ ἐξ ἀχέων
ἔστασας ἄναξ
αὐτὸς ἀγήρως,
κοίρανε κόσμου.
ἤδη ψυχὰς
ἀποτρυομένας,
ἤδη μελέων
κατερειπομένων.
ὑπὲρ ἴσας ἐμὰν
ἄρθρων δύναμιν,
τλάμονι ψυχᾷ
μένος ἐμπνεύσας.
καμάτων δὲ γλυκὺ
ὤρεο τέκμαρ
κατὰ θυμὸν ἐμὸν,
ἔργοισιν ἄναξ
ὀπάσας δολιχῶν
ἄμπαυμα πόνων.
τὰ σὺ πάντα μάκαρ
λιβύεσσι σοῦ
ἐς μηκεδανὸν
μήρυμα χρόνου,
διὰ σᾶς μνάμαν
εὐεργεσίας,

Quam poſt caſum
Erexiſti
Rex æterne,
Princeps mundi.
Iam nunc animæ
Succumbente,
Iam nunc membris
Flacceſcentibus,
Vires artuum
Fulciuiſti,
Animæ forti
Robur inhalans.
Dulcem curis
Tribuiſti exitum
Exoptatum,
Factis iungens
Requiem ingentium,
Sancte, laborum.
Quæ tu cuncta, rex,
Serua Libyæ
In longinquum
Tractum temporis,
Ob monumentum
Benefacti tui,

διάτι ψυχὰν
αἰνὰ παθοῦσαν.
ἱκέτα δὲ δίδου
βιοτὰν ἀσινῆ.
λῦε με μόχθων,
λῦε με νούσων,
λῦε μεριμνᾶν
κηριτρεφέων.
νεῦσον νοερὰν
περίπλῳ ζωάν.
μή μοι χθονίους
ὄμβρους ἀφενοῦ
* κρύ- * κρίψας ἄναξ,
νας ἵνα μὴ τὰ θεοῦ
ἄσχολος εἴην.
μηδὲ κατηφὴς
πενία μελάθροις
ἐγχριμπτομένα
περὶ γᾶν ἕλκοι
φροντίδα θυμοῦ.
ἄμφω ψυχὰν
βρίθει περὶ γᾶν.
ἄμφω δὲ νόου
ἐπίληθα πέλει,

Propterq́ animam
Triſtia paſſam.
Et da ſupplici
Vitam incolumem.
Solue laboribus,
Soluéq́ morbis,
Soluéq́ curis
Me mortalibus.
Annue mentis
Famulo uitam.
Ne mihi terreos
Auri cumulos,
Rex, attribuas,
Ne diuinas
Res contemnam:
Nec demiſſa
Pede pauperies
Illato ædibus,
Defigat humo
Animi curam.
Vtrunq́ animam
Terra deprimit:
Mentis utrunq́
Obliuiſcitur,

ὅτε μὴ σὺ μάκαρ
ὀρέγοις ἀλκάν.
ναὶ πάτερ, ἁγνᾶς
παγὰ σοφίας,
λάμψον πραπίσιν
ἀπὸ σῶν κόλπων
νοερὸν φέγγος·
* κρα- στράψον * καρδίαν
δίη ἀπὸ σᾶς ἀλκᾶς
σοφίας αὐγάν,
καὶ τὰν ἐπὶ σοὶ
ἱερὰν ἀτραπόν·
σύνθημα δίδου
σφραγῖδα τεάν,
κηλιτρεφέας
δαίμονας ὕλας
σεύων ζωᾶς
εὐχᾶς τ' ἀπ' ἐμᾶς.
καὶ σῶμα σάου
ἀρτεμὲς, ἐχθραῖς
ἄβατον λώβαις·
καὶ πνεῦμα σάου
ἀμόλυντον ἄναξ.
ἢ καὶ ἤδη

Niſi tu,ſancte,
Vires dederis.
Quæſo ,puræ
Fons ſapientiæ,
Luce pectori
E' ſacro ſinu
Mentis lumen:
Fulge cordi
Viribus è tuis
Et ſapientiæ
Fulgur,& ad te
Sacram ſemitam.
Dona teſſeram
Signum proprium,
Execrandos
Carnis dæmones
Pellens uita,
Precibusq́; à meis.
Serua corpus
Firmum,inimicis
Noxis inuium:
Serua ſpiritum,
Rex,ſincerum.
Equidem iam nunc

δνοφερὰν ὕλας
κηλῖδα φέρω·
ἔχομαι δὲ πόθοις,
χθονίοις δεσμοῖς.
σὺ δὲ ῥύσιος εἶ,
σὺ καθάρσιος εἶ.
ἀπόλυε κακῶν,
ἀπόλυε νούσων,
ἀπόλυε πέδας.
σὸν σπέρμα φέρω,
συγγενέος
σπινθῆρα νόου,
ἐς βάθος ὕλας
κατακεκλιμένον.
σὺ γὰρ ἐν κόσμῳ
κατέθου ψυχάν·
διὰ δὲ ψυχᾶς
ἐν σώματι νοῦν
ἔσπειρας ἄναξ,
τὰν σὰν κούραν.
ἐλέαιρε μάκαρ·
κατέβαν ἀπὸ σοῦ
χθονὶ θητεῦσαι.
ἀντὶ δὲ θήσας

Nigram carnis
Porto maculam:
Porto cupidines,
Terrea uincla.
Tu ſeruator,
Tu purgator.
Solue malisq́;,
Solueq́; morbis,
Solueq́; uincula.
Semen enim tuum,
Mentis nobilis
Scintillam fero,
In carnis ſpecum
Declinatam.
Nam poſuiſti
Animam in mundo:
Atq; per animam
Mentem in corpore,
Rex, ſeuiſti,
Gnatam propriam,
Miſerere, pater,
A te ueni,
Vt famularer.
At pro famula

γίνομαι δ᾽ ὕλα.
ὕλα με μάγοις
ἐπέδησε τέχναις·
ἔτι μὰν ἔνι μοι
βαιόν τι μένος
* γλή-ναι) κρυφίας* ζαλώας.
οὔπω πᾶσαν
ἔσβεσεν ἀλκάν.
κέχυται δὲ πολὺς
ἐφύπερθε κλύδων,
* ἀλα-ῶπα) * ἀλαμπῆ τιθεὶς
τὰν θεοδερκῆ.
ἐλέαιρε πάτερ
κούραν ἱκέτιν,
τὰν πολλάκι δὴ
νοεραῖς ἀνόδοις
ἐπιβαλλομέναν.
λαμυρᾶς ὕλας
ἵμερος ἄγχει.
σὺ δὲ λάμψον ἄναξ
ἀνάγωγα φάη·
ἄψον δὲ σέλας,
καὶ πυρκαΐαν,
σπέρμα τὸ βαιὸν

αὔξων

Fio ſerua.
Magicis me caro
Implicat artibus.
Tamen eſt mihi adhuc
Taciti uirium
Paulum luminis.
Nondum totum
Robur ſuſtulit.
Sed ſuper ingens
Fuſus turbo,
Obſcurans me
Alta tuentem.
Miſerere, pater,
Gnatæ ſupplicis,
Sæpe aſcenſum
Intellectus
Præmeditantis.
Auidæ carnis
Impetus angit.
Tu rex, luce
Sublimes faces,
Accende iubar,
Accende ignem,
Paruum ſemen

αὔξων ἐν ἐμῷ
κρατὸς ἀώτῳ.
Θρόνισόν με πάτερ.
φωτὸς ἐν ἄλκᾳ
ζωηφορίου,
ἵνα χεῖρα φύσις
οὐκ ἐπιβάλλει·
ὅθεν οὐκέτι γᾶς·
οὐ μοιραία
κλῶσις ἀνάγκας
παλίνορσον ἄγει.
λιπέτω φυγέτω
δολερὰ γένεσις
θεράποντα τεόν.
ἐμέθεν δὲ πάτερ
χθονίου τε κλόνου
πῦρ μέσον εἴη.
νεῦσον γενέτα,
νεῦσον προπόλῳ·
ἤδη νοεροὺς
πετάσαι ταρσούς.
* ὕλη * ἢ φερέτω
σφραγῖδα πατρὸς
ἱκέτις ψυχὰ

δειμα

Augens in meo
Capitis flore.
Pone ,pater ,me
In ui luminis
Viuificantis,
Quò non infert
Natura manum:
Vnde neq; humus hæc,
Neq; me ferreum
Fati filum
Reducem retrahit.
Linquat fugiat
Gens uulpina
Famulum ueſtrum.
Sit me inter ,pater,
Mundiq; mare
Ignis medius.
Concede, ſator,
Concede en iam
Famulo mentis
Alas pandere.
Iam nunc deferat
Signum patris
Supplex anima.

δεῖμα μὲν ἐχθροῖς
δαίμοσιν, οἱ γᾶς
ἀπὸ κευθμώνων
ἀναπαλλόμενοι,
πνείουσι βροτοῖς
ἀθέους ὁρμάς·
σώτημα δὲ σοῖς
ἁγνοῖς προπόλοις,
οἳ κατὰ κλεινοῦ
βένθεα κόσμου
πυρίων ἀδύτων
κληϊδοφόροι,
ἵνα μοι φάεος
πετάσωσι πύλας·
ἔπι δ' ἀλεμάτας
ἐπὶ γᾶς ἕρπων
μὴ χθονὸς εἴλω.
πυρίων δ' ἔργων
καὶ τῆδε δίδου
μάρτυρα καρπὸν,
ὀμφὰς ἀτρεκεῖς,
ὅσα τ' ἐν ψυχαῖς
ταῖν ἀμβροσίαν
ἐλπίδα θάλπει.

Terrorem hoſtibus
Genijs, terræ
Qui de ſpecubus
Euibrati,
Halant impios
Omnibus impetus:
Sed famulis tuis
Sacris teſſeram,
Qui per clari
Tractus mundi
Claues igneæ
Seruant ſemitæ,
Vt mihi lucis
Clauſtra reſignent,
Ne ciam in uana
Serpens terra,
Sim telluris.
At facti ignei
Heic quoq; teſtem
Tribue fructum,
Veras uoces,
Et quæcunq;
Dulcem in mentibus
Spem rite fouent.

μετά μοι μέλεται
χθονίας βιοτᾶς.
ἔρρετε λῆμαι
ἀθέων μερόπων,
πολίων τε κράτη.
ἔρρετε πᾶσαι
ἆται γλυκεραὶ,
ἀχάριστε χάρις·
αἷσιν ψυχὰν
θωπευομέναν
γᾶ λατρεῖν ἔχει·
ἃ μέγα δειλὰ
ἰδίων τ᾽ ἀγαθῶν
ἔπιεν λάθαν,
μέχρις ἐγκύρσῃ
φθονερᾷ μερίδι·
δοιὰς γὰρ ἔχει
μαστροπὶς ὕλα.
ὃς δὲ τραπέζας
ἐπορεξάμενος
μελιχρῶν ἔθιγεν,
ἢ μέγα κλαύσει,
πικρὰν μερίδα
τῶν ἀντιζώων

Me terrenæ
Vitæ pœnitet.
Valeant glamæ
Prauorum hominum,
Vireſq; urbium.
Valeant omnes
Noxæ dulces:
Valeat gratia
Ingrata: quibus
Cedentem animam
Seruam terra habet:
Quæ miſeranda
Bona pridem ſua
Obliuiſcitur,
Donec acerbam
Teneat ſortem.
Nam geminas caro
Seruat lena.
At qui menſæ
Intecta manu
Dulcia cepit,
Lugebit diu,
Triſtem partem
Aduerſarijs

συνεφελκομένων.
οὐδὲ γὰρ χθονίας
θεσμὸς ἀνάγκας
διχόθεν θνατοῖς
βίον οἰνοχοεῖ.
τὸ δ' ἀκηράσιον
ἀμιγέστ' ἀγαθὸν
θεὸς, ἢ τὰ θεοῦ.
μεθύοισα γλυκεῖ
κρητῆρι γύας,
ἔψαυσα κακῶν,
ἀνέκυρσα πάγαν,
ἐδάην ἄταν
ἐπιμηθεάδα.
συγέω δὲ νόμους
ἀλλοπροσάλλους.
ἐς τὸν ἀκηδῆ
λειμῶνα πατρὸς
σπεύδων, τανύω
φυγάδας ταρσοὺς,
φυγάδας διδύμων
ὕλας δώρων.
ἴδε με ζωᾶς
νοερᾶς ταμία.

ἴδε

Arripientibus.
Namque hac fati
Lex terreni
Duplicem cunctis
Fundit uitam.
At ſincerum
Purumq́; bonum
Diuina, aut Deus.
Dulcibus irrigans
Artus poculis,
Guſtaui mala,
Senſi laqueum,
Didici noxam
Epimethiacam.
Odi cantus
Deſultorios,
In uernantem
Agrum patris
Tendens, pando
Plantas exules,
Pando geminas
Carnis palmas.
Aſpice mentis
Autor uitæ,

ἴδε σὰν ἱκέτιν
ψυχὰν ἐπὶ γᾶς
νεκραῖς ἀνέδεις
ἐπιβαλλομέναν·
σὺ δὲ λάμψον ἄναξ
ἀνάγωγα φάη,
πτερὰ κοῦφα διδοὺς·
ἅμμα δὲ κόψον,
χάλασον περόναν
διδύμων παθέων,
οἷσιν ψυχὰς
δολόεσσα φύσις
κάμπτει κατὰ γᾶς.
δός με φυγοῖσαν
σώματος ἄταν,
θοὸν ἅλμα βαλεῖν
ἐπὶ σὰς αὐλὰς,
ἐπὶ σοὺς κόλπους·
ὅθεν ἁ ψυχᾶς
προρέει παγὰ,
λιβὰς οὐρανία.
κέχυμαι κατὰ γᾶς·
παγά με δίδου,
ὅθεν ἐξεχύθην

φυγάς

Aſpice ſupplicem
Animam, aſcenſum
Intellectus
Heic meditantem.
Tu, Rex, luce
Sublimes faces,
Alas dans leues.
Nodum diſſeca,
Soluéq́; fibulam,
Pater, affectuum,
Per quos callida
Natura animas
Terra deprimit.
Da mihi noxæ-
Corpore licto,
Saltare ſtatim
Aulas in tuas,
Gremiumq́; in tuum.
E quibus animæ
Fons demanat,
Gutta æetherea.
Terra fuſa ſum:
Fonti redde me,
E quo effuſa ſum

φυγὰς ἀλήτης·
νεῦσον προγόνῳ
φωτὶ μιγῆναι.
νεῦσον δ᾽ ὑπὸ σοὶ
ταμιευομέναν,
σὺν ἄνακτι χορῷ
ἀνάγειν ὁσίως
νοεροὺς ὕμνους.
νεῦσον δὲ πάτερ
φωτὶ μιγεῖσαν
μηκέτι δῦναι
ἐς χθονὸς ἄταν.
ὄφρα δὲ ζωᾶς
ὑλοδιαίτου
δεσμοῖσι μένω,
πραεῖα μάκαρ
βόσκοι με τύχα.

ΥΜΝΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

Σὲ μὲν ἀρχομένας,
σὲ δ᾽ ἀεξομένας,
σὲ δὲ μεσσούσας,
σὲ δὲ παυομένας
ἀοῦς ἱερᾶς,
ζαθέας νυκτὸς

Exul & erro.
Da mihi priſtinæ
Luci iungi:
Da mihi ſub te
Conſeruatæ
Cum rege choro
Sanctè mentis
Offerre hymnos.
Concede, pater,
Luci iunctam
Nunquam terræ
Mergi clade.
At dum uitæ
Carni debitæ
Teneat uinculis,
Sancte, benigna
Fortuna me alat.

HYMNVS II.

TE ueniente,
Te creſcente,
Te iam media,
Te ceſſante
Sacra luce,
Dia nocte

μέλπω γενέτα,
παίων ψυχῶν,
παίων γυίων,
δῶτορ σοφίας,
ἐλατὴρ νόσων,
δῶτορ ψυχαῖς
ἀπόνου βιοτᾶς,
ἃν μὴ στείβει
χθονία φροντὶς,
μάτηρ ἀχέων,
μάτηρ παθέων.
ὧν μοι ζωὰ
καθαρὰ μενέτω,
ἵνα τὰν πάντων
κρυφίαν ῥίζαν
*ὑμνοῖσα) * ὑμνεοῖσα λέγω.
μήδ' ἀπαγωγοῖς.
ἄτησι θεοῦ
νοσφιζοίμαν.
σὲ μάκαρ μέλπω
κοίρανε κόσμου.
γᾶ δὲ σιγάτω
ἐπὶ σοῖς ὕμνοις.
ἐπὶ ταῖς εὐχαῖς

Canto genitor,
Animæ medice,
Carnis medice,
Fons ſapientiæ,
Qui morbos fugas,
Qui das animæ
Vitam facilem,
Quam non opprimit
Terrea cura,
Mater triſtium,
Atq; affectuum:
Quorum uita
Sit mihi pura,
Vt cunctorum
Stirpem occultam
Hymnis dicam:
Nec plenis doli
Noxis à Deo
Longè ſeparer.
Te ſancte cano
Princeps mundi.
Sileat terra
Hymnos ad tuos:
Adq; tuas preces

εὐφαμείτω
ὅσα κόσμος ἔχει.
σὰ γὰρ ἔργ᾽ ὦ πάτερ.
καταπαυέσθω
ἀνέμων ῥοῖζος,
ἦχος δενδρῶν,
θρόος ὀρνίθων.
ἥσυχος αἰθὴρ,
ἥσυχος ἀὴρ
κλυέτω μολπᾶς.
ὑδάτων δὲ χύσις
ἄψοφος ἤδη
στήτω κατὰ γᾶς.
οἱ δ᾽ ἐμπόδιοι
ἁγίων ὕμνων,
κευθμωνοχαρεῖς
καὶ τυμβονόμοι
δαίμονες ἤδη
φυγέτωσαν ἐμαῦ
ὁσίαν εὐχάν.
ἀγαθοὶ δ᾽ ὁπόσοι
μάκαρες νοεροῦ
πρόπολοι γενέτου,
κατέχουσι βάθη

ἄκρα

Faueant linguis
Quæ mundus tenet.
Nam tua ſunt, pater.
Finem faciat
Stridor flatuum,
Sonitusq́; arborum,
Murmur & auium:
Tacitusq́; æther,
Tacitusq́; aer
Voces audiat.
Vndæ fluxio
Nunc tranquilla
Subſiſtat humi.
At inimici
Hymnûm ſacrûm,
Buſtorum incolæ,
Et lucifugæ
Iam nunc dæmones
Noſtras fugiant
Sacras uoces.
At quicunq;
Cæleſtis boni
Patris famuli
Extrema tenent

ἄκρα τε κόσμου,
ὕμνων ἵλεω
πεύθοιντο πατρὸς·
ἵλεω δὲ λιτὰς
ἀνάγοιεν ἐμάς.
μονὰς ὦ μονάδων,
πάτερ ὦ πατέρων,
ἀρχῶν ἀρχὰ,
παγῶν παγὰ,
ῥιζῶν ῥίζα,
ἀγαθῶν ἀγαθὸν,
ἄστρων ἄστρον,
κόσμων κόσμε,
ἰδεῶν ἰδέα,
βύθιον κάλλος,
κρύφιον σπέρμα,
πάτερ αἰώνων,
πάτερ ἀφθέγκτων
νοερῶν κόσμων,
ὅθεν ἀμβροσία
σταλάουσα πνοὰ,
σώματος ὄγκοις
ἐπινηξαμένα,
δεύτερον ἤδη

κόσμον

Summaq; mundi,
Hymnos placidi
Patris exaudiant:
Placidiq; preces
Noſtras ſubuehant.
Vnorum unum,
Pater ô patrum,
Primûm primum,
Fons ô fontium,
Stirps ô ſtirpium,
Atq; bonûm bonum,
Aſtrorum aſtrum,
Orbis & orbium,
Idearum idea,
Forma profunda,
Semen tacitum,
Sæclorum pater,
Pater indictûm
Mentis mundûm:
Vnde ambroſius
Manans flatus,
Moli corporis
Iugiter innatans,
Iam nunc alterum

Iungit

κόσμον ἀνάπτει.
ὑμνῶ σε μάκαρ
καὶ διὰ φωνᾶς·
ὑμνῶ σε μάκαρ
καὶ διὰ σιγᾶς.
ὅσα γὰρ φωνᾶς,
τόσα καὶ σιγᾶς
ἀΐεις νοερᾶς.
ὑμνῶ δὲ γόνον
τὸν πρωτόγονον
καὶ πρωτοφαῆ.
γόνε κύδιστε
πατρὸς ἀφθέγκτου,
σὲ μάκαρ μεγάλῳ
πατρὶ συνυμνῶ,
καὶ τὰν ἐπὶ σοὶ
ὠδῖνα πατρὸς,
γόνιμον βουλάν,
μεσόταν ἀρχάν·
ἁγίαν πνοιάν,
κέντρον γενέτου,
κέντρον δὲ κόρου.
αὐτοματήρ,
αὐταγνωτά,

Iungit mundum,
Te,ſancte,cano.
Et per uocem
Te,ſancte,cano,
Et ſine uoce.
Namq; & uocem
Atq; ſilentium
Noſcis mentis.
Laudo gnatum.
Primò gnatum
Luciq́; datum.
Stirps clariſſima
Patris indicti,
Te, ſancte, patre
Cum magno cano,
Atq; paternum
Ob te partum,
Conſilium ferax,
Primum medium:
Sacrum flatum,
Centrum patris,
Centrum gnati.
Ipſaq́; mater,
Ipſa ſororq́;,

αὐτὰ θυγάτηρ,
μαιωσαμένα
κρυφίαν ῥίζαν.
ἵνα γὰρ προχυθῇ
ἐπὶ παιδὶ πατὴρ,
αὐτὰ πρόχυσις
εὕρετο βλάσταν,
ἔστη δὲ μέσα
θεὸς ἔκ τε θεοῦ.
διὰ παῖδά τε
καὶ διὰ κλεινὰν
* πνεύματος ἀθανάτου
πρόχυσιν υἱὸς
εὕρετο βλάσταν.
μονὰς εἶ τριὰς ὤν,
μονὰς ἃ δὴ μένει·
καὶ τριὰς εἶ δή.
νοερὰ δὲ τομὰ
ἄσχιστον ἔτι
τὸ μερισθὲν ἔχει.
προθορὼν δὲ μένει
γόνος ἐς γενέταν·
καὶ πάλιν ἔξω
τὰ πατρὸς διέπει,

* πα-
τρὸς)

κόσμοις

Ipſaq́ filia,
Quæ genuiſti
Stirpem occultam.
Nam ut ſit fuſus
Ob gnatum pater,
Ipſa effuſio
Ortum inuenit:
Et media ſtetit
Deus, atq́ ex Deo.
Propter gnatum,
Propterq́ inclytum
Patrem æternum
Fuſum gnatus
Ortum inuenit.
Vnum, ſancte, es,
Vnum quod manet:
Atq́ etiam es tria.
At perpetuum
Mentis ſectio
Diſcidium tenet.
Exortus manet
Filius in patre,
Rurſus & extrà
Patris res agit,

κόσμοις κατάγων
ὄλβον ζωᾶς,
ὅθεν αὐτὸς ἔχει
λόγος, ὃν μεγάλῳ
πατρὶ συνυμνῶ.
νόος ἀῤῥήτου
τίκτει σε πατρὸς·
καὶ σὺ κυηθεὶς
λόγος εἶ γενέτου,
πρῶτος πρώτας
προθορὼν ῥίζας·
ῥίζα δὲ πάντων
τῶν μετὰ κλεινὰν
τὰν σὰν γένναν.
μονὰς ἄῤῥητος
σπέρμα τὸ πάντων
σπέρμα σε πάντων
ἐσπέρμηνεν.
σὺ γὰρ ἐν πᾶσι,
διὰ σοῦ δὲ φύσις
ὑπάτα μεσάτα
νεάτα τε θεοῦ
ἀπέλαυσε πατρὸς
ἀγαθῶν δώρων

Mundis deferens
Vitæ munus,
Vnde ipſe tenet
Sermo, quem pâtre
Cum magno cano.
Mens indicti
Te gignit patris:
Tuq́ creatus
Sermo patris es,
Primus prima
Stirpe exortus,
Et ſtirps omnium
Poſt præclarum
Exortum tuum.
Vnum indictum
Semen cunctûm
Semen te omnium
Olim fudit.
Nam tu in cunctis.
Per te ſumma
Infima media
Natura Dei
Pàtris adepta eſt
Optima dona

γονίμου ζωᾶς.
σοὶ μὲν ἀγήρως
ἄπονον τροχιὰν
σφαῖρα κυλίνδει.
ὑπὸ σαὶ τάξιν
κύτεος μεγάλου
βελαεραῖς δίναις
ἑβδομὰς ἄστρων
ἀντιχορεύει.
τὰ δὲ πολλὰ μίαν
πτύχα καλλιώει
φέγγεα κόσμου
διὰ σὰν βουλὰν
γόνε κύδιστε.
σὺ γὰρ ἀμφιθέων
κύτος οὐράνιον,
δρόμον αἰώνων
ἄλυτον συνέχεις.
ὑπὸ σοῖς δὲ μάκαρ
ἁγίοις θεσμοῖς
ἐν ἀπειροβάθους
αἴθερος λαγίσι
πολιῶν ἄστρων
ἀγέλα νέμεται.

Vitæ fertilis.
Tibi ſemper uigens
Perpetuam orbitam
Verſat ſphæra.
Auſpicio tuo
Immenſi ſinus
Valido turbini
Septem ſtellæ
Congrediuntur.
Multaq; quoq; unum
Decorant uerticem
Mundi lumina.
Conſilio tuo,
Stirps clariſsima.
Tu namq; ambiens
Cæleſtem ſinum,
Sæclorum ratum
Curſum contines.
Prætereà tuo
Sacro iuſſu
Infiniti
Partibus ætheris
Canorum aſtrûm
Agmen paſcitur.

σὺ μὲν οὐρανίοις,
σὺ δ' ἐνηερίοις,
σὺ δ' ἐπιχθονίοις,
σὺ δ' ὑποχθονίοις
ἔργα μερίζεις,
ζωάν τε νέμεις.
σὺ νόου πρύτανις
ταμίας τε θεοῖς,
θνατῶν θ' ὁπόσοι
νοερᾶς μοίρας
ἔσπασαν ὄμβρους.
σὺ ψυχοδότας,
οἷς ἐκ ψυχᾶς
τέταται ζωὰ
καὶ φύσις ἀκμής.
ἀλαὸν ψυχᾶς
βλάστημα πρὰς
κρέμαται στερρᾶς.
* τᾶς σᾶς χ' ὠπόσα* πεπόσαις
στέρεται πνοιᾶς,
ἀπὸ σῶν κόλπων
* πορθ-μονιμί-ιον δρέπεται σωοχαὶ
* πορθμευομένων
διὰ σᾶς ἀλκᾶς.

ἐξ

Tu cæleſtibus.
Tuq́; aereis,
Tu terreſtribus,
Tuq́; infernis
Munia tribuis.
Et uitam das.
Tu mentis dux
Autorq́; deis,
Et quicunq;
Hominum mentis
Traxere imbrem.
Tu das animam,
Quibus ex anima
Pendet uita
Ac natura.
Animæ cæcum
Germen de tua
Pendet reſti.
Quæcunq; & tui
Flatus indigent,
E ſinubus tuis
Carpunt nexum
Traijciendum
Vires per tuas

ἐξ ἀῤῥήτων
πατρικῶν κόλπων
κρυφίας μονάδος·
ὅθεν ὁ ζωᾶς
ὀχετὸς προρέων
φέρεται μέχρι γᾶς
διὰ σᾶς ἀλκᾶς,
δι' ἀπημάρτων
νοερῶν κόσμων·
ὅθεν δέχεται
καταβαίνουσαν
ἀγαθῶν κρήναν
νοερᾶ μορφᾶ
κόσμος ὁρατός.
ἄλλον ἔτος
δεύτερον ἔσχεν,
ὑστεροφεγγοῦς
φωτὸς γενέταν
ὀμματολαμπῆ,
τὰς γιγνομένας
καὶ φθειρομένας
ταμίαν ὕλας
ἰὸν νοερῶν, * αἰθ.
τύπον * αἰσθητὸν τοῦ
ἀγαθῶν

Ex indictis
Sinubus patris,
Vno occulto;
Quibus ex uitæ
Manans riuus.
Terra fertur
Vires per tuas,
Perq́ immenſos
Mentis mundos:
De quibus accipit
Deſcendentem
Fontem omnis boni
Mentis formam
Aſpectabilis
Mundus.ſolem hic
Suſcipit alterum,
Poſterioris
Patrem lucis
Oculis fulgidum,
Et naſcentium
Et pereuntium
Rerum præſidem,
Mentis gnatum,
Senſus formam,

ἀγαθῶν παροχαὶ
ἐγκοσμογόνων
διὰ σὰν βουλὰν
γόνε κύδιστε.
πάτερ ἄγνωστε,
πάτερ ἄρρητε·
ἄγνωστε νόῳ,
ἄρρητε λόγῳ·
νόος ἐσσὶ νόου,
ψυχαῖ ψυχὰ,
φύσις εἶ φυσίων.
γόνυ σοι κάμπτων
ἴδε τοῦτο λάτρις
πίπτω κατὰ γᾶς
ἱκέτας ἀλαός.
σὺ δὲ φωτοδότας
φωτὸς νοεροῦ
ἐλέαιρε μάκαρ
ἱκέτιν ψυχάν.
σεῦε δὲ νούσους,
σεῦε μερίμνας
τὰς ψυχοβόρους.
σεῦε δ' ἀναιδῆ
κύνα τὸν χθόνιον,

Parochumq́; boni
Quod mundus parit.
Conſilio tuo,
Stirps clariſſima.
Pater incognite,
Pater indicte:
Mente incognite,
Verbo indicte:
Mens es mentis,
Animarum anima
Natura omnium es
Tibi genua plicans,
Aſpice, cultor
In terram cado
Supplex erro.
Tu lucis dator,
Lucis mentis,
Miſerere pater
Animæ ſupplicis:
Pelleq́; morbos,
Pelleq́; curas
Tu cordiuoras:
Pelleq́; turpem
Terrenum canem,

δαίμονα γαίας,
ψυχᾶς ἀπ' ἐμᾶς,
εὐχᾶς ἀπ' ἐμᾶς,
ζωᾶς ἀπ' ἐμᾶς,
ἔργων ἀπ' ἐμῶν.
σώματος ἔξω,
πνεύματος ἔξω,
πάντων ἔξω
τῶν ἁμετέρων
δαίμων μενέτω.
λιπέτω φυγέτω
δαίμων ὕλας,
παθέων ἀλκά,
ἀνάγωγον ὁδὸν
διατειχίζων,
τὰς θεοδιφεῖς
βλάπτων ὁρμάς.
ἕταρον δὲ δίδου
ξυνωνὸν ἄναξ
ἁγίας ἅγιον
ἄγγελον ἀλκᾶς,
ἄγγελον εὐχᾶς
τᾶς θεολαμποῦς,
φίλον ἐσθλοδόταν,

φύλα-

Terræ dæmonem;
Anima de mea,
Precibus de meis,
Vita de mea,
Factis de meis:
Extra corpus,
Extra ſpiritum,
Extra cuncta,
Quæ ſunt noſtra,
Dæmon maneat:
Linquat fugiat
Dæmon carnis,
Vis affectuum,
Sublimem uiam
Intercipiens,
Quærentes Deum
Carpens impetus.
At ſocium da
Participem, rex,
Sancti ſanctum,
Roboris angelum,
Hymnorum angelum
Diuinorum,
Patronum bonum,

Anima

φύλακα ψυχᾶς,
φύλακα ζωᾶς,
ὄχαν φρουρὸν,
ἔργων φρουρόν.
σῶμα δὲ σώζοι
καθαρὸν νούσων·
πνεῦμα δὲ σώζοι
καθαρὸν λώβας·
ψυχᾳ δ᾽ ἐπάγοι
παθέων λάθαν·
ἵνα καὶ ζωὰν
τὰν γαιοτρεφῆ
τοῖς σοῖς ὕμνοις
παίνηται·
* ταρσὸς ψυχᾶς,
ἵνα καὶ ζωὰν
τὰν μετὰ μοίρας,
τὰν μετὰ δεσμοὺς
τοὺς χθονοβριθεῖς,
καθαρὰν ὕλας
* ὅσον ἐξανύω
ἐπὶ σὰς αὐλὰς,
ἐπὶ σοὺς κόλπους·
ὅθεν ἁ ψυχᾶς

* ταρσοῖς

* ἰδίων

προρέει

Animæ uindicem,
Vitæ uindicem,
Præfectum precum,
Præfectum operum.
Seruet corpus
Morbi purum:
Seruet ſpiritum
Noxæ purum:
Inferat animæ
Mortem affectuum,
Vt & in uita
Tellure alta
Hymnos per tuos
Fiat opima:
Inferat alas,
Vt & in uita,
Quæ poſt fata erit,
Quæ poſt uincula,
Terræ filios,
Carnis puram
Perficiam uiam
Aulas ad tuas,
Gremiumq; ad tuum:
E quibus animæ

πατρὸς παγά.
σὺ δὲ χεῖρα δίδου,
σὺ κάλει, σὺ μάκαρ
ὕλας ἄναγε
ἱκέτιν ψυχάν.

ΥΜΝΟΣ ΤΡΙΤΟΣ.

Υμνῶμεν κοῦρον νύμφας,
νύμφας οὐ νυμφευθείσας
ἀνδρῶν μοιραίαις κοίταις.
ἀῤῥήτοι πατρὸς βουλαὶ
* ἔσπειραν χριστοῦ γένναν. * ἔσπειρον
ἁ σεμνὰ νύμφας ὠδὶς
ἀνθρώπου φύσεν μορφὰν,
ὃς ἐν θνατοῖς πορθμεύων
ἦλθεν φωτὸς παγαῖου.
* σοῦ βλά- ἁ δ' ἄῤῥητος * βλάστα
ς.κ αἰώνων οἶδεν ῥίζαν.
αὐτὸς φῶς εἶ παγαῖον,
συλλάμψας ἀκτὶς πατρί.
ῥήξας δ' ὀρφναίαν ὕλαν,
ψυχαῖς ἐλλάμπεις ἁγναῖς.
αὐτὸς μὲν κόσμου κτίσας,
κλεινῶν σφαιρωτὰς ἄστρων,
κέντρων γαίας ῥιζωτάς.

αὐτὸς

Fons demanat.
At tu da manum;
Tu, ſancte, uoca;
Tu euehe carne
Animam ſupplicem.

HYMNVS III.

GNatum cantemus nymphæ,
Nymphæ non unquam nuptæ
Hominum conſuetis lectis,
Indicta patris conſulta
Chriſti ſeuerunt ſtirpem:
Auguſtus nymphæ partus
Hominis produxit formam;
Qui ad mortales traiector
Lucis uenit fontalis.
Aſt ortus tuus indictus
Sæclorum ſcit radicem:
Ipſus fontalis lux es,
Radius collucens patri.
Tenebroſa rupta carne
Animis illuces caſtis.
Ipſe es mundi formator,
Aſtrûm clarûm tornator,
Terræ centrûm fundator:

αὐτὸς δ' ἀνθρώπων σωτήρ,
σοὶ μὲν Τιτὰν ἱππεύει,
ἠοῦς ἄσβεστος παγά·
σοὶ δ' ἁ ταυρῶπις μήνα
τὰν νυκτῶν ὄρφναν λύει.
σοὶ καὶ τίκτονται καρποὶ,
σοὶ καὶ βόσκονται ποίμναι.
ἐκ σᾶς ἀρρήτου παγᾶς
ζείδωρον πέμπων αἴγλαν,
πιαίνεις κόσμων πυρσοὺς.
ἐκ σῶν βλάστησε κόλπων
καὶ φῶς καὶ νοῦς καὶ ψυχά.
τὰν σὰν οἴκτειρον κούραν
γυίοις εἰρχθεῖσαν θνατοῖς,
* ϑ μοίραις * δ' ὑλαίαις μετρητοῖς.
νόσων ἐκσώζοις λώβας
ἀσκηθῆ γυίων ἀλκάν.
νεῦσον μὲν μύθοις πειθὼ,
νεῦσον δ' ἔργοισι κῦδος,
ἀρχαίοις πρέψαι φάμαις
τᾶς Κυράνας καὶ Σπάρτας.
λύπαις δ' ἄστιπτος ψυχὰ
πρᾳεῖαν ἕλκοι ζωὰν
θρέπτειραν δισσᾶς γλήνας

ἐς σὸν

Ipſe es mundi ſeruator.
Tibi Titan admittit equos,
Auroræ fons perpetuus:
Tibi cornu gemina Luna
Tenebras depellit noctis.
Tibi fructus producuntur,
Tibi grex omnis nutritur.
Ex indicto fonte tuo
Vitæ miſſo ſplendore,
Auges mundorum tractus:
Ortæq́ tuis de ſinubus
Et lux & mens atq́ anima.
Gnatam propriam miſerare
Terrenis preſſam membris,
Et miſera carnis mole.
Morborum à noxa ſerues
Corporis illæſas uires.
Et ſuadam da ſermoni,
Et factis da ſplendorem,
Famamq́ decere priſcam
Tum Cyrenæ, tum Spartæ.
At curis animus uacuus
Manſuetam ducat uitam
Nutricem, geminum lumen

ἐς σὸν τείνοισα φέγγος·
ὡς ἐξ ὕλας φοιβαθεὶς
ἀτρέπτως οἴμως στεύσω
φύξηλις γαίας μόχθων.
μιχθεῖσαι ψυχᾶς παγᾷ
πίαν ἄχραντον ζωὰν
τῶ σῷ κραίνεις φορμικτῆ,
εὖτ' αὖ σοι στέλλων μολπαὶ,
ταὶ σαὶ κυδαίνων ῥίζαι,
μήκιστον πατρὸς κῦδος,
καὶ ταὶ σωώθωκον πνοιαὶ,
μέσσαν ῥίζας καὶ βλάστας,
καὶ πατρὸς μέλπων ἀλκαὶ,
ταῖς σοῖς ὕμνοις ἀμπαύσαι
κλειναὶ ὠδῖνα ψυχᾶς,
χαίροις ὦ παιδὸς παγά·
χαίροις ὦ πατρὸς μορφά·
χαίροις ὦ παιδὸς κρηπίς·
χαίροις ὦ πατρὸς σφραγίς.
χαίροις ὦ παιδὸς κάρτος·
χαίροις ὦ πατρὸς κάλλος.
χαίροις δ' ἄχραντος πνοιὰ,
κέντρον κούρου καὶ πατρὸς·
τάν μοι πέμποις σὺν πατρὶ,
ἄρδοι-

Intendens diam in lucem:
Tandem ut carnis purgatus
Irreduces curram calles
Fugiens ærumnas terræ.
Animæ fonti coniungi
Talem ſinceram uitam
Citharœdo concede tuo,
Cum tibi cantum ſubmittens,
Radicemq́ tuam celebrans,
Summum patris ſplendorem,
Atq; aſſeſſorem flatum,
Stirpis medium & radicis,
Cantansq́ parentis uires,
Hymnis in ueſtris ſiſtam
Animæ præclarum partum.
Salueto fons ô gnati,
Salueto patris ſpecies:
Salueto gnati fundus,
Salueto patris ſignum:
Salueto gnati robur,
Salueto patris forma:
Salueto purum flamen,
Centrum gnati patrisq́:
Quod mihi cum patre demittas,

ἄρδοισαν ψυχᾶς παγὰς,
κρᾶναι δέ τε θείων δώρων.

ΥΜΝΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

Μετὰ παγᾶς ἁγίας αὐτολοχεύτου
ἀῤῥήτων ἑνοτήτων ἐπέκεινα
θεὸν ἀμβρότου θεοῦ κύδιμον υἷα
μόνον ἐκ μόνου πατρὸς παῖδα θορόντα
στεφανώσωμεν σοφοῖς ἄνθεσιν ὕμνων·
ὃν βουλᾶς πατρικᾶς ἄφραστος ὠδὶς
ἀγνώστων ἀνέδειξε παῖδα κόλπων,
ἃ πατρὸς λοχίους ἔφυσε καρποὺς,
καὶ φύουσα φάνη μεσσοπαγὴς νοῦς.
ἐν παγᾷ δὲ μένουσι καὶ χυθέντες.
σοφία νόου πατρὸς κάλλεος αὐγὰ,
σοὶ τεχθέντι πατὴρ ἔνδωσε τίκτειν, (πον.
σὺ τὸ κρυπτὸν εἶ πατρὸς σπέρμα περιλάμ
σὲ γὰρ ἀρχαὶ γενέτας ἔδωκε κόσμοις,
κατάγειν ἐκ νοερῶν σώμασι μορφάς.
σὺ μὲν οὐρανοῦ σοφαὶ ἄντυγα νωμᾶς,
ταὶ δ' ἄστρων ἀγέλαι ἀεὶ νομεύεις·
σὺ δὲ τὰς ἀγγελικὰς ὦ 'ναξ χορείας,
καὶ τὰς δαιμονίας φάλαγγος ἄρχεις.
σὺ δὲ καὶ φύσιν φθιταὶ ἀμφιχορεύεις,
ἀμέριστον περὶ γᾶν πνεῦμα μερίζεις,

Animæ pennas humectans,
Diuina tribuens dona.

HYMNVS IIII.

CVm ſancto per ſe genito fonte
Vltra non unquam prolata una
Aeterni gnatum diui diuum,
Solum ex ſolo ortum patre gnatum,
Docto hymnorum flore coronemus:
Quem patris partus conſulti olim
Extulit ignotis prolem ſinubus:
Qui fructus patris oſtendit uiuos,
Ac pariter media apparebat mens.
In fonte tamen uel fuſi remanent.
Sapientia patris, formæ ſplendor,
Tibi nato parere pater conceſsit.
Tu tacitum patris luces ſemen.
Nam te principium tribuit mundis,
Vt corpora mentis caperent formas.
Tu cæli regis orbem ſapientem,
Tu ſtellarum agmen ſemper paſcis:
Tu, rex, angelicosq; choros omnes,
Dæmoniasq; gubernas idem alas.
Tu quoq; terrenum luſtras orbem,
Perpetuumq; huic flatum partiris,

καὶ παγᾷ τὸ δοθὲν πάλιν συνάψῃς,
θνατοὺς ἐκ θανάτου λύων ἀνάγκας.
ἱλήκοις ἐπὶ σῶν στέμμασιν ὕμνων,
* ὑμνοπόλῳ βιοτᾶς * ὑμνοπόλων ἐμῶν γαλάναν·
ἐμῷ θρέπτων περιχοαὶν στῆσον ἀλῆτιν,
τερσαίων ὀλοοὺς κλύδωνας ὕλας·
ψυχᾶς καὶ μελέων ἔρυκε νούσους,
παθέων οὐλομέναν κοίμισον ὁρμὰν,
πλούτου καὶ πενίας ἄλαλκε κῆρας,
ἔργοις κυδαλίμαν ὀμφὰν ὄπασσον,
ἐν λαοῖς ἀγαθὰν ἄνοιγε φάμαν,
πειθοῦς πραϋλόγου στέφ' ἀώτῳ,
ἵνα μοι νόος δρέποι σχολὰν ἀκύμων,
μήδ' ἐν ταῖς χθονίαις στένω μερίμναις,
ἀλλ' ἐκ σῶν ὀχετῶν ὑψιφορήτων
ὠδῖσιν σοφίας νόον καπέρδω.

ΥΜΝΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ.

Πάλι φέγγος, πάλιν ἀώς,
πάλιν ἁμέρα προλάμπει
μετὰ νυκτίφοιτον ὄρφναν.
πάλι μοι λίγαινε θυμὲ
θεὸν ὀρθρίοισιν ὕμνοις·
ὃς ἔδωκε φέγγος ἀοῖ,
ὃς ἔδωκεν ἄστρα νυκτὶ,

περι-

Ac rurſum data fonti coniungis,
Mortales mortis ſoluens uinclis.
Faueas hymnorum propriûm ſertis,
Vitam cantori dans tranquillam:
Euriporum uaga flumina ſiſte,
Abſtergens carnis tetros fluctus.
Animæ & membris morbos depelle,
Letalem affectus uim compeſce,
Paupertatem ac diuitias aufer,
Factis illuſtrem præbe uocem,
In populo præclaram aperi famam,
Suadæ dulciloquæ cinge flore,
Tranquilla ut mens ocia decerpat,
Nec terrenis ingemitem curis,
Sed ſublimibus è riuis ueſtris
Sapiente aſpergam partu mentem.

HYMNVS V.

ITerum aurora, iterum lux,
Iterum dies relucet
Poſt noctium tenebras:
Iterum ſona mihi mens
Præcocibus Deum hymnis,
Qui dat micare Soli,
Qui donat aſtra nocti,

περικοσμίαν χορείαν.
πολυκύμονος μὲν ὕλας
ἐκάλυψε νῶτον αἰθὴρ
πυρὸς ἐμβεβὼς ἀώτῳ,
ἵνα κυδίμα σελαίνα
πυμάταν ἄντυγα τέμνει·
ὑπὲρ ὀγδόαν δὲ δίναν
ἑλίκων ἀστροφορήτων
ῥόος ἀστέρων ἔρημος,
ὑποκολπίους ἐλαύνων
πτύχας αἴτιον θεοίσας,
μέγαν ἀμφὶ νοῦν χορεύει,
ὃς ἀΐακτος ἄκρα κόσμου
* ἔρεψε) πολιοῖς * ἔτρεψε ζαροῖς.
τὰ πρόσω μάκαιρα σιγά·
νοερῶντε καὶ νοητῶν
ἄτομον τομαὶ καλύπτει.
μία παγά, μία ῥίζα·
τριφαὴς ἔλαμψε μορφά.
ἵνα γὰρ βυθὸς πατρῷος,
τόθι καὶ κύδιμος υἱός,
κραδιαῖόν τι λόχευμα,
σοφία κοσμοτεχνῆτις,
ἐνοτήσιόν τε φέγγος

Mundi etiam choream.
Fluctu ſcatentis orbis
Dorſum ſuperſtat æther,
Flore igneo renidens,
Vbi clara Luna circum
Secat infimum perennè:
Octauum at ante fluxum
Geniorum aſtriferorum
Priuatus orbis aſtris,
Suo ſub axe contrà
Sphæras agens fluentes,
Mentem ambit uſq; magnam,
Quæ regis alta mundi
Canis obumbrat alis.
Porrò ſilentium altum
Et mentium & bonorum
Concordiam ſuperſtat.
Fons unus, una radix:
Triplexq́; forma luxit.
Vbi enim patris profundum,
Ibi filiusq́; clarus,
Cordis perenne germen,
Sapientia orbis autor,
Et lumen uniforme.

Flatus

ἁγίας ἔλαμψε ποιᾶς.
μία παγὰ, μία ῥίζα
ἀγαθῶν ἀνέσχεν ὄλβον·
ὑπερουσιεύντε βλάσταν
γονίμοις ζέοισαν ὁρμαῖς,
τᾶς ἐνουσίων προλάμπει
μακάρων ἀγητὰ φέγγη·
ὅθεν ἐγκόσμιος ἤδη
χορὸς ἀφθίτων ἀνάκτων
γενετῆρ' ἐόντε κῦδος,
τότε πρωτόσπορον εἶδος
νοεροῖς ἔμελψεν ὕμνοις
πέλας εὐμενῶν τοκήων·
στράτος ἀγγέλων ἀγήρως
τὰ μὲν ἐς νόον δεδορκὼς
δρέπεται κάλλεος ἀλκάν·
τὰ δ' ἐς ἄντυγας δεδορκὼς
διέπει βένθεα κόσμου,
τὸν ὕπερθε κόσμον ἕλκων
νεάτας καὶ μέχρις ὕλας,
ἵνα δαιμόνων ὅμιλον
φύσις ἰζάνοισα τίκτει
πολύεργον καὶ πολυμήταν.
ὅθεν ἥρως, ὅθεν ἤδη

Flatus ſacri reluxit.
Fons unus, una radix
Cumulum dedit bonorum,
Ortumq́ primum ab uno
Plenum impetu feraci,
Quæq́ alterûm beatûm
Magnæ faces relucent.
Mundanus unde iam tunc
Regum chorus beatûm
Et gloriam parentis,
Primam ſatamq́ formam
Mentis celebrat hymnis
Almos apud parentes.
Grex præpes angelorum
Mentem intuens ſupernam
Fruitur potente forma:
Circum intuens frequentem
Mundi regit profunda,
Mundum trahens ſupernum
Extremum ad uſq; tractum,
Vbi dæmonum cateruam
Natura feſſa gignit
Et callidam & ſonoram.
Quapropter inde, ſancte,

περὶ γᾶν παρεῖσα πνοιὰ
χθονὸς ἐζώωσε μοίρας
πολυδαιδάλοισι μορφαῖς.
τὰ δὲ πάντα σεῖο βουλᾶς
ἔχεται. σὺ δ᾽ ἐσσὶ ῥίζα
παρεόντων πρότ᾽ ἐόντων
μετιόντων ἐνεόντων.
σὺ πατὴρ, σὺ δ᾽ ἐσσὶ μάτηρ·
σὺ δ᾽ ἄῤῥην, σὺ δὲ θῆλυς·
σὺ δὲ φωνὰ, σὺ δὲ σιγά·
φύσεως φύσις γονῶσα·
σὺ δ᾽ ἄναξ αἰῶν᾽ αἰών·
τὸ μὲν εἰ θέμις βοῆσαι.
μέγα χαῖρε ῥίζα κόσμου,
μέγα χαῖρε κέντρον ὄντων,
μονὰς ἀμβρότων ἀριθμῶν,
προανουσίων ἀνάκτων.
μέγα χαίροις, μέγα χαίροις·
ὅτι πὰρ θεῷ τὸ χαίρειν.
ἐπ᾽ ἐμοῖς ἵλαον οὖας
τάνυσον κρότοισιν ὕμνων,
σοφίας ἄνοιγε φέγγος,
κατάχει κύδιμον ὄλβον,
κατάχει χάριν λιπῶσαν

βιοτᾶς

Tellure ſparſus aer
Animauit ora terræ
Varijs nouisq́; formis.
Aſt omne pendet à te.
Tu namq; es una radix
Quæ ſunt, erant'ue quondam,
Quæ pòſt erunt, & inſunt.
Tu mater es paterq́;,
Tu femina & ſimul mas,
Tu uox, ſilentiumq́;,
Natura fertilis tu,
Sæclumq́; ſæculi rex,
Si dicere haud nefas eſt.
Sis ſalua origo mundi,
Rerum omniumq́; centrum,
Numeri perennis unum,
Veterrimi tyranni.
Salue ter ô, quaterq́;.
Namq; in Deo ſalus eſt.
Aures meis benignas
Præbe precum choreis,
Sapientiam reclude,
Felicitate dona,
Et gratia nitente

βιοτᾶς χαλινώσας,
πενίαν ἐκτὸς ἐλαύνων,
χθονίαν τε κῆρα πλούτου.
μελέων ἔρυκε νούσους.
παθέων δ' ἄκοσμον ὁρμὰν,
φρενοκηδεῖς τε μερίμνας
ἀπό μοι ζωᾶς ἐρύκοις.
ἵνα μὴ τὸ νοῦ πτέρωμα
ἐπιβρίσῃ χθονὸς ἄτα,
ἄνετον δὲ ταρσὸν αἴρων
περὶ σοῖς ὄργια βλάστας
τὰ πανάρρητα χορεύσω.

ΥΜΝΟΣ ΕΚΤΟΣ.

Πρῶτος νόμον εὑρόμαν,
ἐπὶ σοὶ μάκαρ ἄμβροτε,
γόνε κύδιμε παρθένου,
ἰησοῦ σολυμήιε,
νεοπηγέσιν ἁρμογαῖς
κρέξαι κιθάρας μίτους.
ἀλλ' εὐμενέοις ἄναξ,
καὶ δέχνυσο μουσικὰν
ἐξ εὐαγέων μελῶν.
ὑμνήσωμεν ἄφθιτον
θεὸν ἶα θεοῦ μέγαν

αἰωνο-

Vitæ, Deus, beatæ,
Et pauperes fugando
Et diuites procul res.
Membris repelle morbos:
Affectuum impetusq́;
Curasq́, mentis œſtros
Vita mea repelle,
Ne fortè mentis alas
Terrena noxa tardet;
Sed libero uolatu
Ortus tui remiſſus
Indicta ſacra ſaltem.

HYMNVS VI.

PRimus tuli ipſe legem,
In te, Deus beate,
Prognate uirgine alma;
Solymaa ſtirps IESV,
Concentibus nouatis
Citharæ fides mouere.
At, rex, benignus eſto,
Et muſicam cape iſtam
Non cantuum impiorum;
Laudare ſempiternum
Deum Deo parente

αἰωνοτόκου πατρὸς,
τὸν κοσμογόνον κόρον,
ταῦ παντομιγῆ φύσιν,
σοφίαν ἀπείρεσιον·
τὸν ἐπουρανίοις θεὸν,
τὸν ὑποχθονίοις νέκυν.
ἐχύθης ὅτ' ἐπὶ χθονὶ
βροτέας ἀπὸ νηδύος,
μάγος ἁ πολύφρων τέχνα
ἐξ ἀςέρος ἀντολᾶς
θάμβησεν ἀμήχανος.
τί τὸ τικτόμενον βρέφος;
τίς ὁ κρυπτόμενος θεὸς;
θεὸς ἢ νέκυς, ἢ βασιλεύς.
ἄγε δῶρα κομίζετε·
σμύρνης ἐναγίσματα,
χρυσοῦ τ' ἀναθήματα,
λιβάνου τε θύη καλά.
θεὸς εἶ· λίβανον δέχου.
χρυσὸν βασιλεῖ φέρω.
σμύρνη τάφος ἁρμόσει.
καὶ γᾶν ἐκάθηρας,
καὶ πόντια κύματα,
καὶ δαιμονίας ὁδοὺς,

ῥαδι-

Volo patre ſæculorum
Mundi Deum ſatorem,
Naturam & uſq; miſtam,
Sapientiam perennem:
Terreſtribus cadauer,
Cæleſtibusq; diuum.
Tellure te refuſo
E uentre uirginali,
Induſtria ars Magorum
Ob ſideris meatum
Perculſa ſtat ſtupore.
Quis procreatur infans?
Quis nam deus latens eſt?
Deus, aut cadauer, aut rex.
Age dona proferamus:
Libamen ecce myrrhæ,
Aurìq; fului honorem,
Thurisq; ſuauem odorem.
Deus es: damus tibi thus.
Aurum datur tyranno.
Myrrham decet ſepulcrum.
Terramq; recreaſti,
Fluctusq; tot marinos,
Et dæmonum meatus,

ῥαδιναὶ χύσιν ἀέρος,
καὶ νερτερίους μυχοὺς,
φθιμένοισι βοηθόος
θεὸς εἰς ἀΐδην σταλείς.
ἀλλ' εὐμενέοις ἄναξ,
καὶ δέχνυσο μουσικαὶ
ἐξ εὐαγέων μελῶν.

ΥΜΝΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ.

Ὑπὸ δώριον ἁρμογὰν
ἐλεφαντοδέτων μίτων
στάσω λιγυρὰν ὄπα
ἐπὶ σοὶ μάκαρ ἄμβροτε,
γόνε κύδιμε παρθένου.
σὺ δέ μου βιοτὰν σάου
παναπήμονα κοίρανε,
λύπαις ἄβατον διδοὺς.
καὶ νύκτα καὶ ἁμέραν
λάμποις πραπίσι σέλας
νοερᾶς ἀπὸ παγᾶς.
ἄνθος ἀρτεμέων μελῶν,
καὶ κῦδος ἐπ' ἔργμασιν
νεότατι νέμοις ἐμᾷ.
λιπαρὸν δὲ φέροις ἔτος
ἐς γῆρας ἀδοναὶ,

ἐρίτιμον

Tenue aeris fluentum,
Et infimas cauernas,
Vindex deus ſepultis
Miſſus uoracem ad Orcum.
At, rex, benignus eſto,
Et muſicam cape iſtam
Non cantuum impiorum.

HYMNVS VII.

Dorum ad modos amœnos
Ebori fidis reuinctæ
Vocem dabo canoram
In te, Deus beate,
Prognate uirgine alma.
At tu mihi ſerenam
Vitam tuere princeps,
Et inuiam dolori.
Noctem diemq́ cunctam
Animo faces reluce
E fonte mentis alto.
Firmorum & artuum uim,
Et gloriam laborum,
Dona meæ iuuentæ.
Annosq́ da beatos
Solatio ſenectæ,

ἐρίτιμον ἀέξων
πινυτὰν σὺν ὑγιείᾳ.
γνωτὸν δὲ φυλάσσοις·
τόν μοι νέον ἄφθιτε
ἤδη χθονίαν πύλαν
περαμειβόμενον ποδὶ
ἄψορρον ἀνήγαγες,
ἐμὰ κήδεα καὶ γόους,
ἐμὰ δάκρυα καὶ φρενῶν
σβέσας αἰθομέναν φλόγα.
ἐβίωσας καὶ νέκυν
διὰ σὸν πάτερ ἱκέταν.
γνωτάν τε συνωρίδα
τεκέων φυλάσσοις.
ὅλον ἡσυχίδαν δόμον
ὑπὸ σᾷ χερὶ κρύπτοις.
καί μοι ζυγίων ἄναξ
ξυνήονα δεμνίων
ἀπόνουσον ἀπήμονα
ἐρίηρον ὁμόφρονα
κρυφίων ἀδαήμονα
ὀάρων ἄλοχον σάου.
ὅσιον δ' ἐφέποι λέχος
πανακήρατον ἀβαγὲς.

Sapientiam celebrem
Cum ſanitate adaugens.
Germanum item reſerua:
Quem nuper, ô beate,
Iam limen inferorum
Pede utroq; tranſeuntem
Reducem mihi reduxti,
Tollens meos dolores,
Et lacrymas fluentes,
Flammamq; mentis acrem.
Et mortuum reduxti
Ob ſupplicem tuum, Rex.
Germanum item iugum, Pex,
Mihi liberûm tuere.
Totum Heſychi propagmen
Tuo tegas lacerto.
Quin & , pater benigne,
Sociam tori iugalis
Sine morbo, ſine noxa,
Concordiæ peritam,
Non conſciam latentis
Connubij tuere:
Cuſtodiatq; lectum
Sanctum, nec inquinatum,
 Cupidi-

ἀδίκοις ἄβατον πέδοις.
ψυχαὶ δὲ λυθεῖσαι
χθονίου βιότου πέδας
ἐξαίνυσι πημάτων
καὶ λευγαλέας ἄλας.
σὺν δ' εὐαγέων χοροῖς
ὕμνους ἀνάγειν δίδου
ἐπὶ κύδεϊ σου πατρὸς,
καὶ κάρτεϊ σῷ μάκαρ.
πάλιν ὑμνοπολεύσω.
πάλιν σοι μέλος ἄσω.
τάχα καὶ κιθάραν πάλιν
ἀκήρατον ἁρμόσω.

ΥΜΝΟΣ ΟΓΔΟΟΣ.

Πολυήρατε κύδιμε
σὲ μάκαρ γόνε παρθένου
ὑμνῶ * πολυμήτιδος·
ὃς ταὶ δολίαι πάγαι,
χθόνιον μεγάλων ὄφιν
πατρὸς ἤλασας ὀρχάτων,
καταβὰς μέχρι καὶ χθονὸς
ἐπίδημος ἐφαμέροις.
κατέβας δ' ὑπὸ τάρταρα,
ψυχῶν ὅθι μυρία

* πολυμητίδος

θάνατος

Cupidini inuiumq́,
Animam ſed exolutam
Huius uapore uitæ
A clade liberato
Noxaq́ triſtiore:
At cum choris piorum
Hymnos iube ſonare
In gloriam paternam,
Tuumq́ ſancte, robur.
Iterum ſonabo laudes.
Iterum ſonabo carmen.
Iterumq́ credo puram
Citharam lubens parabo.

HYMNVS VIII.

AMabilis beate
Te clara uirginis ſtirps
Multum cano celebris,
Qui rete fraude plenum,
Terræq́ pondus anguem
Hortis patris fugaſti,
Degreſſus uſq́ terram,
Verſatus hoc in orbe.
Et Tartarum ſubiſti,
Vbi mille mors tenebat

Anima-

θάνατος νέμεν ἔθνεα.
φρίξεν σε γέρων τότε
ἀΐδας ὁ παλαιγενής·
καὶ λαοβόρος κύων
ἀνεχάσατο βηλοῦ.
λύσας δ' ἀπὸ πημάτων
ψυχῶν ὁσίους χορούς,
θιάσοισιν ἀκηράτοις
ὕμνους ἀνάγεις πατρί.
ἀΐοντά σε κοίρανε
τὰ κατ' ἠέρος ἄπειρα
τρέσεν ἔθνεα δαιμόνων.
θάμβησε δ' ἀκηράτων
χορὸς ἄμβροτος ἀστέρων·
αἰθὴρ δὲ γελάσας,
σοφὸς ἁρμονίας πατὴρ,
ἐξ ἑπτατόνου λύρας
ἐκεράσατο μουσικὰν
ἐπινίκιον ἐς μέλος.
μείδησεν ἑωσφόρος,
ὁ διάκτορος ἀμέρας·
καὶ χρύσεος ἕσπερος,
κυθερήιος ἀστήρ.
ἁ μὲν κερόεσι σέλας

πλήσασα

Animarum fera turmas,
Tunc te ſenex, beate,
Annoſus horruit Dis:
Tunc oſtio receſſit
Populi canis uorator.
At cladibus reſoluens
Animûm choros beatos,
Puris nouos cateruis
Hymnos patri ſonabas.
Te ſubuolante, princeps,
Quibus eſt refertus aer,
Tremuere dæmonum grex:
Stupuitq́ puriorum
Pia ſiderum caterua.
Aether quoq; ipſe ridens,
Proportionis autor,
Septem lyra ſonorum
Tunc muſicam refudit
In canticum triumphi.
Et Lucifer diei
Riſit nitens aruſpex:
Et Heſperus Dionæ
Subriſit aureum aſtrum.
Hinc cornuum repleta

Ignis

πλήσασα ῥόου πυρὸς
ἀγεῖτο σελάνα
ποιμὴν νυχίων θεῶν·
ταὶ δ' ἀκρυφαῖ κόμαι
τιτὰν ἐπετάσατο
ἄρρητον ὑπ' ἴχνιον·
ἔγνω δὲ γόνον θεοῦ,
τὸν ἀριστοτέχναν νόον,
ἰδίου πυρὸς ἀρχάν.
σὺ δὲ ταρσὸν ἐλάσας
κυανάντυγος οὐρανοῦ
ὑπερήλαο νώτων.
σφαίρῃσι δ' ἐπετάσθης
νοεραῖσιν ἀκηράτοις·
ἀγαθῶν ὅθι παγὰ,
σιγώμενος οὐρανός.
ἔνθ' οὔτι βαθύρροος
ἀκαμαντοπόδας χρόνος
χθονὸς ἔκγονα σύρων,
οὐ κῆρες ἀναιδέες
βαθυκύμονος ὕλας·
ἀλλ' αὐτὸς ἀγήραος
αἰὼν ὁ παλαιγενὴς
νέος ὢν ἅμα καὶ γέρων

τᾶς

Ignis iubar nitore
Praibat alma Luna,
Noctis deos reducens:
Illinc comam decoram
Sol explicabat ardens
Veſtigia ad repoſta.
Senſit Dei propagmen,
Mentem artibus refertam,
Fontem ſui caloris.
Tu brachijs citatis
Cæli patentis altum
Dorſum ſuperuolaſti.
Dehinc mentium receptus
Puris, beate, ſphæris:
Vbi fons latet bonorum,
Cælumq́ quod ſiletur:
Vbi nec potente planta
Tempus trahens profundum
Quæ terra cunq́ gignit,
Noxæ nec impudentes
Fluctu ſcatentis orbis:
Sed ipſe non ſeneſcens,
Sæclum tamen uetuſtum,
Iuuenis ſimul ſenexq́,

* ἀιννάω τᾶς * ἐννάω μονᾶς
ταμίας πέλεται θεοῖς.

ΥΜΝΟΣ ΕΝΝΑΤΟΣ.

Ἄγε μοι λίγεια φόρμιγξ
μετὰ τηΐαν ἀοιδὰν
μετὰ λεσβίαν τε μολπὰν
γεραρωτέροις ἐφ' ὕμνοις
κελάδει δώριον ᾠδάν·
ἀπαλαῖς οὐκ ἐπὶ νύμφαις
ἀφροδίσιον γελώσαις,
θαλερῶν οὐδ' ἐπὶ κούρων
πολυηράτοισιν ἥβαις.
θεοκύμονος γὰρ ἁγνὰ
σοφίας ἄχραντος ὠδὶς
μέλος ἐς θεῖον ἐπείγει
κιθάρας μίτους ἐρέσσειν·
μελιχρὰν δ' αἴνωγεν ἄταν
χθονίων φυγεῖν ἐρώτων.
τί γὰρ ἀλκὰ, τί δὲ κάλλος,
τί δὲ χρύσος, τί δὲ φάμαι
βασιλήϊοί τε τιμαὶ
παρὰ τὰς θεοῦ μερίμνας.
ὁ μὲν ἵππον εὖ διώκοι·
ὁ δὲ τόξον εὖ τιταίνοι·

ὁ δὲ

Autor domus perennis
Dijs omnibus uocatur.

HYMNVS IX.

AGe nunc fides canora
Poſt Teiumq́ carmen,
Poſt Lesbiumq́ cantum,
Auguſtiorem ad hymnum
Dorum modos ſonato:
Teneras nec in puellas,
Quæ Venereum renident,
Iuuenum nec in uigentum
Amabilem iuuentam.
Partus Deo refertæ
Sapientiæ pudicus
Iubet ad perenne carmen
Citharæ fides mouere,
Noxamq́ melle tectam
Leuium cauere amorum.
Quid forma, quid ue robur,
Quid fama, uel quid aurum,
Quid regij ue honores
Ad res Deo placentes.
Hic rectè equum gubernet,
Rectè ille tendat arcum,

n *Ali-*

ὁ δὲ θημῶνα φυλάσσοι
κτεάνων, χρύσεον ὄλβον.
* χαίτη) ἑτέρῳ δ' ἄγαλμα* χαίροι
καταειμένη τενόντων·
πολύυμνος δέ τις εἴη
περὶ κούροις, περὶ κούραις
ἀμαρύγμασι προσώπων.
ἐμὲ δ' ἀψόφητον εἴη
βιοτὰν ἄσημον ἕλκειν·
τὰ μὲν ἐς ἄλλους ἄσημον,
τὰ δὲ πρὸς θεὸν εἰδότα.
σοφία δέ μοι παρείη,
ἀγαθὰ μὲν νεότατα,
ἀγαθὰ δὲ γῆρας ἕλκειν,
ἀγαθὰ δ' ἄνασσα πλούτου·
πενίαν δ' ἄμοχθος οἴσει
σοφία, γελῶσα πικρὰς
* ἀβάτου * ἄβατον βίου μερίμνας.
μόνον εἰς τόσον παρείη,
ὅσον ἄρκιον καλιῆς
ἀπὸ γειτόνων ἐρύκειν·
ἵνα μὴ χρεώ με κάμπτοι
ἐπὶ φροντίδας μελαίνας·
κλύε καὶ τέττιγος ᾠδὰν

δρόσον

Aliquis bonorum aceruum
Cuſtodiat repoſtum,
Sit quem capillus ornet
Ceruicibus remiſſus,
Alium ferat celebrem
Pueris & in puellis
Oris nitor micantis:
Mihi detur haud ſtrepentem
Tacito tenere uitam :
Tacito quidem hoc in orbe,
Sed res Dei ſcienti.
Sapientia adſit alma,
Solers ſimul iuuentam
Tenere cum ſenecta,
Regina opum perita .
Facile hæc feret mihi res
Inopes,leuans acerbos
Vitæ inuiæ dolores.
Duntaxat illud adſit;
Quod me domo propinquâ
Arcere ritè poſſit:
Ne deprimat meum uis
Curas cor ad nigellas.
Audi ſonum & cicadæ,

δρόσον ὀρθρίαν πόντος.
ἴδε μοι βοῶσι νύμφαι
ἀκέλευστα, καί τις ὀμφὴ
περί τ' ἀμφί με ποτᾶται.
τί ποτ' ἄρα τέξεταί μοι
μέλος ἁ θέσκελος ὠδίς.
ὁ μὲν αὐτόσσυτος ἀρχὰ
ταμίας πατήρ τε ὄντων
ἀλόχευτος ὑψιθώκων
ὑπὲρ οὐρανοῦ καρήνων
ἀλύτῳ κύδεϊ γαίων
θεὸς ἔμπεδος θαάσσει,
ἑνοτήτων ἑνὰς ἁγνή,
μονάδων μονάς τε πρώτη,
ἁπλότητας ἀκροτήτων
ἑνώσασα καὶ τεκοῦσα
ὑπερουσίοις λοχείαις.
ὅθεν αὐτὴ προθοροῦσα
διὰ πρωτόσπορον εἶδος
μονὰς ἀῤῥήτως χυθεῖσα
* τρικόρυμβον ἔσχεν ἀλκάν. (* τρικόρυμβον)
ὑπερούσιος δὲ παγὰ
στέφεται κάλλεϊ παίδων
ἀπὸ κέντρου τε θορόντων

περὶ

Quæ rore manè paſta eſt.
Clamat fides, beate,
Intacta, iamq́ mentem
Circumuolat ſonus quis.
Quod ergo carmen olim
Diuine partus edes?
Radix quidem orta de ſe
Autor paterq́ rerum
Nunquam creatus altum
Cæli ſuper cacumen
Splendore lætus aut
Firmus Deus reſedit,
Vnum omnium unitatum,
Primum nec inquinatum,
Quod ſimpla ſummitatum
Vniuit & creauit
Partu nimis ſtupendo.
Vnde hæc ſtatim profecta,
Quæ prima nata forma,
Magna unitas refuſa
Robur triceps recepit.
Fontemq́ ſempiternum
Flos liberûm coronat,
Qui defluuntq́ centro,

περὶ κέντρον τὲ ῥυέντων.
μένε μοι θρασεῖα φόρμιγξ·
μένε μηδὲ φαῖνε δήμοις
τελετὰς * ἀνοργιάστους.
† ὅθι καὶ τὰ νέρθε φώνει.
τὰ δ' ἄνω σιγὰ καλύπτει.
ὁ δὲ νοῦς οἴοισιν ἤδη
μελέται νόοισι * κόσμοις.
ἀγαθὰ γὰρ ἔνθεν ἤδη
βροτέου πνεύματος ἀρχὰ
ἀμερίστως ἐμερίσθη,
ὁ καταβάτας ἐς ὕλαν
νόος ἄφθιτος τοκήων,
* θεοκοιράνων ἀπορρὼξ
ὀλίγα μὲν, ἀλλ' ἐκείνων
ὅλος οὗτος εἴς τε παύτη.
ὅλος εἰς ὅλον δεδυκὼς
κύτος οὐρανῶν ἑλίσσει.
τὸ δ' ὅλον τοῦτο φυλάσσων
γενεμημέναισι μορφαῖς
μεμερισμένως παρέστη·
ὁ μὲν ἀστέρων διφρείαις·
ὁ δ' ἐς ἀγγέλων χορείας.
ὁ δὲ καὶ ῥέποντι δεσμῷ

χθονίαν

* ἀνοργιάστοις

† ἰδοι)

* κόσμων

* θυηχρόων

Circumfluuntq́; centrum.
Mane, fides proterua:
Mane, nec ede uulgo
Myſteria profano.
Inferna uade profer:
Superna ſunt ſilenda.
At mens beata ſolis
Eſt mentibus recluſa
Tot orbium: quia hinc iam
Infracta origo flatus
Hominum fuit tributa,
Carnis perenne fulcrum
Aeterna mens parentum,
Fontis Dei puſilla
Propago, uerum ubiq;
Hæc una, totaq́; harum eſt,
Subiensq́; tota totum
Cœli ſinum reuoluit:
Et iſtud omne ſeruans
Varijs ubiq; formis
Variè poteſt adeſſe:
Hæc ſiderum rotatu,
Illa angelûm choreis:
Hæc uinculo fluenti

χθονίαν ὑπέρετο μορφάν·
ἀπὸ δ᾽ ἐστάθη τοκήων.
δνοφερὰν ἤρυσε λάθαν
ἀλαωπίσι μερίμναις,
χθόνα θαυμάσας ἀτερπῆ
θεὸς ἐς θνητὰ δεδορκώς.
ἔνι μάν, ἔνι τι φέγγος
κεκαλυμμέναισι γλώσσαις.
ἔνι καὶ δεῦρο πεσόντων
ἀναγώγιός τις ἀλκά.
ὅτε κυμάτων φυγόντες
βιοτησίων ἀκηδεῖς
ἁγίας ἔστελλαν οἴμους
πρὸς ἀνάκτορον τοκῆος.
μάκαρ ὅς τις βορὸν ὕλας
προφυγὼν ὕλαγμα, καὶ γᾶς
ἀναδὺς ἅλματι κούφῳ
ἴχνος ἐς θεὸν τιτάνει.
μάκαρ ὅς τις μετὰ μοίρας,
μετὰ μόχθους, μετὰ πικρὰς
χθονογηθεῖς μελεδῶνας
ἐπιβὰς νόου κελεύθων
βυθὸν εἶδεν θεολαμπῆ.
* μένειν * πόνος εἰς ὅλαν τανύσαι

κραδίαν

Hominis dedit figuram:
Parentibusq́; cedens
Obliuia hauſit atra
Cæcis maliſq́; curis,
Humana dum miſella
Deus altus intuetur.
Tamen & profectò tectis
Lux quædam ineſt ocellis:
Tamen & humi iacentum
Sublime robur extat,
Dum fluctuum fugaces
Vitæ malo relicto
Sacros tenent meatus
Ad regiam parentis.
Beatus ille, carne
Latrante qui repoſta
Terraq́; ſubleuatus
Plantam ad Deum reflectit.
Beatus ille, quiſquis
Poſt fata, poſt labores,
Poſt terreasq́; curas
Mentis uiam ſecando
Vidit Dei profundum.
Tantum integro uolucres

κραδίαν ὅλοισι ταρσοῖς
ἀναγωγίων ἐρώτων.
μόνον ἐμπέδωσον ὁρμαὶ
νοερηφόροισιν ὁρμαῖς·
ὁ δέ τοι πέλας φανεῖται
ὀρέξας χεῖρας ὀρεγνύς.
προθέοισα γάρ τις ἀκτὶς
καταλάμψει μοι ἀταρπούς,
πετάσει δέ τοι νοητὸν
πεδίον, κάλλεος ἀρχάν.
ἄγε μοι ψυχὰ πιοῖσα
ἀγαθοῤῥύτοιο παγᾶς,
ἱκετεύουσα τοκῆα,
ἀνάβαινε, μηδὲ μέλλε,
χθονὶ τὰ χθονὸς λιποῖσα.
τάχος αὖ μιγεῖσα πατρὶ
θεὸς ἐν θεῷ χορεύσεις.

ΥΜΝΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ.

Μνώεο χριστέ,
υἱὲ θεοῖο
ὑψιμέδοντος,
ἱκέτεω σέο
κῆρ ἀλιτροῖο,
γράψαντος τάδε.

καί

Expande corde pennas
Sublimiorum amorum.
Tantùm impetum recude
Conatibus beatis:
Mox exeret propinquus
Manum pater benignam.
Radius ſtatim præibit,
Et lumini uiam dans,
Et mentis uſq; pandens
Campum decore plenum.
Anima ô latens, age hauſto
Bonis fluente fonte,
Parenteq; obſecrato
Aſcende, nec morare.
Terræ ſuis relictis:
Patriq; iuncta duce
Deus in Deo choreas.

HYMNVS X.

CHriſte memento,
Prognate Deo
Altipotente,
Huius ſupplicis
Animo praui,
Hæc qui cecinit:

καί μοι ὄπασον
λύσιν παθίων
κηρεντρεφέων,
τά μοι ἐμφύς
ψυχὰ ῥυπαρά.
δὸς δὲ ἰδέσθαι,
σῶτερ ἰησοῦ,
ζαθέαν αἴγλαν
σάν. ἔνθα φανεὶς,
μέλψω ἀοιδὰν
ψυχᾶν παίονι,
παίονι γυίων,
πατρὶ σὺν μεγάλῳ,
πνεύματί θ' ἁγνῷ.

ΚΛΗΜΕΝ-

Ac mihi præbe
Finem affectuum
Mortiferorum,
Mihi quos indit
Mens immunda.
Cernere donà,
O' ſeruator,
Splendorem tuum:
In quo poſitus,
Recinam carmen
Animæ medico,
Carnis medico,
Cum patre magno, &
Sancto ſpiritu.

* ἀιτνάω τᾶς * ἐννάω μονᾶς
ταμίας πέλεται θεοῖς.

ΥΜΝΟΣ ΕΝΝΑΤΟΣ.

Ἄγε μοι λίγεια φόρμιγξ
μετὰ τηΐαν ἀοιδὰν
μετὰ λεσβίαν τε μολπὰν
γεραρωτέροις ἐφ᾽ ὕμνοις
κελάδει δώριον ᾠδάν·
ἀπαλαῖς οὐκ ἐπὶ νύμφαις
ἀφροδίσιον γελώσαις,
θαλερῶν οὐδ᾽ ἐπὶ κούρων
πολυηράτοισιν ἥβαις.
θεοκύμονος γὰρ ἁγνὰ
σοφίας ἄχραντος ὠδὶς
μέλπεσθαι ἐς θεῖον ἐπείγει
κιθάρας μίτους ἐρέσσειν·
μελιχρὰν δ᾽ αἴνωγεν ἄται
χθονίων φυγεῖν ἐρώτων.
τί γὰρ ἀλκά, τί δὲ κάλλος,
τί δὲ χρύσος, τί δὲ φάμαι
βασιλήιοί τε τιμαὶ
παρὰ τὰς θεοῦ μερίμνας.
ὁ μὲν ἵππον εὖ διώκοι·
ὁ δὲ τόξον εὖ τιτύνοι·

ὁ δὲ

Autor domus perennis
Dijs omnibus uocatur.

HYMNVS IX.

AGe nunc fides canora
Poſt Teiumq́; carmen,
Poſt Lesbiumq́; cantum,
Auguſtiorem ad hymnum
Dorum modos ſonato:
Teneras nec in puellas,
Quæ Venereum renident,
Iuuenum nec in uigentum
Amabilem iuuentam.
Partus Deo refertæ
Sapientiæ pudicus
Iubet ad perenne carmen
Citharæ fides mouere,
Noxamq́; melle tectam
Leuium cauere amorum.
Quid forma, quid ue robur,
Quid fama, uel quid aurum,
Quid regij ue honores
Ad res Deo placentes.
Hic rectè equum gubernet,
Rectè ille tendat arcum,

Aliquis bonorum aceruum
Cuſtodiat repoſtum,
Sit quem capillus ornet
Ceruicibus remiſſus,
Alium ferat celebrem
Pueris & in puellis
Oris nitor micantis:
Mihi detur haud ſtrepentem
Tacito tenere uitam:
Tacito quidem hoc in orbe,
Sed res Dei ſcienti.
Sapientia adſit alma,
Solers ſimul iuuentam
Tenere cum ſenecta,
Regina opum perita.
Facilè hæc feret mihi res
Inopes, leuans acerbos
Vitæ inuiæ dolores.
Duntaxat illud adſit,
Quod me domo propinquâ
Arcere ritè poſſit:
Ne deprimat meum uis
Curas cor ad nigellas.
Audi ſonum & cicadæ,

δρόσον ὀρθρίαν πόντος.
ἴδε μοι βοῶσι νύμφαι
ἀκέλευστα, καί τις ὀμφὴ
περί τ' ἀμφί με ποτᾶται.
τί ποτ' ἄρα τέξεταί μοι
μέλος ἁ θέσκελος ᾠδίς.
ὁ μὲν αὐτόσυτος ἀρχὰ
ταμίας πατήρ τε ὄντων
ἀλόχευτος ὑψιθώκων
ὑπὲρ οὐρανοῦ καρήνων
ἀλύτῳ κύδει γαίων
θεὸς ἔμπεδος θαάσσει,
ἑνοτήτων ἑνὰς ἁγνή,
μονάδων μονάς τε πρώτη,
ἁπλότητας ἀκροτήτων
ἑνώσασα καὶ τεκοῦσα
ὑπερουσίοις λοχείαις.
ὅθεν αὐτὴ προθοροῦσα
διὰ πρωτόσπορον εἶδος
μονὰς ἀρρήτως χυθεῖσα
* τρικόρυμβον ἔσχεν ἀλκάν.
ὑπερούσιος δὲ παγὰ
στέφεται κάλλει παίδων
ἀπὸ κέντρου τε θορόντων

* τρικόρυμβον

περὶ

Quæ rore manè paſta eſt.
Clamat fides, beate,
Intacta, iamq́ mentem
Circumuolat ſonus quis.
Quod ergo carmen olim
Diuine partus edes?
Radix quidem orta de ſe
Autor paterq́ rerum
Nunquam creatus altum
Cæli ſuper cacumen
Splendore lætus aut
Firmus Deus reſedit,
Vnum omnium unitatum,
Primum nec inquinatum,
Quod ſimpla ſummitatum
Vniuit & creauit
Partu nimis ſtupendo.
Vnde hæc ſtatim profecta,
Quæ prima nata forma,
Magna unitas refuſa
Robur triceps recepit.
Fontemq́ ſempiternum
Flos liberûm coronat,
Qui defluuntq́ centro,

περὶ κέντρον τε ῥυέντων.
μένε μοι θρασεῖα φόρμιγξ·
μένε μηδὲ φαῖνε δήμοις
* ἀνοργιάστοις — τελετὰς * ἀνοργιάστους.
† ὅθι καὶ τὰ νέρθε φώνει.
† ἰδὶ) — τὰ δ' ἄνω σιγὰ καλύπτει.
ὁ δὲ νοῦς οἵοισιν ἤδη
κόσμων — μελέτῃ νόοισι * κόσμοις.
ἀγαθὰ γὰρ κεῖθεν ἤδη
βροτέου πνεύματος ἀρχὰ
ἀμερίστως ἐμερίσθη,
ὁ καταιβάτας ἐς ὕλαν
νόος ἄφθιτος σκηπτούχων,
θυηκοιράνων — * θεοκοιράνων ἀπορρὼξ
ὀλίγα μὲν, ἀλλ' ἐκείνων
ὅλος οὗτος εἷς τε παντῇ.
ὅλος εἰς ὅλον δεδυκὼς
κύτος οὐρανῶν ἑλίσσει.
τὸ δ' ὅλον τοῦτο φυλάσσων
γενεμημέναισι μορφαῖς
μεμερισμένως παρέστη.
ὃ μὲν ἀστέρων διφρείαις·
ὃ δ' ἐς ἀγγέλων χορείαις.
ὃ δὲ καὶ ῥέποντι δεσμῷ

χθονίαν

Circumfluuntq́ centrum.
Mane, fides proterua:
Mane, nec ede uulgo
Myſteria profano.
Inferna uade profer:
Superna ſunt ſilenda.
At mens beata ſolis
Eſt mentibus recluſa
Tot orbium: quia hinc iam
Infracta origo flatus
Hominum fuit tributa,
Carnis perenne fulcrum
Aeterna mens parentum,
Fontis Dei puſilla
Propago, uerum ubiq́,
Hæc una, totaq́ harum eſt,
Subiensq́ tota totum
Cæli ſinum reuoluit:
Et iſtud omne ſeruans
Varijs ubiq́ formis
Variè poteſt adeſſe:
Hæc ſiderum rotatu,
Illa angelûm choreis:
Hæc uinculo fluenti

χθονίαν δύετο μορφάν·
ἀπὸ δ᾽ ἐσφάθη τοκήων.
δνοφερὰν ἤρυσε λάθαν
ἀλαωπίσι μερίμναις,
χθόνα θαυμάσας ἀτερπῆ
θεὸς ἐς θνητὰ δεδορκώς.
ἔτι μάν, ἔτι τι φέγγος
κεκαλυμμέναισι γλήναις,
ἔνι καὶ δεῦρο πεσόντων
ἀναγώγιός τις ἀλκά.
ὅτε κυμάτων φυγόντες
βιοτησίων ἀκηδεῖς
ἁγίας ἔστελλαν οἴμους
πρὸς ἀνάκτορον τοκῆος.
μάκαρ ὅς τις βορὸν ὕλας
προφυγὼν ὕλαγμα, καὶ γᾶς
ἀναδὺς ἅλματι κούφῳ
ἴχνος ἐς θεὸν τιταίνει.
μάκαρ ὅς τις μετὰ μοίρας,
μετὰ μόχθους, μετὰ πικρὰς
χθονογηθεῖς μελεδῶνας
ἐπιβὰς νόου κελεύθων
βυθὸν εἶδεν θεολαμπῆ.
* μόνον * πόνος εἰς ὅλαν τανύσαι

κραδίαν

Hominis dedit figuram:
Parentibusq́ cedens
Obliuia hauſit atra
Cæcis malisq́ curis,
Humana dum miſella
Deus altus intuetur.
Tamen & profectò tectis
Lux quædam ineſt ocellis:
Tamen & humi iacentum
Sublime robur extat,
Dum fluctuum fugaces
Vitæ malo relicto
Sacros tenent meatus
Ad regiam parentis.
Beatus ille, carne
Latrante qui repoſta
Terraq́ ſubleuatus
Plantam ad Deum reflectit.
Beatus ille, quiſquis
Poſt fata, poſt labores,
Poſt terreasq́ curas
Mentis uiam ſecando
Vidit Dei profundum.
Tantum integro uolucres

κραδίαν ὅλοισι ταρσοῖς
ἀναγωγίων ἐρώτων.
μόνον ἐμπέδωσον ὁρμὰν
νοερηφόροισιν ὁρμαῖς·
ὁ δέ τοι πέλας φανεῖται
γενέτας χεῖρας ὀρεγνύς.
προθέουσα γάρ τις ἀκτὶς
καταλάμψει μὲν ἀταρποὺς,
πετάσει δέ τοι νοητὸν
πεδίον, κάλλεος ἀρχάν.
ἄγε μοι ψυχὰ πιοῖσα
ἀγαθορρύτοιο παγᾶς,
ἱκετεύσασα τοκῆα,
ἀνάβαινε, μηδὲ μέλλε,
χθονὶ τὰ χθονὸς λιποῖσα.
τάχος ἂν μιγεῖσα πατρὶ
θεὸς ἐν θεῷ χορεύσεις.

ΥΜΝΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ.

Μνώεο χριστέ,
υἱὲ θεοῖο
ὑψιμέδοντος,
ἱκέτεω σέο
κῆρ ἀλιτροῖο,
γράψαντος τάδε.

καί

Expande corde pennas
Sublimiorum amorum.
Tantùm impetum recude
Conatibus beatis:
Mox exeret propinquus
Manum pater benignam.
Radius ſtatim praibit,
Et lumini uiam dans,
Et mentis uſq; pandens
Campum decore plenum.
Anima ô latens, age hauſto
Bonis fluente fonte,
Parenteq́; obſecrato
Aſcende, nec morare,
Terræ ſuis relictis:
Patriq́; iuncta duce
Deus in Deo choreas.

HYMNVS X.

CHriſte memento,
Prognate Deo
Altipotente,
Huius ſupplicis
Animo praui,
Hæc qui cecinit:

Ac mihi præbe
Finem affectuum
Mortiferorum,
Mihi quos indit
Mens immunda.
Cernere dona,
O ſeruator,
Splendorem tuum:
In quo poſitus,
Recinam carmen
Animæ medico,
Carnis medico,
Cum patre magno, &
Sancto ſpiritu.

CLEMEN-

ΚΛΗΜΕΝΤΟΣ

ΥΜΝΟΣ

Στόμιον πώλων ἀδαῶν,
πτερὸν ὀρνίθων ἀπλανῶν,
νεῶν οἴαξ* νηπίων ἀτρεκὴς,
ποιμὴν ἀρνῶν βασιλικῶν,
τοὺς σοὺς ἀφελεῖς
παῖδας ἄγειρον
αἰνεῖν ἁγίως,
ὑμνεῖν ἀδόλως,
ἀκάκοις στόμασιν
παίδων ἡγήτορα χριστόν.
βασιλεῦ ἁγίων,
λόγε πανδαμάτωρ
πατρὸς ὑψίστου,
σοφίας πρύτανι,
στήριγμα πόνων
αἰωνοχαρὲς,
βροτέας γενεᾶς
σῶτερ ἰησοῦ,
ποιμὴν, ἀροτὴρ,
οἴαξ, στόμιον,
πτερὸν οὐράνιον

CLEMENTIS
HYMNVS.

INdomitorum frenum equûm,
Auium tenerarum ala,
Verus clauus nauium;
Ouium regis paſtor,
Integros tuos
Coge puellos
Laudare pie.
Purè canere
Ore modeſto
Puerûm ductorem Chriſtum:
Rex ſanctorum,
Verbum omnipotens
Supremi patris.
Fons ſapientiæ,
Fulcra laborum,
Sæclis gaudens,
Humanæ ſalus
Gentis IESV,
Paſtor, arator,
Clauus, frenum,
Ala ſuperna

παναγοῦς ποίμνης·
ἁλιεῦ μερόπων
τῶν σωζομένων,
πελάγους κακίας
ἰχθῦς ἁγνοὺς
κύματος ἐχθροῦ
γλυκερῇ ζωῇ δελεάζων·
ἡγοῦ προβάτων
λογικῶν ποιμήν.
ἅγιε ἡγοῦ
βασιλεῦ παίδων ἀνεπάφων.
ἴχνια χριστοῦ,
ὁδὸς οὐρανία,
λόγος ἀέναος,
αἰὼν ἄπλετος.
φῶς ἀΐδιον,
ἐλέους πηγή.
ῥεκτὴρ ἀρετῆς
σεμνὴ βιοτὴ
θεὸν ὑμνούντων χριστὲ Ἰησοῦ.
γάλα οὐράνιον
μαστῶν γλυκερῶν
νύμφης χαρίτων
σοφίας τῆς σῆς ἐκθλιβόμενον.

οἱ νη-

Integri ouilis
Bone piſcator
Seruandorum,
Infecti maris
Piſces puros
Inimici ſali
Iucunda captans uita:
Duc prudentes
Pecudes paſtor:
Duc ô ſancte
Pueros princeps intactos.
Chriſti greſſus
Cæleſtis uia,
Sermo æternus,
Sæclum immenſum,
Lux perpetua,
Fons miſerandi.
Virtutis capax
Vita ſeuera
Laudantum Deum IESV *Chriſte*
Lac cæleſte
Mammis dulcibus
Nymphæ gratijs
Expreſſum ueſtræ ſapientiæ.

οἱ νηπίαχοι
ἀταλοῖς στόμασιν
ἀτιταλλόμενοι,
θηλῆς λογικῆς
πνεύματι δροσερῷ
ἐμπιμπλάμενοι,
αἴνους ἀφελεῖς
ὕμνους ἀτρεκεῖς
βασιλεῖ χριστῷ,
μισθοὺς ὁσίους
ζωῆς διδαχῆς,
μέλπωμεν ὁμοῦ·
μέλπωμεν ἁπλῶς
παῖδα κρατερόν.
χορὸς εἰρήνης
οἱ χριστογόνοι
λαὸς σώφρων
ψάλλωμεν ὁμοῦ θεὸν εἰρήνης.

Nos infantes
Ore tenello
Qui nutrimur,
Mentis mammæ
Flatu roſcido
Ritè refecti,
Laudes ſimplices
Hymnos ueros
Regi Chriſto,
Mercedem piam
Artis uitæ,
Cantemus ſimul:
Cantemus ſimul
Puerum fortem.
Hic pacis chorus
Nos Chriſtigenæ
Prudens populus
Pariter pacis recinamus deum.

GVL. CANTERI

HYMNVS
Carmine Pindarico.

STROPHE I

M VSAS *alius Helicone*
Senticoſo deuocet,
Aut Olympi colle nobi-
Li, uel antro deniq; Pierio:
Ille Latonæ propagmen
Mnemoſynæq; ducem par-
Tus trepidante labro per uaſta templa
Obſecret: nos lucis autorem perennis.

ANTISTROPHE I

Nos te, Deus alme, canemus,
Viuidi fontem calo-
Ris, carentem fine & ortu,
Numen æquum, cunctipotens, ſapiens.
Sæculorum conditorem,
Angelici generis pa-
Trem, facili imperio cuncta premen- (tem.
Tu pater ſancte, omnium radix bono- (rum,

EPODOS I

Flaminis altiſoni

Fer-

Feruore tui hypophetæ pectora,
Carnis amicæ frigida facta curis,
Efficax accende denu-
O, tuas ut rite laudes commemora-
Re ore non ficto, Deus, eualeam.
Ante rapidum tempus omne,

STROPHE II

Ante omnia ſæcula, mundi
Magna mens patris caue-
Am cata tornauit arte,
Semper expoſita probitate duce.
Sex mora ducta diecu-
Larum, ut habere ſuum de-
Cus regio ſua totum poſſet, ac ut
Molis eſſet nulla tantæ pars relicta

ANTISTROPHE II

Abſq; officijs. ita iuſſit
Aſtra lucere, inq; gy-
Rum perenni nare curſu,
Nocte Lucinam, Hyperionidem
De die fulgere, ſtirpes
Atq; animantia terræ
Fertilibus ſola moliri ſatis im-
Plere, mortalesq; tellurem incolendam

EPODOS II

Sumere ceu dominos.
O' magnificentia permirabilis:
O' omnipotentia nulli non ſtupenda.
Angelis tu ſupparem, ſanc- (nem.
Te, excitaſti principem limoſum homi-
Perfidum, ingratũ, immemoremq́ tui.
Stirpe tamen ex hac tyrannus

STROPHE III

Cæli populum ſibi legit
Singularem, perq́ ca-
Rum, dedit cui latè opima
Sceptra terræ porrigere imperij,
Vt per Aegyptum potentis
Tranſiit auxilio Io-
Væ, ſpecies ubi nigrantis cruoris
Sumſerat fluctus, tenebræ luce pura

ANTISTROPHE III

Conterruerant ſceleratos
Incolas, quorum una nox
Omnium primam peremit
Nemine intacto ſobolem fuerit
Et locuſtas dicere & ra
Nas nimium quid enim non

Dextera

Dextera poſſet amori iuncta regum
Regis? ergo ceteris ſtratis negatis,

EPODOS III

Vnda ſolum fugiens
Vtrinq; ſuum arrigit humorem cita,
Aggeris inſtar ut eſſet permeanti
Credulæ turbæ bonorum. (tur
Hoſtis hanc dum bile feruens inſequi-
Calle eodem, humore repentè refu-
So, ultima trahit pocula amens.

STROPHE IIII

Aſt hæc licet ampla, tamen tunc
Vmbra maiorum fue-
Re, antè quæ promiſſa tandem
Præpotens clementia promta dedit,
Cum reus iam totus orbis,
Poſt apicem ſcelerum irrup-
Tum, miſerè nihil excuſantis Orci
Præda paſcebatur omni terræ in ora.

ANTISTROPHE IIII

Tum namq; pater Deus almus
Caritatis plenus ex
Se refuſum nobilem fe-
Tum ſinu demittere de proprio

Hunc in eſt dignatus orbem:
Vt pia uictima patris
Sanguine diffuſo placaret iram, (tis
Gentis humanæ uicem geſtans nocen-

EPODOS IIII

Solus, & ut pariter
Cæli reſeraret inacceſſa oſtia,
Morte dolenti noxis expiatis.
Quis tot unquam dona dictis (haud
Conſequi poſſit? quis iſtorum memor
Horreat delicta uel angue magis?
Sed miſeriam cernito me-

STROPHE V

Ara, ſancte pater: moribunda
Corporis moles paran-
Tem alta mentem ſubuolare
Deprimit blandis maga compedibus,
Sæculi morem iubens ſec-
Tarier impium & horridum.
Tu Deus omnipotens, ne fluctibus me
Huius immergi uelis, obſecro, ſenti-

ANTISTROPHE V

Næ: ſed fidei clypeum da,
Da ſalutis ſpem, caput

Molle

Molle tecturam, nec enſem
Spiritus aufer, graue præſidium:
Hoſtis ictus ut retundam
Igniuomi rabidos, nec
Turpia terga leoni prurienti
Exul obuertam, ſolo parma remiſſa.

EPODOS V

Plurima ſunt, fateor,
Errata meæ miſeræ uitæ, neq; (nebit,
Dum fugitantem animam puluis te-
Finis eſt unquam uidenda:
Magna deſperare me clementia ue-
Tat tua, & gnati patientia tu-
I, beneuoli pignus affec-

SROPHE VI

Tus. cuncta ſed ante tui fac
Nomen excelſum imperI
Orbe toto perſtrepat, pel-
Latur omni ſubdola beſtia lo-
Co, ſalutis ſola noſtræ
Pernicies: ut ubiq;
Factaq; dictaq; patrem humana cæle-
Stẽ queant nõ dedecere: ut bella, rixæ,

ANTISTROPHE VI

Fraus, impietas, odium, uis,
Turpitudo delean-
Tur: uelutq; clara cæli
Sedulo tua corpora iuſſa capeſ-
Sunt mora gnaui relicta,
Haud aliter grauior gens
Terrea te cola tunc tota ſancte. (poſt
Sic futurum namq; iandem credimus,

EPODOS VI

Tot mala, tot miſeri-
As, poſt rapidam ueteris mundi rui-
Nā aſſidua ut dignemur gloria, quot-
Quot reuerſus tu miniſtros
Strenuos cognoueris. tum ſcilicet u-
Dis & abſterſis lacrymis, & ama-
Ris repoſitis cladibus, quas

STROPHE VII

Fert huius inertia mundi,
Numen æternum, potens,
Mite, iuſtum, dulce, uerax,
Cum beatis mentibus æthereis,
Patriarchis, uatibus, doc-
Toribus, agmine claro,

Marty-

Martyribusq́; pijs coràm licet it
Intueri carne munda, mente pura.

ANTISTROPHE VII

Fidentia tunc dabit amplam
Reſciendi copiam,
Certa, quæ creduntur, appa-
Rere: ſpes fructum referet placidæ
Arduum felicitatis:
Permanet unica cari-
Tas, geminæ interitus expers caduci
Vinculum communionis perbeatum.

EPODOS VII

O' bona gaudia, nul-
La diſſoluenda triſtitia graui:
O' decus eximium, perpes, recenti
Labe nulla polluendum.
O' bonis feſtam tot autorem pariter
Munerum lucẽ auream & egregiam,
Quam nulla nox ſubſequetur.

FINIS.

LECTORI.

Ne uacarẽt ſequẽtes pagellę, Greg. Nazianzeni hymnum, quem ex antiquiſsimo eius poematum codice uir doctiſs. I. LEVICLAVIVS deſcripſit & conuertit, poſt hæc poni uoluimus. Tantum eſt, Lector, quod te uolui.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ
τοῦ Ναζιανζηνοῦ ὕμνος εἰς Θεόν.

Ω πάντων ἐπέκεινα· τί γὰρ θέμις ἄλλο σε
μέλπειν;
Πῶς λόγος ὑμνήσῃ σέ; σὺ γὰρ λόγῳ οὐδενὶ ῥητός.
Πῶς νόος ἀθρήσῃ σέ; σὺ γὰρ νόῳ οὐδενὶ ληπτός.
Μοῦνος ἐὼν ἄφραστος· ἐπεὶ τέκες ὅσα λαλεῖται,
Μοῦνος ἐὼν ἄγνωστος· ἐπεὶ τέκες ὅσα νοεῖται.
Πάντα σὲ καὶ λαλέοντα καὶ οὐ λαλέοντα λιγαίνει:
Πάντα σὲ καὶ νοέοντα καὶ οὐ νοέοντα γεραίρει.
Ξυνοὶ γάρ τε πόθοι, ξυναὶ δ' ὠδῖνες ἁπάντων
Ἀμφὶ σέ: σοὶ δὲ τὰ πάντα προσεύχεται: εἰς σὲ δὲ
πάντα
Σύνθεμα σὸν νοέοντα λαλεῖ σιγώμενον ὕμνον.
Σοὶ ἑνὶ πάντα μένει: σοὶ δ' ἀθρόα πάντα θοάζει.
Καὶ πάντων τέλος ἐσσί, καὶ εἷς, καὶ πάντα, καὶ οὐδείς:
Οὐχ ἓν ἐών, οὐ πάντα. πανώνυμε πῶς σὲ καλέσσω,
Τὸν μόνον ἀκλήϊστον; ὑπερνεφέας δὲ καλύπτρας
Τίς νόος ὐρανι[illegible]λύσεται; ἵλαος εἴης
Ω πάντων ἐπέκεινα· τί γὰρ θέμις ἄλλο σὲ
μέλπειν;

ΤΕΛΟΣ.

GREGORII NA=
zianzeni hymnus in Deum.

Rerum ſumme, alio nam quo te nomine dicam?
Qui uox te celebret? quē uox nō exprimit ulla.
Qui mens te aſpiciat? quē mens nō percipit ulla.
Solus es infandus: rerū, quas uox ſonat, auctor.
Solus es ignotus: rerum, quas mens capit, auctor.
Voce ſonant te caſſa, ſonant utentia uoce.
Mente colunt te caſſa, colunt te prædita mente.
Ad te cunctorum deſideria atq; dolores
Pertingunt: ſoli faciunt tibi uota, tuiſq;
Pro meritis pangūt tacitis tibi uocibus hymnū.
In te cuncta manent, ad te magno impete tēdūt.
Cunctorum tu finis, & unus, & omnia, nilq;:
Non unum es, non omnia. quo te nomine dicam
Omne gerēs nomē, ſine nomine? at in tua quæ
Nubila cœleſtis penetret? placabilis eſto (mens
Rerum ſumme. alio nam quo te nomine dicam?

F I N I S.

ERRATORVM COR
rectio.

Fol. 9. *Verſ.* 2. *hic* 38. 18 ἀπεμπολοῦσιν 58. 7 τιχάσαιτο 62. 14 ναιῶ 66. 23 ἀναίμακτον 104. 7 ἑτεροφ. 141 14 *Aſt* 173. 1 *citam*

BASILEAE
EXCVDEBAT IOANNES
OPORINVS ANNO CIƆ.
IƆ. LXVII. MENSE
SEXTILI.

ARION. INVIA VIRTVTI NVLLA EST VIA. FATA VIAM INVENIVNT.

Digitized by Google